

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਅਕਤੂਬਰ 7, 1983

October 7, 1983

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

P.O. BOX 67344 STN. 'O'
VANCOUVER, B.C. V5W 3T1

Vol 2 No 20 Weekending Oct.07, 1983
PHONE: 324-6111

ਕੀਮਤ 25¢

**“ਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਨਾ ਰੋਕੇ ਗਏ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ
ਹੀਰੋਸ਼ੀਮਾ ਬਣਨਗੇ”—ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ**
ਗਰੀਬ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ, ਰੋਟੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ —

ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ
ਸੁਨੇਹਾ

ਨਿਯੁਕਤਕਾਰ—“ਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਨਾ ਰੋਕੇ ਗਏ ਤਾਂ ਇਕ ਨਹੀਂ, ਸੌ ਨਹੀਂ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਹੀਰੋਸ਼ੀਮਾ ਬਣਨਗੇ।” ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਸੌ ਇਕ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਦੇ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮੁੱਚੇ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਯੋਗੇਸ਼ਵਰੀਆ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਇਗਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਦੇ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ, ਨਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸੋਲਾਂ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਮੁਦਰਾ ਕੋਸ਼ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਗਲੈਂਡ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਰਗਰੇਟ ਥੈਚਰ ਵੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਪੁਜ ਗਈ ਹੈ। ਤੇ ਉਸਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੀਗਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

**ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੜਤਾਲ — ਪੁਲਸ
ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਾਕ — ਬੰਬ
ਧਮਾਕੇ**

ਕਲਕੱਤਾ—ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਕੱਲ ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਲ ਸਮੁੱਚਾ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਠ ਖੜੋਤਾ। ਲਗਭਗ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਰੇਲਾਂ ਰੋਕੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਕਲਕੱਤੇ ਵਿਚ ਕਈ ਥਾਈਂ ਵਾਪਰੀਆਂ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪੁਲਸ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਹਲਾਕ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ ਥਾਂ ਭੀੜ ਨੂੰ ਖਿਡਾਉਣ ਲਈ ਹੰਝੂ ਗੈਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪਈ।

ਇਹ ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਮੋਰਚੇ ਵਲੋਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਇਮਦਾਦ ਵਿਚ ਵੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਮਾਰਕਸੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੀਗਨ ਚੀਨ ਜਾਵੇਗਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ—ਆਉਂਦੀ ਅਪਰੈਲ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੀਗਨ ਚੀਨ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਨ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਸੋਵੀਅਤ ਵਾਰਤਾ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬੀਜਿੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਚੀਨ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਖ ਮਸਲੇ ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਜਮਘਟਾ, ਕੰਪਿਊਰੀਆ, ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹਨ।

ਇਕਾ ਦੇ ਜਲੂਸ ਉਤੇ ਹੰਝੂ ਗੈਸ

ਸਿਰੀਨਗਰ—ਪੁਲਸ ਨੇ ਸ਼ੇਰੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਇਕਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਉਤੇ ਸਖਤ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਬੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਛੱਡੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਅਤੇ ਇਕਾ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਥਰਾਓਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ। ਸੂਬਾ ਇਕਾ ਪਰਧਾਨ ਮੁਫਤੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸਈਅਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਲ ਬਾਲ ਬਚੇ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜੀਪ ਉਤੇ ਭਾਰੀ ਪਥਰਾਓਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋ

**ਅਕਾਲੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ
ਦੁਚਿਤੀ ਵਿਚ**

ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਟੀਚੇ ਬਾਰੇ ਘਪਲੇ ਜਹੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ।

ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਅਤੇ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਸ਼ਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿਖ ਸਟੂਡੈਂਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਇਕਤਰਤਾ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਇਹੋ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਘੱਲ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚਲੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਘੱਲ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਕਿਤਨੀ ਦੇਰ ਇਹ ਚਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਸਿਖ ਮੰਗਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ: ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਹੀ ਟੀਕਾ ਟਿੱਪਣੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

ਲਗਭਗ 15000 ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬੜੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿਖ ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਹਾਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਲਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਆਦਿ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਪੈਰੋ ਚਾਹਵਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਇਕਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜ਼ੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਇਸ ਗਲ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹਨ ਕਿ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਲਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਪੈਰੋ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹਨ।

ਵਲੀ ਖਾਂ ਵੀ ਅੰਦਰ

ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਵਲੈਤ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਵਲੀ ਖਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਆ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਉਘੇ ਲੀਡਰ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਪੁਜਿਆ ਤਾਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਜੇਲ ਪੁਚਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

**ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹੋ :— ਬੀ. ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ
ਗੁਪਤ ਗਲੋਬਲ ਗਰੁਪ**

ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਵਾਰਤਕ

Bombay Sweet Manufacturer Inc.

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟ ਮਠਿਆਈ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵੀ ਹੈ

HEAD OFFICE

4405 Main St. (at 28th Ave)
Vancouver, B.C. V5V 3R2
Ph. (604) 874-5722

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇ:

BRANCH

6545 Main St. (at 49th Ave)
Vancouver, B.C. V5X 3H1
Ph. (604) 321-1414

ਪੰਜਾਬ ਦਰਪਣ

ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ 25000 ਏਕੜ ਫਸਲ ਤਬਾਹ

ਬਠਿੰਡਾ—ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਮਾਨਸਾ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ 45 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਏ. ਕੇ. ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਿਆ ਕਿ 25,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਸਾਉਣੀ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 1395 ਕੱਚੇ ਮਕਾਨ ਡਿੱਗੇ ਹਨ ਅਤੇ 35 ਪੱਕੇ ਮਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਲੱਗ ਸਕਣਗੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪੰਪ ਸੈਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੱਢਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਆਦਿ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜੋਗਾ ਰੱਲਾ, ਅਨੂਪ ਗੜ੍ਹ, ਸਮਾਹ, ਮੱਤੀ, ਮੱਜੇ, ਖੀਵਾ ਕਲਾਂ, ਖੀਵਾ ਖੁਰਦ, ਖੀਵਾ ਦਿਆਲਪੁਰਾ, ਭਿਖੀ ਅਤੇ ਵੱਤਾ ਮਾਲੂਕਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮਾਨਸਾ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਡੇਰੂ ਬੁਖਾਰ ਜ਼ੋਰਾਂ ਤੇ ਹੈ। ਹਰ ਘਰ ਵਿਚ ਮਰੀਜ਼ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭੀਖੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਗੱਡੇ ਗੱਡੇ ਪਾਣੀ ਵੜਿਆ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਮਕਾਨ ਵੀ ਢਹਿ ਗਏ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਨੇ ਨਾਮਦੇਵ ਦੀ ਬਾਣੀ 'ਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਸੀ?

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ—ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਐਸ. ਐਸ. ਜੋਗਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਚਾਰਾ ਸ੍ਰ. ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ 'ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ' ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਘੋਖ ਕਰਕੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰ. ਟੌਹੜਾ ਦੇ ਉਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰ. ਟੌਹੜਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰ. ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ੍ਰ. ਟੌਹੜਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਨਿਰਮੂਲ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖੋਂ ਕੋਰਾ ਝੂਠ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਵਿਰੁਧ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ—ਫੂਡ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਕਣਕ ਦੀਆਂ 140 ਸਪੈਲ ਗੱਡੀਆਂ ਸਮਗਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੂਡ ਐਂਡ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਕੰਟਰੋਲਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹਾਂਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਫ. ਸੀ. ਆਈ. ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਵਾਲੇ ਧਾਨ ਦੇ ਚਾਵਲ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਕੱਢਣਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੈਲਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕੰਮ ਫਿਰ ਅੜਿੱਕੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਫ. ਸੀ. ਆਈ. ਜਾਣ-ਬੁਝਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ੈਲਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਫ. ਸੀ. ਆਈ. ਕੋਲ ਸਿਰਫ 28 ਸ਼ੈਲਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਕ ਲੱਖ ਟਨ ਧਾਨ ਕਾਫੀ ਹੈ।

ਸਿਨਮਾਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਅਨੰਦ!

ਬਠਿੰਡਾ—ਦੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਲੜਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਥੋਂ ਦੇ ਇਕ ਲੋਕਲ ਸਿਨੇਮੇ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਇਕ ਦਰਜਨ ਬੰਦੇ ਫੱਟਣ ਹੋ ਗਏ। ਦੋ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਇਕ ਕੰਨ ਹੀ ਸਰੀਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪੱਤਰ ਇਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿਤਾ

ਭਜਨ ਦੀ ਭਿੰਡਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅਪੀਲ ਕਾਤਲ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਓ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ—ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਇਕ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਕਲਾਂਵਾਲੀ ਵਿਚ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੌਥੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ, ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰੀਬੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ (ਦੋਸ਼ੀ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਵਿਚ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਵਰਗੇ ਧਾਰਮਕ ਆਗੂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਇਕ ਸੁਆਲ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵਿਚ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਜੇਬ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਜਦ ਕਿ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਲਾਂਵਾਲੀ ਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਨਿਜੀ ਗੁਪਤ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਚੌਥੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ, ਜਿਸਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੰਨੇ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਐਤਵਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਪ ਆ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹਾਲਤ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰ ਤਲਵਾੜਾ 'ਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਜਲਸੇ ਡਰਾਮੇ

ਤਲਵਾੜਾ—ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਇਲਾਕਾ ਕਮੇਟੀ ਤਲਵਾੜਾ ਵਲੋਂ ਕਸਬਾ ਦਾਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਾਬੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਪਿੰਡ ਬਾਹੋਦਰੀਆ ਵਿਚ ਸਾਬੀ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਾਬੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਜਲਸੇ ਡਰਾਮੇ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦਾਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਾਬੀ ਜਗਤ ਰਾਮ ਨੇ, ਬਾਹੋਦਰੀਆ ਵਿਖੇ ਸਾਬੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਤੇ ਦੇਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਾਬੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿਭਾਏ। ਮੌਸਮ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਕਾ ਪਾਰਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸਾਬੀ ਬੇਅੰਤ ਲਾਲ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਏਕਤਾ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤਿੰਨ-ਧਿਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੁਰੰਤ ਝੁਲਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਿਥੇ ਫਿਰਕੂ ਅਤਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਂਝੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਲਟਕਾਊ ਰਵਾਈਆਂ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਬੀ ਬੇਅੰਤ ਲਾਲ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜ ਰੋਜ਼ਾ ਸਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਲਾਕਾ ਦਾਤਾਰਪੁਰ ਕਮਾਗੀ ਦੇਵੀ ਦੁ ਪਛੜੇਪਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ, ਪੀਣ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਪਲਾਈ ਆਦਿ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੜਗਰਜ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਗੁਲਿਆਰਪੁਰ ਵਲੋਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੀਤ, ਅਪੋਰੇ ਅਤੇ ਡਰਾਮੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਪੁਲਸ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਜੁਆ

ਧਾਰੀਵਾਲ—ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਇਕ ਮਹੱਲਾ ਕੋਟ ਕੁਲਜਮ ਰਾਏ ਵਿਚ ਸ਼ਰੇਆਮ ਜੁਆ ਖੇਡਾਨ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਡਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੁਏ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਇਕ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਟੀ ਥਾਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਇਹ ਜੁਆ ਖੇਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਥਾਨੇ ਦੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਇਸ ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਦੀ ਪਿੱਠ ਤੇ ਹੱਥ ਹੈ।

ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਪਟਿਆਲੇ ਲਿਆਉਣਾ ਪਿਆ। ਝਗੜਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਈ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਭੈੜੇ ਵਤੀਰੇ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ।

ਕਾਲਾਂਵਾਲੀ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦਾ ਪੱਤਰ

ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ “ਆਪ ਆ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਲੈ ਜਾ”

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ—ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਅਤਵਾਦੀ ਆਗੂ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇਕ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲਾਂਵਾਲੀ ਵਿਚ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ। ਚਿੱਠੀ ਜਿਹੜੀ ਏਥੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਗੋਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ, ਵਿਚ ਚੋ. ਭਜਨ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਜੇਬ ਸਿੰਘ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।”

ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਆਪ ਤੋਂ ਜਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਿਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ 'ਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਏਥੇ ਆ ਜਾਏ ਤੇ ਆ ਕੇ ਬੰਦੇ ਲੈ ਜਾਵੇ।” ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹਾ-ਉਚਾ ਧਾਰਮਕ ਆਗੂ ਕਤਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਤਲਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ—ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਨੇਡਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਣ।

ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਕਾਲੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿਤਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦੇਣ। ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰੀ ਮੁਜਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਦਾ 50000 ਰੁਪਏ ਮੁਲ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਇੰਟਰਪੋਲ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਇਕ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ ਹੈ। ਉਹ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਰੇਝੂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੋਏ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋ ਪੁਲਸਮੈਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੁਰਜੀਤ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨੂੰ ਸਦਮਾ

ਰਾਮਪੁਰ—ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਜਿਲਾ ਸਿਖਿਆ ਅਫਸਰ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਨੇਕ ਰਾਮਪੁਰੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਚਿਤਰਕਾਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸ: ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ ਦਾ ਰਾਮਪੁਰ ਵਿਖੇ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਅੰਤਮ ਅਰਦਾਸ ਮਿਤੀ 18 ਸਤੰਬਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋ ਵਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰਾਮਪੁਰ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਕੌਣ ਸੀ!

ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਲਾਗੇ ਪਿੰਡ ਜਮਾਲਪੁਰ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਗਿਆਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਪਰ ਦਰ ਦਰ ਦੀ ਠੋਕਰ

ਕੋਆਲਾਂਮਪਰ(ਮਲਾਇਆ)—ਜੌਹਰ ਬਾਰੂ ਵਿਚ 6 ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਚਾਰ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਉਲਝਣ ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ ਹਨ। ਏਜੰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੱਕਰੀਆਂ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਰ ਇਕ ਤੋਂ ਪੰਜ, ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਮਾਜ਼ ਕੇ ਚਾਰੇ ਏਜੰਟ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਪੈ ਗਏ ਅਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਟਿਕਟ ਵੀ ਲੈ ਗਏ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨਾਉਂ ਦੇ ਇਕ 22 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਕਾਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਪੀਨਾਂਗ ਪੁਜੇ ਹਨ।

ਬਰਨਬੀ ਵਿੱਚ

ਕੰਬਰਲੈਂਡ ਆਟੋ ਰੀਪੇਅਰਜ਼ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1983 ਨੂੰ 10 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਮ ਹੁਮਾ ਕੇ ਪੁਜੋ — ਰੀਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ

7725 ਕੰਬਰਲੈਂਡ ਸਟਰੀਟ, ਬਰਨਬੀ, ਬੀ. ਸੀ.

Grand Opening in Burnaby

CUMBERLAND AUTO REPAIRS

Bus. 522-6510 On Saturday, October 1, 1983 at 10 a.m.
Res. 321-4699 7725 Cumberland St. Burnaby, B.C.

ਖੁ - ਸ਼ - ਖ - ਬ - ਰੀ !

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇ:

ਅਤੇ

ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਵਲੋਂ

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਮਿਸਟਰ ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ

ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬੰਬੇ ਵਾਲੇ ਵੈਨਕੂਵਰ
ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀ ਸਟੋਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰ
ਰਹੇ ਹਨ

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੇ ਇਸ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਮਠਿਆਈ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਕੁਝ ਮਿਲੇਗਾ !

ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ !

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫ਼ੁਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਪੁੱਜੋ !

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇ:

ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਐਂਡ ਬਰਦਰਜ਼

Bombay Sweets Manufacturer Inc. and Naresh Shukla
and Bros.

Would like to thank all our customers for helping us grow.

ਨਵੇਂ ਸਟੋਰ ਦਾ ਪਤਾ :- 6556-6560 Main St.,
Vancouver, B.C.

4405 Main St. (at 28th. Ave.)
Vancouver, B.C.

(604)874-5722

6545 Main St. (at 49th Ave.)
Vancouver, B.C.

(604)321-1414

THE CANADA DARPAN WEEKLY

P.O.BOX 67344 STN. 'O'
Vancouver, B.C. V5W 3T1

Chief Editor(Hon.) : DARSHAN GILL
Editor : HARBHAJAN SINGH DEOL
PHONE : (604)321-6360

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮੰਗ

ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਰੂਸ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦਿਨ ਬਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਤੇਜ਼ ਦੌੜ ਹੈ। ਜੈਨੇਵਾ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕ ਕੇਵਲ ਤਾਈਨਾਤ ਕੀਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੰਗਨ ਦੀਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸੰਭਾਲੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੌੜ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵੱਲ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆ ਸਮਝਣ ਦੀ ਗੁਸਤਾਖੀ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਬਣਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕੇਵਲ ਹਥਿਆਰ ਵੇਚਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਹਥਿਆਰ ਇਹ ਤਦ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਇਹ ਭੜਕਾਹਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੇ ਇਹੀ ਰੋਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮੁੱਢ ਕਦੀਮ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਜੈਨੇਵਾ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਗਲਬਾਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੰਜੀਦਾ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਦੇ ਆਮ ਇਜਲਾਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗੰਗਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਘਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਤਤਪਰ ਹਨ। ਪਰ ਰੂਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਕੇਵਲ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਪਰਸਿੱਧ - 2 ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਅਤੇ ਕਰੂਜ਼ ਮੀਜ਼ਾਇਲਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਤੇ ਨਵੇਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾ ਕੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਜ਼ੀਰੋ ਆਪਸ਼ਨ' ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ 572 ਨਵੀਆਂ ਮੀਜ਼ਾਇਲਾਂ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਲਾਉਣ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦੌੜ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਤਬਾਹਕੁਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਵਿਚ ਕੱਲ੍ਹ ਦਿਤੇ ਭਾਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਗੁੱਟ-ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਨਿਸ਼ਾਨੀਕਰਣ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਕੋਸ਼ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੀਜ਼ਾਇਲਾਂ ਟੈਸਟ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਕ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਲਿਆਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਉਹ 'ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਚਾਰਟਰ' ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਟੈਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਹੋਇਆ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਭਲਾ ਇਸ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਰੂਸ ਦੋਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ।

- ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ' ਨਿਕਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ : ਚੁੱਪ। ਇਹ ਚੁੱਪ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਮਿੱਕ ਕਰ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।

ਖਲੀਲ ਜ਼ਿਬਰਾਨ

ਫੁੱਟ ਦੇ ਕਾਰੇ

ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ

ਮਿੱਟੀ ਪਾ ਦਿਓ ਪਿਛਲੀਆਂ ਬੀਤੀਆਂ ਤੋਂ,
ਅਜ ਵਿਛੜੇ ਵੀਰ ਮਿਲਾ ਦਿਓ ਖਾਂ !
ਗੰਗਾ-ਜਮਨਾ ਤੇ ਦਜਲੇ-ਫਰਾਤ ਵਿੱਚੋਂ,
ਸਾਂਝੀ ਏਕੇ ਦੀ ਨਹਿਰ ਵਗਾ ਦਿਓ ਖਾਂ !
ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਖ ਦਿਓ ਬਾਂਗ ਦੀ ਵਾਜ ਨਿਕਲੇ,
ਮੰਦਰ ਮਸਜਿਦ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਰਲਾ ਦਿਓ ਖਾਂ !
ਪੰਡਤ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਨਾਲ ਚੁੱਟ ਕਰ ਕੇ,
ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦੀ ਪੂਜਾ ਸਿਖਾ ਦਿਓ ਖਾਂ !
ਜੋ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਲੂਣੀਆਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ,
ਫੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਘੀਆਂ ਘੁੱਟ ਸੁੱਟੇ !
ਪਾਕੇ ਜੰਫੀਆਂ 'ਚਾਤ੍ਰਕ' ਸਲੂਕ ਕਰ ਲਓ,
ਬੂਟਾ ਫੁੱਟ ਦਾ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਟ ਸੁੱਟੇ।

ਬੀ ਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਗੁਪਤ ਗਲੋਬਲ ਗਰੁਪ

ਹੈਰੀ ਰੈਂਕਿਨ
ਆਲਡਰਮੈਨ ਵੈਨਕੂਵਰ

ਪਛਮੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮਹਤਬਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਬਹੁ ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਗਰੁਪ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਗਲੋਬ ਵਿਚ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਯੋਰਪ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ, ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਜਾਪਾਨ ਮੁਖ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਤੀਆਂ ਹਰ ਇਕ ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਤੇ ਸੈਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮਿਲਗੋਭਾ ਹਨ। ਇਹ ਬੜੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਪਛਮੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਘੁਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਬੀ ਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਾਰੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਰੇ ਜ਼ਮੇਂਵਾਰ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਮਵਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ:-

1. Bilderberg Club 2. Trilateral Commission
Business Council on National Issues ਇਸਦਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਤਿਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ Fraser Institute ਇਸਦੀ ਬੀ ਸੀ ਵਿਚ ਇਕ ਕੜੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਗੁਪਤ ਹੀ ਵਿਚਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਉਹੀ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਦੀ ਕਦੀ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਕੁਝ ਭੇਦ ਕੱਢਦੇ ਹਨ।

THE BILDERBERG CLUB, ਮਧ 1954 ਵਿਚ "ਨੀਦਰਲੈਂਡ" ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਓਸਟਰਬੈਕ ਵਿਚ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਬਰਨਾਰਡ PRINCE BERNARD ਸੀ। ਇਹ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਸਭਾਵਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਈਨੈਂਸਰਾਂ, ਕਾਰਖਾਨੇਦਾਰਾਂ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਜਰਨੈਲਾਂ ਤੇ ਗੁਪਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਕਲੱਬ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਪਰਚੇ ਉਹਨਾਂ ਭਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਹਦੇਸ਼ੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰੀਕਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੁਖ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਟੋ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੀ ਆਈ ਏ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਗੈਰੀਮੰਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਉਚ ਪਦ ਦੇ ਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁਝ ਸੱਜੇ ਧੜੇ ਦੇ ਲੀਡਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ AFL ਤੇ CIO ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਲੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਇਸਦੀ 1968 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ Bank of Canada ਦਾ ਗਵਰਨਰ Lester B. Pearson ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਉਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ IIT, STDEC ਸਟੈਂਡਰਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਡ੍ਰਾਪਟ ਤੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਫਰੂਟ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸਦੀ 1977 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਜੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈਨਰੀ ਕਿਸਿਜਰ ਸਟੇ 109 ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਨਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ, George Ball, ਡੈਵਿਡ ਰਾਕਵੈਲਰ (ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬੜਾ ਧਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ) ਐਲਗਜੈਂਡਰ ਹੋਰ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ NATO ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕਮਾਂਡਰ) ਚਾਲਸਰ ਹੈਲਮਟ ਸਮਿਟ, ਜੋਸਫ ਸਟਾਰਫ ਆਫ ਵੈਸਟ ਜਰਮਨੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਯੂਨੀਲੀਵਰ, ਕੋਕਾ ਕੋਲਾ, ਬੈਨਡਿਕਸ, IIT, ਸਟੈਂਡਰਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਡ੍ਰਾਪਟ, ਲੈਨ ਕ੍ਰਿਕਲੈਂਡ ਤੇ AFC-CIO ਦੇ ਮੁਖੀ।

The Trilateral Commission 1972-73 ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਯੂਯੋਰਕ ਦਾ ਡੇਵਿਡ ਰਾਕਵੈਲਰ ਇਸਦਾ ਮੁਖੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਡਰਬਰਗ ਕਲੱਬ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਘੜੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਬਹੁ ਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰਾਜਨੇਤਾ ਤੇ ਫੌਜੀ ਜਰਨੈਲ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਾਂਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਗੁਪਤਦਰ ਸੰਸਥਾ CIA ਹੈ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਬਿਲਡਰਬਰਗ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਪੈਚਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲਚਕਦਾਰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਜੇ ਪੱਖੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਤੇ ਫਾਸਿਸਟ ਦੀ ਹਾਮੀ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਪੱਛਮੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਸ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇ। ਇਸਦੇ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਲਡਰਬਰਗ ਕਲੱਬ ਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲਿਜ਼ਮ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ। ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਬੁਹਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਬਣਨ। ਇਸਦੇ 1978 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ KISSINGER ਨੂੰ ਇਸਦੀ EXECUTIVE ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਵੈਸਟ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਇਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਿਆ।

1978 ਵਿਚ ਦੋਨੋਂ ਗਰੁਪ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਈ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ। ਟ੍ਰਾਈਲੈਟਰਲ ਆਯੋਗ ਐਂਟਲਾਟਿਕ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ "ਨਾਟੋ" ਤੇ ਪਛਮੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹਨ। ਇਹ ਬੜੇ ਫਖਰ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਭ ਪਿਛਲੇ ਤੇ ਨਵਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਪਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ CIA ਦੇ ਮੁਖੀ ਇਸਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ — ਰੋਬਰਟ ਬੈਨਰ(ਬੀ. ਸੀ. ਹਾਈਡਰੋ ਦਾ ਮੁਖੀ) ਭੂਤਪੁਰਬ ਲਿਬਰਲ ਮੰਤਰੀ ਮਿਚਲ ਸ਼ਾਰਪ ਤੇ ਡੋਨਲਡ ਸ. ਮੈਕਡੋਨਲਡ ਮਿਚਲ ਕਿਰਬੀ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਟਰੂਡੋ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸਲਾਹਕਾਰ।

ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਗਰੁਪ ਪਛਮੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਉਚੇ ਸੂਚ ਦਰਾਂ ਤੇ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਲਈ ਜ਼ਮੇਂਵਾਰ ਹਨ। (ਉਚੇ ਸੂਚ ਦਰ ਤੇ ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੜੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਲਈ ਲਾਹੇਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ) ਸ਼ੀਤ-ਯੁੱਧ ਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗੰਗਨ ਦੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਲਈ ਦੌੜ ਚਿੱਲੀ ਵਿਚ 1973 ਵਿਚ ਲੋਕਰਾਜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਪੋਲੈਂਡ ਵਿਚ ਅਸਥਿਰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਦਾ ਮਧ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕੇ ਵਾਲਾ ਵਤੀਰਾ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਹੈ। The Business Council on National Issues (BCNI) ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ 1977 ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸਦੇ 150 ਦੇ ਲਗਭਗ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਹ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬੁਹਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਚੇਅਰਮੈਨ Imperial Oil and Moranda Mines ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਨ। ਇਸਦੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਜੋ ਕਿ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ(ਕਾਰਖਾਨੇਦਾਰਾਂ) ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਲਈ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ

ਮੂਰਬਤਨਾਮੇ

ਪਿਆਰੇ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ,

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ।

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਘੱਲਿਆ ਹੋਇਆ "ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ" ਦੇ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਪੁੱਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੜੀ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਾਸ ਦੀ ਹਿਰਦਇ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਦਾਤਾਰ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਏਸ ਉਦਮ ਵਿਚ ਨਿਸ ਦਿਨ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਏਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾਸ ਇਕ ਤੁਫ ਮਾਤਰ ਬੰਦਾ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਉਦਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਿਨ ਪਤੇ ਦਾਸ ਨਵੇਂ ਗਾਹਕਾਂ (ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ) ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਚੰਦੇ ਲਈ ਘਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਅਤੇ ਸਲਾਨਾ ਚੰਦੇ ਦਾ ਬਿੱਲ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਘੱਲ ਦੇਣਾ। ਪਰਚਾ ਪੁਜਣ ਤੇ ਇਹ ਵੀਰ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਚੰਦਾ ਘੱਲ ਦੇਣਗੇ। ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਦਾਸ ਨੂੰ ਇਕ ਚਿਠੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਤ ਕਰ ਦੇਣਾ ਕਿ ਪਰਚਾ ਘੱਲ ਦਿਤਾ ਹੈ ਬਾਕੀ ਆਸ ਹੈ ਕਿ 'ਸਿੰਘ ਫੂਡ' ਸਟੋਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਚੇ ਘੱਲ ਦਿਤੇ ਹੋਣਗੇ।

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਕੰਵਲ'(ਰਾਮਪੁਰੀ)

ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਪੱਤਰ ਕੱਢਣਾ ਕੋਈ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾੜਾ ਨਹੀਂ। ਖਰਚ ਪੱਲਿਓਂ ਕਰੀ ਜਾਓ, ਮੁਫਤ ਪੇਪਰ ਭੇਜੀ ਜਾਓ, ਡਾਕ ਤੇ ਖਰਚ ਕਰੀ ਜਾਓ, ਪਰ ਕਿਸ ਖਾਤਰ? ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਣ ਤੇ ਫੁੱਲਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇਣ ਲਈ। ਪੰਜਾਬੀ ਦਸ ਪੌਂਡ ਦੀ ਬੋਲਤ ਵਧੀਆ ਵਿਸਕੀ ਦੀ ਪਿਲਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਰ ਦਸ ਪੈਨਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਅਖਬਾਰ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੇਗਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹਦੇ ਨਹੀਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਖਰੀਦਦੇ ਨਹੀਂ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿੱਛੇ ਹਾਂ। ਦਰ ਅਸਲ ਲੋੜ attitude ਬਦਲਣ ਦੀ ਹੈ। ਕਦੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਵੇ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣੇ।

ਐਸ. ਐਸ. ਕਾਲਰਾ (ਬਰਮਿੰਘਮ)

ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ਵਿਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਘਟੀਆ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਬੋਲੋੜਾ ਹੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਪਹੁੰਚ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪਾਸ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਤੁਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਖੱਟਣ ਦਾ ਫ਼ੜਯੋਤਰ ਘੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਮਿਟੀ ਪਾਓ। ਆਪਣੀ ਸੁਹਿਰਦ ਤੇ ਨਿਰਸੁਆਰਥ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੋਕ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਜੁਟੇ ਰਹੋ। ਪਹਿਲੀ ਲਕੀਰ ਨੂੰ ਮੋਟ ਕੇ ਛੋਟੀ ਨਾ ਕਰੋ। ਉਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਕ ਲੰਬੀ ਲਕੀਰ ਖਿਚ ਦਿਓ, ਬਸ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨਸੀਹਤ ਨਹੀਂ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਲਖ ਤਜਰਬੇ ਚੋਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮੇਰੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਮਝ ਕੇ ਨੌਝਕ ਲਿਖਣਾ ਸਤਪਾਲ ਸੇਠੀ।

ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਚੁੱਪ ਝੱਲਣੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ।

ਤੁਲੇਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀਉਣਾ ਬੜੀ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਚੀਜ਼ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰ ਸੂਰਜ ਸ਼ਾਮ ਲੈ ਕੇ ਉਗਦਾ ਹੈ।

ਏਨੀ ਕਾਹਲ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਣ।

ਅਪਰਾਧ ਓਨਾ ਹੀ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਆਦਮੀ।

ਹੋਵੇ ਜੇ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਨਾ ਕਰੇ।

ਇਸਨੇ ਫੈਡਰਲ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਰਨਾ ਦਿਤੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੜੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੇ 1982 ਵਿਚ BCNI ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ Wage Controle ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਉੱਤੇ) ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 18 ਜੂਨ ਦੇ ਬਜਟ ਵਿਚ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। Fraser Institute ਜਿਸਦਾ ਮੁਖ ਦਫਤਰ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਹੈ। ਵੱਡੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਫਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਨੀਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਲੇ ਨਵੇਂ ਸਜ-ਪਿਛਾਖੜ ਨੂੰ ਅਰਥਵਾਦੀ ਮਿਲਟਨ ਫਰੀਡਮੈਨ ਤੋਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੰਗਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਸਮਾਜਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਉੱਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਖਾਨੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਧਨੀ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ)।

ਬੀ ਸੀ ਵਿਚ ਇਸ ਸੰਸਥਾ (ਫਰੇਜਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ) ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹੁਣ ਬੀ ਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਬੜੀ ਸਮਰੂਪਤਾ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਅਮਲੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਖਲ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਪੂਰਾ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਮੁਦਾਖਲਤ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ, ਬੀਮੇ ਤੇ ਸੋਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਖਰਚ ਹੀ ਇਸ ਮੰਦਵਾੜੇ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਟੀ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਖਰਚ ਘਟਾਉਣੇ ਤੇ ਫਿਰ ਬਿਲਕੁਲ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੰਤਵ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਡੇ ਕਾਰਖਾਨੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਘਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਮਪਨਸੇਸ਼ਨ ਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘੱਟ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਹੋਵੇ।

ਬੈਨਟ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਬਜਟ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। (ਇਹ ਲੇਖ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਜਲਾਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਲੇਖ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਅਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸਹੀ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ)। ਬੀ ਸੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਕੇ ਸਜ ਪਿਛਾਖੜ ਧੜਿਆਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ Tricateral ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਰੇਜਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਤਕ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਗਰੁਪ। — ਇਹ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ।

ਅਨੁਵਾਦ - ਇਕਬਾਲ

ਭਾਰਤ ਦਰਪਣ

ਇੱਕਾ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਲਈ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ —ਕਾਸਿਮ

‘ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ’ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗਾ’—ਮੈਂ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਹਾਮੀ ਹਾਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ—ਇੱਕਾ ਚੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਗਏ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸਈਅਦ ਮੀਰ ਕਾਸਿਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਸਨਿਆਸ ਲੈਣ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਖ ਧਾਰੇ ਨਾਲ ਉਹ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਥੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਸਿਮ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੀ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮੀਰ ਕਾਸਿਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਉਸਦੀ ਬਾਹਰੋਂ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਰਗੀ ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਕਾ ਹੀ ਝੂਠ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਫਾਰੂਕ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦੀ ਸਲਾਹ ਉੱਤੇ ਇੱਕਾ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੀਰ ਕਾਸਿਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਠਜੋੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਭਾਜਪਾ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਚਾਰ ਪਾਰਟੀ ਫਰੰਟ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ “ਮੈਂ ਏਨੀ ਛੋਟੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸਕਦਾ।” ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਸਿਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕਾ ਛੱਡਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ—“ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਹੈ।” ਉਹਨਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਸਿਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਤੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਪੱਤਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਹੈ—ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਸਿਮ ਨੇ ਕਿਹਾ “ਜਿੰਨੀ ਛੋਟੀ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੈ।”

ਕੋਇਲੇ ਦੀ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਢਹਿ ਗਈਆਂ - 20 ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੱਬੇ ਗਏ

ਧਨਬਾਦ—ਘੱਟੋ ਘੱਟ 20 ਖਾਣ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਮਲਬੇ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਇਥੋਂ 14 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਭਾਰਤ ਕੁਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਟਿਡ(ਬੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਐਲ.) ਦੀ 1000 ਫੁੱਟ ਡੂੰਘੀ ਹਰਲਧੀਆ ਕੋਇਲਾ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਢਹਿ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਆਣ ਪਈਆਂ। ਇਹ ਖਬਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਨੇ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਕੋਇਲਾ ਖਾਣ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਢਹਿ ਗਈਆਂ।

ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਦੀ ਸੁਰਖਿਆ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਹਾਦਸੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਖਾਣ ਵਿਚੋਂ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪਰੋਸਰ ਪੰਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਦੋ ਭਾਰਤੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ—ਸਾਹਿਤ ਅਕੈਡਮੀ ਅਵਾਰਡ ਵਿਜੇਤਾ ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਲਿਖਾਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਜਾਣਗੇ। ਜੋ ਕਿ “ਵਸੰਤੀ” NICE (ਫਰਾਂਸ) ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੰਧੂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਵਸੰਤੀ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਲਿਖਾਰੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋ ਹਫਤੇ ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸਾਡੀ ਵੀ ਸੁਣੋ — ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼

ਮੋਗਾ—ਗੀਟਾਇਰਡ ਵੱਜੀਆਂ ਦੀ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਵੱਜੀਆਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਮੋਗਾ ਬੁੱਚ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੰਬਾਲਾ ਤਹਿਸੀਲ ਪਛੜਿਆ ਇਲਾਕਾ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸਫਾਰਸ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ—ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਅੰਬਾਲੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਿਵਾਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਅੰਬਾਲਾ ਤਹਿਸੀਲ ਨੂੰ ਸਨਅਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪਛੜਿਆ ਇਲਾਕਾ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸੱਤ ਵਿਰੋਧੀ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਦਲਬਦਲੀ ਵਿਰੁਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤੁਰੰਤ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ—ਸੱਤ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਕੇ. ਤਰੀਵੇਦੀ ਦੀ ਇਸ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਉੱਤੇ ਫੈਰਨ ਅਮਲ ਕਰੇ, ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਵਿਚ ਤਰਮੀਮ ਕਰਕੇ ਦਲ ਬਦਲੀ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, “ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਇਸ ਸੁਝਾ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੁਝਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ।”

ਆਪਣੇ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਵਫਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਅਜੇਹਾ ਐਲਾਨ ਸਾਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ, ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰ: ਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਸੋਸਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ. ਐਨ. ਬਹੁਗੁਣਾ, ਕਾਂਗਰਸ(ਸ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਦ ਪਵਾਰ, ਹਿੰਦ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ, ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਪੂ ਕਲਦਾਤੇ। ਕਾਂਗਰਸ (ਜੇ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਿਜ ਮੋਹਨ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਸਵਫਤਾ ਨੀਤੀ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਜੇ. ਐਸ. ਬਿਦਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਦਲਬਦਲੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਤੀਬਰ ਹਨ ਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ। ਡਾ: ਮੰਗਲ ਸੇਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਮੰਗ ਨਾ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਰੁਧ ‘ਬਗਾਵਤ’ ਕਰ ਦੇਣ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰਾਵਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਲਵਰਤਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਹੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਨਹਿਰ ਪੁਣ ਲਈ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਸ਼ਾਂਤਾ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੱਸਿਆ

ਜਲੰਧਰ—ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤਵਾਦੀਆਂ ਹਥੋਂ ਕਤਲ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਗਿਣ ਰਹੇ ਹਨ ਉਥੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਵੋਟਾਂ ਗਿਣ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੀ ਚੋਣ ਪਾਲਿਟਿਕਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦੀ ਬਰਤਰਫੀ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਇਲਾਜ ਹੈ। ਤਾਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਰੋਲ ਵੀ ਦੁਖਦਾਈ ਤੇ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹੈ।

ਡਾਂਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਨੰਗਿਆਂ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ

ਮੇਰਠ—ਮੇਰਠ ਦੀਆਂ ਡਾਂਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੰਦਰਾਂ ਰੋਜ਼ਾ ਇੱਕ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਲਈ ਫੋਟੋਆਂ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਸਮੇਂ ਅਪ-ਨੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਦੀ ਧੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਸਕੀਆਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਥਰੂ ਵਹਿ ਰਹੇ ਸਨ।

ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਕਪਿਲ ਨੂੰ ਕਚਿਹਰੀ ਦੇਖਣੀ ਪਈ!

ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਜੇ ਡੀ ਜੈਨ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ “ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼” ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕਾਨਨ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਕਪਿਲ ਦੇਵ ਨੂੰ ਕਚਿਹਰੀ ਦੇਖਣੀ ਪਈ। ਵਲਾਇਤ ਦੀ ਇੱਕ ਫਰਮ ਵਲੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਧੀਨ ਕਪਿਲ ਖੇਲਣ ਸਮੇਂ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਬੱਲਾ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਪਿਲ ਨੂੰ ਫਰਮ ਨੇ 40,000 ਰੁਪਏ ਦੇਣੇ ਸਨ। 20000 ਰੁਪਏ ਅਡਵਾਂਸ ਵੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਪਰ ਕਪਿਲ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਫਰਮ ਨਾਲ ਵੀ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰ ਨਾਮਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਬੱਚੀ ਝੀਲ ’ਚ ਸੁਟਕੇ ਵਿਆਹੀ ਮੁਟਿਆਰ ਨੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਸਣੇ ਆਪ ਵੀ ਛਾਲ ਮਾਰੀ

ਬਠਿੰਡਾ—ਪੁਲਸ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਨਵੀਂ ਬਸਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਸਵਿਤਰੀ ਨੂੰ ਗਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਬਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਝੀਲ ਵਿਚ ਸੁਟ ਕੇ ਡਬੋ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਤੇ ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਆਪਣੇ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੁਛੜ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਝੀਲ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਆਤਮ ਹਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਤੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ ਪੁਲਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਘਟਨਾ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਸ ਔਰਤ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਚਿਰ ਤੋਂ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਝਗੜਾ ਹੈ। ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਸਮੇਤ ਸਥਾਨਕ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਕਲ ਜੋ ਬਾਰਸ਼ ਕੀ ਦੁਆ ਮਾਂਗ ਰਹੇ ਥੇ
ਆਜ ਸੈਲਾਬ ਕੇ ਹਾਥੋਂ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਿਤਏ

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਖਰੜਾ ਜ਼ਿਆ ਦੀ ਟੀਮ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੀ ਹਿੰਦ ਲਿਆਇਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ—ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਛਾਪੀ ਕੁਮਾਰੀ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਦੀ ਕਿਤਾਬ “ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਗੈਦਰਿੰਗ ਸਟੋਰੀ” ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਪੀ, ਜਿਹੜੀ ਟਾਈਪ ਹੋਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਫੌਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਗੁਟ ਨਿਰਲੇਪ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਆਇਆ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹਮਦਰਦ ਦਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਜਨ ਵਿਰੁਧ ਬੇ-ਭਰੋਸਗੀ ਦਾ ਮਤਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ—ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਰੁਧ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਦਾ ਮਤਾ ਰਖਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਗਰੁਪ ਦੇ ਆਗੂ ਡਾਕਟਰ ਮੰਗਲ ਸੇਨ ਨੇ ਮਤੇ ਲਈ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਆਪਣਾ ਨੋਟਿਸ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ, ਸਾਂਝੇ ਮਤੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਉੱਤੇ ਲੋਕ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ(ਜ) ਦੇ ਦਸਖਤ ਹਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵੀ ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸਮਾਗਮ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਹਰਿਆਣਾ ਇੱਕਾ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇੱਕਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਦੋਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਤਾਜਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਦੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੋਸਤ ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਹਿੰਗਾ ਮਖੌਲ

ਜੈਪੁਰ—ਹਾਸੇ ਹਾਸੇ ’ਚ ਹੀ ਚਿਤੌੜਗੜ੍ਹ ਦਾ ਜ਼ਿਲਾ ਇੱਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਚੰਹਾਨ ਜਾਨ ਗੁਆ ਬੈਠਾ। ਇਥੇ ਪੁਜੀ ਰੀਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚੰਹਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀੜੇ ਮਾਰ ਗੋਲੀ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਰੱਖ ਲਈ ਅਚਾਨਕ ਉਹ ਅੰਦਰ ਚਲੀ ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਤਤਫਟ ਲਗ ਪਿਆ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮਰਿਆ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿਤਾ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਹਿੰਦ ਦੀ ਦਫਾ 174 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਦਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ — ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰ: ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਗਲਬਾਤ ਦਾ ਸਿਲਸਲਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਇਕਤਰਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ‘ਖਾਲਿਸਤਾਨ’ ਜਾਂ ‘ਹਿੰਦੂ ਰਾਜ’ ਵਰਗੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕੋਰੀਆਈ ਜਹਾਜ਼ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਜਸੂਸੀ ਮਿਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਸੀ —ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ—ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਸੁਟਿਆ ਗਿਆ ਕੋਰੀਆਈ ਜਹਾਜ਼ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੇਹੱਦ ਸੁਖਮ ਇਲਾਕਿਆਂ ਉਪਰ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਜਸੂਸੀ ਮਿਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਅਜਲਾਸ ਵਿਚ ਰਖੇ ਇੱਕ ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਹਾਜ਼ ਸਵਾਰ 269 ਵਿਅਕਤੀ ਗੀਗਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਜਸੂਸੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਗਿਣੀ ਮਿਥੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਬੇਗੁਨਾਹ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਤੇ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਸਮਜਵਾਦੀ ਸਿਸਟਮ ਵਿਰੁਧ ਜਨੂੰਨ ਭਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਤਣਾਓ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜੰਗ ਲਈ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੈਂਕ ਗਬਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ’ਚ ਸਾਬਕਾ ਮੈਨੇਜਰ ਤੇ ਲੇਖਾ ਕਾਰ ਨੂੰ ਕੈਦ

ਫਰੋਜ਼ਪੁਰ—ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਪੀ. ਨਾਗਰਥ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਰਜਾ ਅਵੱਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸੈਂਟਰਲ ਕੇ: ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿਚ 58 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਗਬਨ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਗਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿਤਾ। ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਨੇਜਰ ਮਹਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਲੇਖਾਕਾਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੱਕ ਘਲਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਵਿਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਾਈ ਵਾਈ ਸਾਲ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਚੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਤੀ ਜਦਕਿ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਕੁਲ 6.6 ਸਾਲ ਕੈਦ ਸਖਤ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਚਲਣਗੀਆਂ।

ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ — ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਦਾ ਬਿਆਨ

‘ਬੇਗੁਨਾਹ ਤੇ ਨਿਹੱਥੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਪੰਥਕ ਅਸੂਲਾਂ ਵਿਰੁਧ ਹੈ।’

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ—ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਿੰਡਰ ਕਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਹੈਡਕੁਆਟਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਸੇਵਕ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਭਿੰਡਰ ਕਲਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਸੰਤ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ-ਚਲਾਣੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ, ਸ: ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ, ਸ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਆਦਿ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਸੰਤ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਰਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉਸਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ, ਸੇਵਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਸਤਾਰਬੰਦੀ ਪਿਛੋਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਸੰਤ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਸੀ ਕਿ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸੇਵਕ ਨੇ ਸੰਤ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਸਦੇ ਹੋਏ ਬੜੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੀ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੇਵਕ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦਾ ਸਿਆਣਾ, ਸ਼ਾਂਤ ਸੁਭਾਹ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਮਝ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਖੂਨ ਖਰਾਬੇ ਅਤੇ ਕਟ-ਵਢ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਅਸੀਂ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਦੇ ਉਤੇ ਫੁਲ ਚੜਾਵਾਂਗੇ। ਸੇਵਕ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਗੁਨਾਹ ਤੇ ਨਿਹੱਥੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਪੰਥਕ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦਾ ਰੂਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਕਤਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਉਤੇ ਕੀ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੀ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਬੰਦੂਕ ਪਿਸਤੌਲ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਥਿਆਰ ਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸੇਵਕ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੰਦੂਕ ਰਿਵਾਲਵਰ, ਸਟੇਨਗਨ, ਕਾਰਬਾਈਨ ਅਤੇ ਬੰਬ ਆਦਿ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਸੇਵਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹੈ। ਸੰਤ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਕਰਕੇ ਜੋਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਮੇਂ ਗੋਲੀ—2 ਫੱਟੜ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ—ਥਾਣਾ ਮਜੀਠਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੱਲਾ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਿਲਸਲੇ ਵਿਚ ਦੋ ਗਰੁਪਾਂ ਵਿਚ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਤੇ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 2 ਸਕੇ ਭਰਾ ਇਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਖਤ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ਕ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇੰਦੂ ਆਨੰਦ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

ਡੀ. ਆਈ. ਜੀ. ਸੀ ਜੇ ਆਨੰਦ ਦੇ 'ਕਾਤਲ' ਉਸਦੇ ਸਪੁਤਰ ਅਤੇ ਭਤੀਜੇ ਨਿੱਕੀ ਅਤੇ ਸੌਂਡੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਆਨੰਦ ਪਤਨੀ ਮਿਸਜ਼ ਇੰਦੂ ਆਨੰਦ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਨਿੱਕੀ ਅਤੇ ਸੌਂਡੀ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਘਨ ਨਾ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰਨ।

ਹਲੀਲ ਅਤੇ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਬਿਆਨ ਘਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਲੈਟ ਫਾਰਮ ਉਤੇ ਇਕਠੀਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ—ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿ: ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਹਲੀਲ ਨੇ ਏਥੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨਾਲ ਦੋ ਘੰਟੇ ਗਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਘਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਇਕ ਪਲੈਟ ਫਾਰਮ ਉਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਣ। ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੈਕੂਲਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਝੂਠਾ ਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਉਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਈਸਾਈਆਂ ਨਾਲ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਿ: ਹਲੀਲ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਇਕ ਜੁਟਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਲ ਦੀ "ਸਿੱਖ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਕੌਮ" ਦੀ ਮੰਗ ਠੀਕ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਲ ਵੇਖਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਲ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਫੋਰਨ ਮੰਗ ਲੈਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।

ਛੇ ਲੱਖ ਭੱਠਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬੇਕਾਰੀ ਦੀ ਦੰਦੀ ਉਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭੱਠਾ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭੱਠਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 18 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਭੱਠੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਭਗ 6 ਲੱਖ ਭੱਠਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਡਾਈਵਰ ਚਲਦੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚੋਂ ਹੇਠਾਂ ਸੁਟ ਦਿੱਤਾ

ਬਠਿੰਡਾ—ਰੇਲਵੇ ਗੰਨਗ ਸਟਾਫ ਵਿਚ ਸਨਸਨੀ ਫੈਲ ਗਈ ਜਦੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਡਰਾਈਵਰ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰ ਡੀ. ਪੀ. ਸੇਠੀ ਨੇ ਡੀਜ਼ਲ ਡਰਾਈਵਰ ਇੰਦਰਦੇਵ ਨੂੰ ਚਲਦੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚੋਂ ਹੇਠਾਂ ਸੁਟ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਇੰਦਰਦੇਵ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਸੱਟਾਂ ਲਗੀਆਂ ਪਰ ਉਹ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਵਿਰੁਧ ਦਫ਼ਾ 323 ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 121 ਤੇ ਧਾਰਾ 170 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਸਲ ਮਾਂ ਹਮ ਬੇ ਤੁਮਹਾਰੇ ਸਾਥ ਮਹਿਵੇ ਗੁਵਤਗੁ
ਜਬ ਖੁਦ ਅਪਣੇ ਆਪ ਸੇ ਹਮ ਗੁਵਤਗੁ ਕਰਤੇ ਰਹੇ

PABLA

CLOTH HOUSE & GIFTWEAR

6496 MAIN ST VANCOUVER

321-5011 321 - 5311

SALE

Unbelievable Price Reduction

Many items on special clearance sale

ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਪਾਬਲਾ ਸੰਗੀਤ ਮਾਲਾ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੁਣਨਾ ਨਾ ਭੁਲੋ

LISTEN TO PABLA CLOTH HOUSE
RADIO PROGRAM
EVERY SUNDAY FROM

3:30 TO 5:45 P.M.

ON CJJC 800 AM.

MORE INFORMATION PHONE 321-5011.

Super Selection in
Punjabi suits with
Matching Duppattas
TOP QUALITIES

Never before sold in stores

People say **PABLA** is the

Best, Biggest and Cheapest'

Visit us you'll also say

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ

ਵੈਨਕੂਵਰ—25 ਸਤੰਬਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ ਅਤੇ 49 ਐਵੇਨਿਊ ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਾਬਲਾ ਕਲਾਬ ਹਾਊਸ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਫ਼ਤ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਭੋਗ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੋਭ ਗੁੰਬੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰੋਪਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ।

ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸੰਪਾਦਕ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਜਾਂਗਲੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ ਨੇ ਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਬੈਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਜਾਂਗਲੀ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਤੇ ਹਨ।

ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਲੰਗਰ ਦੇ ਗੱਢੇ ਵਰਤਾਏ ਗਏ।

ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮ. ਲ.) ਵਲੋਂ ਪਬਲਿਕ ਰੈਲੀ

ਵੈਨਕੂਵਰ—25 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਦੋ ਵਜੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ (ਮ. ਲ.) ਵਲੋਂ ਇਕ ਪਬਲਿਕ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁਖ ਬੁਲਾਰੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹਰਦਿਆਲ ਬੈਂਸ ਸਨ। ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿਰੁਧ ਬੀ. ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਵਤੀਰੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਲੜਨ। ਕੁਝ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਬੀ. ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਅਪਣਾ ਬਜਟ ਵਾਪਸ ਲਵੇ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿੱਲ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ। ਤਨਖਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਲੇ ਆਫ ਅਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਾਰੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਕੰਪਨਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ। ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੈਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਨੀ ਲੋਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਬੇਰਹਿਮ ਦੁਸਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਵੋ।

ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰੋਸ ਨੋਟ ਵਿਚ ਇਸ ਖਬਰ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਨਵੀਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਗੇ

ਵੈਨਕੂਵਰ—ਬੰਬੇ ਸਵੀਟ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਐਂਡ ਬਰਦਰਜ਼ ਇਕ ਤਹੱਲਕਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕ੍ਰਿਸਮਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਐਂਡ ਬਰਦਰਜ਼ 49 ਅਤੇ 50 ਐਵੇਨਿਊ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ ਤੋਂ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਅਜੁਬਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਦ ਭਰਿਆ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਇਕ ਅਚੰਭਾ ਜਨਕ ਚੀਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਾਡੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਮਾਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਭਰੀ ਖਬਰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਪੁੱਚਾ ਸਕਾਂਗੇ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਫਰੈਂਡਸ਼ਿਪ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੁਸ਼ਾਇਰਾ

25 ਸਤੰਬਰ 83 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਡਾਊਨ ਟਾਊਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਇਕ ਰੰਗੀਲੀ ਸ਼ਾਮ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਫਰੈਂਡਸ਼ਿਪ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਆਜੋਜਤ ਕੀਤੇ ਇਕ ਮੁਸ਼ਾਇਰੇ ਦੀ ਸਦਾਰਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਉਰਦੂ ਸ਼ਾਇਰ ਡਾਕਟਰ ਜਗਨ ਨਾਥ 'ਆਜਾਦ' ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਉਘੇ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਲ ਹੀ ਲਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਹਿਦ, ਮੁਨੀਰ ਨਿਆਜੀ ਸਹਿਬਾ ਅਖਤਰ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਾਇਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਦੀ ਜਬਰਦਸਤ ਫਰਮਾਇਸ਼ ਤੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮਾਈਕ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਕਲਾਮ ਪੜ੍ਹਣ ਲਈ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹਰ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਹੀਰੋ "ਟੈਰੀ ਫਾਕਸ" ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਸਹਬਾ ਅਖਤਰ ਨੇ ਬੜੀ ਹੀ ਜੋਸ਼ੀਲੀ ਨਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਉਠ ਉਠ ਕੇ ਅਖਤਰ ਦੀ ਨਜ਼ਮ ਦੀ ਸਲਾਹਣਾ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਨੀਰ ਨਿਆਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੰਗ ਕਈ ਬਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਜੀ 'ਆਜਾਦ' ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪਦ ਵਾਂਗੂ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੀਆਂ।

ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ—ਸਥਾਨਕ ਬੀ. ਏ. ਐਸ. ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਔਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇਕਤਰਤਾ ਖਬਰ ਛਪਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਗੁਰਪਾਲ ਮਾਨ ਤੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕ

ਮਾਨ ਮਿਊਜ਼ਕ ਐਂਡ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਘਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸਪੁਤਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸਟਾਫ ਗੁਰਪਾਲ ਮਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਕੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਵਧਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਨੇ ਹਵਾਈ ਸਫਰ ਤੇ ਸੌ ਦਿਨ ਵਿਚ ਦਸ ਲੱਖ ਖਰਚਿਆ

ਅਟਵਾ—ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਨੇ ਸੌ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਨੌਂ ਲੱਖ ਅੱਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਫਰ ਸਮੇਂ ਖਰਚੇ। ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਬਨਿਟ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਨੇ 30 ਅਪਰੈਲ ਤੋਂ 9 ਅਗਸਤ ਤੱਕ 216 ਵਾਰੀ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਹੁਣਿਆਂ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਅਜੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬਚਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਰੋਕਾਂ ਆਮ ਕਾਮਿਆਂ ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਵਾ/6 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਇਸ ਲਈ ਸਟੋਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਫਰਿਜ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਕ ਘੰਟਾ ਲੇਟ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਫਰਿਜ ਇਕ ਘੰਟਾ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪੁਜਣ ਤੇ ਮਿਤਰ-ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਕੋਮਲ ਹਿਰਦੇ ਤੇ ਏਨਾ ਜ਼ੋਰ ਦਾ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਟੋਰ ਉਪਰ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦਾ claim ਬਣਾ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕੇਸ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਮਿਤਰ-ਪਿਆਰੇ ਜੀ ਦੇ ਢਾਈ ਸਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੈਠ ਗਏ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦੇ। ਇਕ ਕੇਸ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੇਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਫੇਰੀਆਂ ਪਾਉਣਾ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪਾਠਕ ਪੁੱਛਣਗੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕੋਮਲ ਹਿਰਦੇ ਤੇ ਧੱਕਾ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਮਿਤਰ-ਪਿਆਰੇ ਕੌਣ ਹਨ? ਇਸ ਦਾ ਉਤਰ ਇਹ ਹੈ, ਬਸ ਇਹ ਇਕ ਮਿਤਰ-ਪਿਆਰੇ ਹੀ ਹਨ।

ਮੇਰੇ ਤੇ ਕੇਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋ ਵਾਰ (ਸ: ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਡੀ. ਐਸ ਪੰਜਲ ਰਾਹੀਂ) ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਚੌਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਚੁਕਾ ਹੈ।

ਲੇਖ ਲੰਮਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਾਂਗਾ।

MANN MUSIC & VIDEO

ਐਚ. ਐਮ. ਵੀ. ਨਾਈਟ

ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਭੁੰਗਰੀ ਜਥੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼
ਵਿਚ 90 ਮਿੰਟ ਦੀ ਪੂਰਨ ਦੀ ਟੇਪ

ਅਤੇ

ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਦਿਲਬਰ ਢਾਡੀ ਜਥੇ
ਦੀਆਂ 3 ਸਪੈਸ਼ਲ ਟੇਪਾਂ

ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਾਰ 60 ਮਿੰਟ
ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਾਰ 60 ਮਿੰਟ
ਤੇ ਮੱਸੇ ਰੰਘੜ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ 60 ਮਿੰਟ

ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ 12 ਨੰਬਰ ਟੇਪ ਰੀਲੀਜ਼ ਹੋ ਗਈ
ਹੈ

ਨੋਟ:— ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੇਪਾਂ ਦੇ ਰਾਈਟਸ ਸਿਰਫ ਮਾਨ
ਮਿਊਜ਼ਕ ਕੋਲ ਹਨ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਕਾਪੀ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਸਕਦਾ।

ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਮੁਵੀਆਂ
ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ
ਖਿਚਵਾਉਣ ਲਈ:

MANN PHOTO STUDIO

ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

MANN MUSIC & VIDEO

6512 Main St.(Punjabi Market)

Vancouver, B.C. V5X 1A5

Ph: (604)321-6667

MAIL

O
R
D
E
R
S

ACCEPTED

ਕਲਾਕਾਰ :

ਗੀਤ : ਖੰਬੇ ਵਾਂਗੂੰ ਖੜਾ

ਵਢਿਆ ਯਾਰ ਪਿਆ

ਕਹਿੰਦੀ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਦੁਖਦਾ

ਨੰਗੇ ਮੂੰਹ ਦਾ ਮੁੱਲ ਦੱਸਦੇ

ਤੇਰੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਭਾਬੀ

ਇਬਾਦਤ

ਘੁੱਲ ਜਾਵਾਂ ਖੰਡ ਬਣ ਕੇ

ਆਖਿਆਂ, ਆਖਿਆਂ, ਆਖਿਆਂ

ਅਤੇ ਮਾਈ ਮੋਹਣੇਂ

ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਕੁਲਦੀਪ
ਮਾਣਕ, ਕਰਤਾਰ ਰਮਲਾ, ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ,
ਗੁਰਚਰਨ ਪੋਹਲੀ, ਪ੍ਰੇਮਿਲਾ ਪੰਮੀ, ਕੇ. ਦੀਪ.,
ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ, ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ, ਸੀਤਲ ਸਿੰਘ
ਸੀਤਲ, ਸੀਮਾ, ਜਸਪਿੰਦਰ ਨਰੂਲਾ

ਲੇਖਕ : ਜਨਕ ਸ਼ਰਮੀਲਾ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ
ਮਾਨ, ਪਾਲ ਜੇਠੂਗਿਆਂ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਕਰ ਵਾਲਾ
ਸ਼ੌਕੀ, ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ, ਪਾਲੀ ਦੇਤਵਾਲੀਆ, ਬੁੱਲੇ
ਸ਼ਾਹ।

ਸੰਗੀਤ : ਚਰਨਜੀਤ ਅਹੂਜਾ ਅਤੇ ਕੇ. ਐਸ. ਨਰੂਲਾ

ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ :- ਜ਼ਹੀਰ ਅਹਮੱਦ

ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ :- ਕੇ. ਦੀਪ

ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਇੰਜਨੀਅਰ :- ਏਸ. ਸੀ. ਚਾਵਲਾ।

ਸੰਸਾਰ ਦਰਪਣ

ਇੰਦਰਾ -- ਬੈਚਰ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਬ੍ਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਰਗਰੇਟ ਥੈਚਰ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸ਼ਨ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਬੁਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਸੁਮੇਲਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਿਚ ਉਹ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ।

ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਦੁਰਘਟਨਾ

ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ 23 ਸਤੰਬਰ 83 - ਗਲਫ ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਦਾ ਇਕ ਬੋਇੰਗ 737 ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਦੇ ਫੁਜੈਰਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਤੀਹ ਕੁ ਮੀਲ ਦੂਰ ਹੀ ਦੁਰ-ਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਖਰੀ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਮੁਸਾਫਰ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਅਮਲਾ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 111 ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਯਾਤਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਘਰੀਂ 'ਈਦ' ਮਣਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਤੇ ਫੁਜੈਰਾ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੁਰ-ਘਟਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮਲਵੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ 'ਰੀਕਾਰਡਰ' ਅਨੁਸਾਰ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਇਜ਼ਨ ਵਿਚ ਖਰਾਬੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਸੀ।

ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ 5ਵੇਂ ਸਾਲ ਅੰਤ ਕਾਰਨ ਭੁਖਮਰੀ

ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲੀਆ—ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਵਿਚ ਭੁਖ ਦਾ ਚੋਹਰਾ ਹਰ ਥਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਵਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਛੱਡ ਕੇ ਭਜ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੂਰੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਰਵਾਰ ਕੁਝ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਟੁਕੜਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਗਿਰਝਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭੁਖ ਦੇ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕ ਗੋਦਾਂ ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਤਰੀ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਸ਼ੋਕਾ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਸੰਕਟ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਨੇ ਭੁਖਮਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਣਾ ਦਿਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲ ਵਸੋਂ ਦੇ 70 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ 2480 ਕੈਲੋਰੀ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਘਟੇ ਘਟ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤੋਂ ਵੀ ਘਟ ਖੁਰਾਕ ਨਸੀਬ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਸੇਫ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭੁਖ ਕਾਰਨ ਹਰ 20 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਇਕ ਬਚਾ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਪਿਛੇ 250 ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਤਰ ਪੂਰਬ ਦੇ ਕੁਝ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਫੀਸਦੀ 80 ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਹੈ। ਸੀਰਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਮਦਦ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਲੋਕ ਭੁਖ ਤੇ ਪਿਆਸ ਕਾਰਨ ਲਗਾਤਾਰ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨੇਪਾਲ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਭਾਰਤੀ ਅਫਸਰ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਵਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ

ਖਟਮੰਡੂ—ਨੇਪਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹ ਤਿੰਨ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਵਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਲਵਾਰ ਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਗੋਰਖਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇ ਨੇੜਿਓਂ ਨੇਪਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਦੇ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਕ ਚੋਰ ਦਾ ਪਿਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਹੜਾ ਹਿੰਦ ਤੋਂ ਭੱਜ ਕੇ ਨੇਪਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਬਦੇਸ਼ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਤਰਜਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਹਨਾਂ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਹਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨੇਪਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਇਕ ਪੇਂਡੂ ਤੋਂ ਪੁਛ ਗਿਛ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਜੇਲ ਤੋਂ ਕੈਦੀ ਫਰਾਰ

ਆਇਰਲੈਂਡ—ਲਗਭਗ 34 ਕੈਦੀ ਜੇਲ ਵਿਚੋਂ ਦੌੜ ਜਾਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਜੇਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨੱਠ ਭੱਜ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਗਿਆਰਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਕੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪਰ 23 ਕੈਦੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਲਾ ਪਤਾ ਹਨ। ਇਹ ਕੈਦੀ ਆਈ. ਆਰ. ਏ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਊਰਜਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਇਸਰਾਈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ੇ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ—ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਾਰ ਊਰਜਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦ ਨੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਇਸਰਾਈਲੀ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਊਰਜਾ ਸਕੱਤਰ ਡੋਨਾਲਡ ਪੀ. ਹੋਡਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਉਦਘਾਟਨੀ ਤਕਰੀਰ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਹਿੰਦਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੇਪਰ ਪੜ੍ਹਨੇ ਸਨ। ਮਿ: ਹੋਡਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦ ਨੇ ਇਸਰਾਈਲ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਊਰਜਾ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫਿਲਪਾਈਨ ਵਿਚ ਦੰਗੇ ਹੋਰ ਤੇਜ਼

ਮਨੀਲਾ — ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਚਲ ਰਹੇ ਦੰਗੇ ਭ੍ਰਾਜ ਮਾਰਕੋਸ ਦੀ ਇਸ ਚਿਤਾਵਣੀ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਧਰੋਹ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਵਾਸਤੇ 'ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ' ਲਗਾ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰ ਬੰਦ ਪੋਲੀਸ ਅਤੇ ਫੌਜ ਚੱਕਰ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੌਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਦੀ ਹੋਈ ਹੱਤਿਆ ਹੈ। ਵਿਖਾਵਾਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਰਕੋਸ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬੈਰੂਤ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਨ ਕਰਦਾਰ ਦੀ ਰੂਸ ਵਲੋਂ ਨਿੰਦਾ

ਮਾਸਕੋ—ਸੋਵੀਅਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਲਬਨਾਨੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਸਿੱਧੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪੁਰਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਦਬਾਉਨਾਂ ਤੇ ਪਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੀ. ਆਈ. ਏ. ਏਜੰਟ ਕੋਰੀਆਈ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਸੋਵੀਅਤ ਖੇਤਰ 'ਚ ਲੈ ਗਏ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ—ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਅਖਬਾਰ "ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਪੋਸਟ" ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਲਾਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਲੈਰੀ ਮੈਕਡੋਨਲਡ ਨੇ ਸੀ. ਆਈ. ਏ. ਦੇ ਜਸੂਸਾਂ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਪਾਇਲਟ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੋਵੀਅਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਧਕੇਲ ਦਿਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਥੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਲ ਉਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰੋਨਾਲਡ ਰੀਗਨ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕੇ।

ਲੈਰੀ ਮੈਕਡੋਨਲਡ ਜੋ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਸਨ, ਉਹ ਜਾਰਜੀਆ ਤੋਂ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਕ ਅਤਿ ਦੀ ਪਿਛਾਖਤੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਹਨ। ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕੱਥਾਵਾਂ ਇੰਸਟਰਲਰ ਨਾਂ ਦੀ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਲੈਰੀ ਪਿਲਟ ਨੇ ਛਪਵਾਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਕਡੋਨਲਡ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ 269 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤੁਲਝਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਖਦੀ ਤੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਪਾਗਲਪਨ ਭਰਿਆ ਕਦਮ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਜੇਹੀ ਮਾਰੂ ਰੋਗ ਦੀ ਦਾਰੂ

ਬੇਜਿੰਗ(ਚੀਨ)—ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਭੈੜੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਚੀਨ ਵਿਚ 56 ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਦੁਆਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 12 ਉਹ ਦੁਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਭਿਆ।

ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਫੌਜੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸਾਈਪਰਸ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ

ਨਿਕੋਸੀਆ—ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸਾਈਪਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸਾਈਪਰਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਦੇ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਫੌਜੀ ਅੱਡੇ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਐਟਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਕ ਜਮਾਨਾ ਬੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦਰਸ਼ਨ ਸੇ ਮਹਿਰੂਮ ਮਗਰ ਦੇਵੀ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਕਾ ਅਬ ਤਕ, ਮਨ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਉਜਾਲਾ ਹੈ

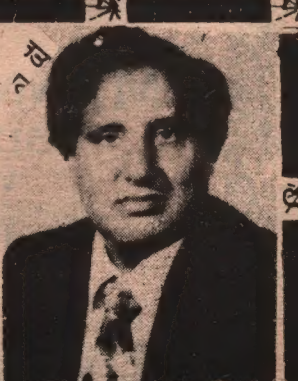
JIM PATTISON
ON MAIN
SERVICE AFTER
SALE

PARLAD GILL

BUS. 879-4233 3434 MAIN ST. VANCOUVER, B.C. RES. 435-1834

ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਸਟੋਕਸ ਵੇਚਣਾ, ਟਰੱਕ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ 4x4ਜੀਪੀ ਟੈਂਟ ਲਈ ਰੁਹਾਣੇ ਜਾਣੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਸੇਲਮੈਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂ ਫੁੱਲ ਕਰੋ

ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਵਾਰਤਕ

ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਾਵਲਿਸਟ

ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਆ ਵਸਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬੜੀ ਰੋਚਕ ਤੇ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਉਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਆਏ ਉਹ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ(ਕੈਨੇਡਾ) ਤੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ) ਵਿਚ ਹੀ ਰਹੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਕੰਢਿਆਂ ਦਾ ਪੋਣ ਪਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੁਹਾਵਣਾ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਉਥੇ ਵਸ ਜਾਣਾ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦਾ ਪੋਣ ਪਾਣੀ ਤੇ ਭੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਰੁਖ ਉਸ ਪਾਸੇ ਮੁੜਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਉਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਏ ਰਹਿੰਦੇ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ ਅੱਖ ਬਚਾਅ ਕੇ ਹੱਦਾਂ ਟਪ ਜਾਂਦੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀਆਂ ਉਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁਕਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਉਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਰਾਜ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਸਿਕੰਜੇ ਵਿਚ ਸਮਝਦੀ, ਆਪਣਾ ਸਿਕੰਜਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਮਨ ਆਏ ਕਾਨੂੰਨ ਘੜਦੀ ਰਹਿੰਦੀ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਬੁਰ ਗਿਣਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਸਨ। ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਆਪਣੇ ਦੁਖ ਦਸਣ ਲਈ 1910 ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਮਾਹਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰ "ਸੁਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ" 1910 ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਇਕ ਅੰਕ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਦੀ ਹੁਬਹੂਲਿਖਤ ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:—

(੧)

ਮਰਨ ਭਲਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਜੋ ਅਪਣੇ ਲੀਏ ਜੀਏ, ਜੀਤਾ ਹੈ ਵੇਹੋ ਜੋ ਮਰਚੁਕਾ ਹੈ
ਇਨਸਾਨ ਕੇ ਲੀਏ।

ਸੁਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ

No.5 ਨੰਬਰ ੫

ਮਈ ੧੯੧੦ MAY 1910
SWADESH SEWAK — 1632 — 2nd AVE WEST
FAIR VIEW VANCOUVER, BRITISH
COLUMBIA

ਇਸ ਪਰਚੇ "ਸੁਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ" ਦੇ ਸਰਪੱਸਤ ਤੇ ਐਡੀਟਰ ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬੂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾਹਰੀ ਸਾਹਰੀ ਸਨ। ਬਾਬੂ ਜੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮਾਂਡਲੇ (ਬਰਮਾ)ਕੇਸ ਵਿਚ ਵਾਂਸੀ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਬੂ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਕਥਾ "ਜੰਝ ਲਾੜਿਆਂ ਦੀ" ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ।

ਇਸ ਪਰਚੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬਤ ਪੰਡਤ ਰਾਮਚੰਦਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੇ ਕੁਝ ਲੇਖ ਵੀ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਪੰਡਤ ਜੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ "ਗਦਰ" ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਬਣਦੇ ਹਨ ਤੇ 1918 ਵਿਚ ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਦੇਸ਼-ਭਗਤਾਂ ਉਤੇ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁਕਦਮੇ ਵਿਚ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪੁਲੇਤਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪੁਲੇਤਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪਰਚੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਸ ਸੈਂਟ ਤੇ ਸਾਲ ਦਾ ਚੰਦਾ ਇਕ ਡਾਲਰ ਸੀ।

ਪਰਚੇ ਦੀ ਲਿੱਪੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ ਪਰ ਬੋਲੀ ਰਲੀ ਮਿਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬੂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਐਡੀਟੋਰੀਅਲ ਹੁਬਹੂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੱਚੀ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ

"ਜਬ ਸੇ ਅਸੀਂ ਇਸ 'ਸੁਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ' ਪ੍ਰਚੇ ਕੇ ਨਿਕਾਲਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਾਡੀ ਦਿਲੀ ਮਨਸਾ ਯਿਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਹ ਕੰਮ ਸਾਡਾ ਨਿਜਕਾ

ਬਾਬੂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਹਰੀ ਸਾਹਰੀ

(ਅਪਨਾ) ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਏ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ (ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ) ਬਾਸੀ ਸਭ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਮੇਨੇ ਅੰਗ ਸਿੱਖ ਜਾਂ ਖਤਰੀ) ਦਾ ਸਾਥਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਪੋਟ ਕੇ ਲੀਏ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸਵੇ, ਅੰਗ ਮਤਲਬ ਕੇ ਲੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਯਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਰਨੇ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ ਯਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਐਸੇ ਹਾਲਾਤ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਜੈਸੇ ਮਮੂਲੀ ਆਦਮੀ ਕਾ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਲੀਏ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਕਾਮ ਕਰਨਾ ਔਰ ਉਸ ਕਾਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਖਾਂ ਕਾ ਸੈਹਨਾ ਔਰ ਉਸ ਮੇਂ ਸਾਡੇ ਅਪਨੇ ਦੇਸ਼ੀ ਭਾਈਓਂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਕੁਝ ਮਦਦ ਦੇਨੇ ਕੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਲਟ ਬਿਆਨ ਡਾਲਨਾ, ਅਛੇ ਕਾਮ ਕੇ ਪੂਰਾ ਨਿਬਾਨੇ ਕੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਾਮ ਕੇ ਖਰਾਬ ਕਰਤਾ ਹੈ, ਔਰ ਸਾਡੇ ਹੋਸਲੇ ਕੇ ਨੀਚੇ ਗੁਆਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਅਪਨੀ ਤੁਫ਼ ਬੁੱਧੀ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਛੇ ਕਾਮ ਕੇ ਦਿਲ ਵਾ ਜਾਨ ਸੇ ਨਿਭਾਤੇ ਚਲੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਔਰ ਅਪਨੇ ਦੇਸ਼ੀ ਭਾਈਓਂ ਸੇ ਭੀ ਪਰੇਰਨਾ ਕਰਤੇ ਰਹੇਂਗੇ ਕਿ ਬੋਹੁ ਸਾਡੇ ਇਸ ਕੰਮ ਮੇਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਤੇ ਰਹੇ।"

ਇਸ ਐਡੀਟੋਰੀਅਲ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਖਬਰ ਉਤੇ ਇਉਂ ਟਿਪਣੀ ਦਿਤੀ ਹੈ:— "ਇਸੀ ਕੰਮ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਮੇਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਮੇਂ ਜੋ ੨੪ ਅਪਰੈਲ ਸੰਨ ੧੯੧੦ ਕੋ ਬਹੁਤ ਬੜਾ ਦੀਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸੀਂ ਨੀਚੇ ਬੇਰਵੇ ਸੇ ਲਿਖਤੇ ਹਾਂ:—

"ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਬਾਸੀ ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਰਈਯਤ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੈ ਅਪਰੈਲ ਦੀ ਚੌਥੀ ੨੪ ਤਾਰੀਖ ਸੰਨ ੧੯੧੦ ਕੋ ਲੋਕ ਬੜਾ ਦੀਵਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਕਰਕੇ ਬੜੀ ਮਿੰਨਤ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਕੇ ਪਾਸ ਅਪਨੇ ਦੁਖ ਰੋਏ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਸਾਨੂੰ ਏਥੇ (ਕੈਨੇਡਾ ਮੇਂ) ਉਨਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹੈ।"

ਅਸੀਂ ਸੱਦਾਗਰੀ ਕਰਕੇ ਔਰ ਮੇਹਨਤ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਖਾਨੇ ਪੀਨੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਔਰ ਸਾਡੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਵਗੈਰਾ ਭੀ ਏਥੇ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਔਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਏਥੇ ਆਉਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਬੜੀ ਰੋਕ ਪੈਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਬੇਸ਼ਕ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਔਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਔਰ ਉਤਨਾ ਰੁਪਯਾ (ਯਾਨੇ ਉਤਨਾ ਡਾਲਰ) ਭੀ ਅਸੀਂ ਦਿਖਲਾ ਸਕਤੇ ਹਾਂ ਜੇਹੜਾ ਕਿ ਹੋਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਈਯਤ ਨੂੰ ਦਿਖਲਾਉਣਾ

ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਬਾਸੀ ਗਰੀਬ ਔਰ ਕੰਗਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਔਰ ਸਾਡੇ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਕਈ ਅਛੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਯਿਹ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਉਣ ਜਾਣ ਦੇ ਵਾਸਤੇ (ਕਰਾਏ ਪਰ) ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਹਨ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਚੇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤੌਰ ਪਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਕੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਔਰ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਦਿਕਤਾਂ ਦੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਵੇਹੂ ਯਿਹ ਦਿਕਤਾਂ ਹਨ:—

(੧) ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਸੂਲ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਹੋਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਈਯਤ ਵਿਚ ਭੇਦ ਪੈਂਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸੌ ਡਾਲਰ ਦਿਖਲਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ) ਰਈਯਤ ਨੂੰ ਇਤਨਾ ਡਾਲਰ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉਤਰ ਤੇ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ।

(੨) ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਬਕਿ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ (ਜਪਾਨ ਆਦੀ ਦੇ) ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਬੜਾ ਸਾ ਰੁਪਯਾ (ਡਾਲਰ) ਦਿਖਲਾ ਕੇ ਆ ਸਕਤੇ ਹੋਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ, ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਰਈਯਤ ਹੋ ਕੇ, ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਸਲਤਨਤ) ਯਾਨੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਪਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਸਕਤੇ?

(੩) ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ ਕਿ ਵੇਹੂ ਸਿੱਧੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਲੈ ਕੇ ਏਥੇ (ਮੁਲਕ ਕੈਨੇਡਾ ਮੇਂ) ਆਉਣ ਜਦਕਿ ਅਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਈਯਤ ਹੋ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ (ਮੁਤਾਬਿਕ) ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਜਿਸ ਮੁਲਕ ਯਾ ਟਾਪੂ ਵਿਚ ਹੋਈਏ ਅਸੀਂ ਉਸੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਹੀ ਬਾਸੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਂ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਤੇ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤੌਰ ਪਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਕੇ ਕਿਉਂ ਸਾਨੂੰ ਲੰਡਨ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ, ਸ਼ੰਘਈ ਔਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਵਿਚ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮਸਾਲਾਂ ਨੀਚੇ ਲਿਖ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਂ:—

(ੳ) ਏਕ ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਪੋਹਲੇ ਗੋਲਡਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਕੁਝ ਚਿਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਵਲੈਤ ਗਏ ਸਨ। ਜਬ ਉਕਤ ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੰਡਨ ਤੇ ਵਾਪਸ ਇਸ ਮੁਲਕ ਕੈਨੇਡਾ ਮੇਂ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੇ।

(ਅ) ਦੂਸਰੇ ਭਾਈ ਨਬੂ ਰਾਮ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਤੋਂ ਏਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮ ਦੀ ਖਾਤਰ ਡੇਢ ਦਰਜੇ ਦਾ ਟਿਕਟ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੋਂ ਬਦਲ ਲਿਆ ਥਾ ਵੇਹੂ ਵੀ ਵਾਪਸ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(ੲ) ਬਰਤਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਗਰ ਅਸੀਂ ਠੀਕ ਮੰਨ ਲਈਏ ਤਾਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਨਾਮੁਨਾਸਬ ਗਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਸਿੱਧਾ ਰਾਹ (ਜਹਾਜ਼) ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਨੂੰ ਯਾ ਤਾਂ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦੇ ਰਸਤੇ ਔਰ ਯਾ ਵਲੈਤ (ਲੰਡਨ) ਦੇ ਰਸਤੇ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਯਿਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ।

(ੳ) ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਚੀਨ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਥੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬੇਸ਼ਕ ਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮਗਰ ਚੀਨ ਦੇ ਸੱਦਾਗਰ ਔਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ (ਪੜ੍ਹਨੇ ਵਾਲੇ) ਖੁਲ੍ਹੇ ਆ ਸਕਤੇ ਹੋਂ ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਔਰ ਸੱਦਾਗਰ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਜਪਾਨ, ਚੀਨ ਯਾ ਯੂਰਪ ਦੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਏਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਖ ਸਹਿਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦੀ ਮਸਾਲ ਅਸੀਂ ਨੀਚੇ ਦਸਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਮਿਸਟਰ ਜੋਗੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਿਸਰਾ ਜੇਹੜਾ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਭਾ ਦੀ ਤਰਫ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਏਥੇ ਆਏ ਸਨ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇ ਗਏ। ਔਰ ਹੁਣ ਇਸ ਵਕਤ ਸਿਆਟਲ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ।

(ੴ) ਬਰਤਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ (ਮੁਤਾਬਿਕ) ਜਬ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਈਯਤ ਆਪਨੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇਸ ਮੁਲਕ ਮੇਂ ਰਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਨੇ ਬਾਲ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਏਥੇ ਅਪਨਾ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮੰਗਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹਰ ਏਕ ਆਦਮੀ (ਬੱਚੇ ਯਾ ਜਵਾਨ) ਨੂੰ ਦੋ ਸੌ ਡਾਲਰ ਨਕਦ ਦਿਖਲਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਚਮੁਚ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਬੜਾ ਔਖਾ ਔਰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੁਲਮ ਹੈ।

(ੵ) ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਰਈਯਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬੜਾ ਹਕ ਯਿਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਅਪਨੇ, ਨਿਜ ਕੇ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਖੁਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਮਗਰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ (ਮੁਤਾਬਿਕ) ਸਾਡੇ ਇਸ ਹੱਕ (ਖੁਲ੍ਹਪਨ) ਵਿਚ ਰੋਕ ਪੈਂਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਚਲਦਾ)

NARWAL INSURANCE AGENCY LTD.

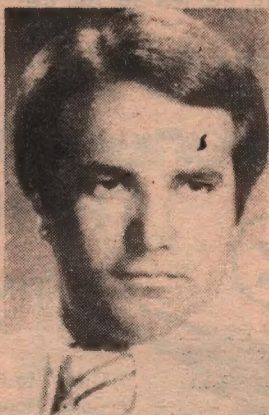
ALL KINDS OF INSURANCE:

*Renewals
*Financing
*Safe Driving Discounts
*Cars, Trucks, Vans Etc..
PLATES & DECALS

Open Monday to Saturday from 9 A.M. - 5 P.M.

OFF: 324-4944 RES: 325-4744
6415 MAIN ST., (at 48th Ave.) VANCOUVER, B.C.

PRITHPAL NARWAL,
B.A. LL.B.

PRITHPAL SINGH NARWAL NOTARY PUBLIC

B.A. (PU) LL.B. (KUK)
FORMER - (ADVOCATE & OATH COMMISSIONER)
(Punjab & Haryana Highcourt)

PREFERRED AREA OF PRACTISE:

*All Conveyancing Deed & Transfer Documents *To prepare Power of Attorney
*To prepare Mortgage & Cancel Mortgages *Authorized to Administer Oaths
*To prepare Leases *Attest Signatures
*To prepare Commercial Contracts *Authenticate Copies
*To prepare Statutory Declarations *Passport *Change of Name

Also Help on Immigration Matters

BUS: 324-4944 RES: 325-4744 9:00 a.m. to 5:00 p.m. (Monday to Saturday)
6415 MAIN ST., (At 48th Ave.) VANCOUVER, B.C. V2W 2V5

ਸਾ ਹਿ ਤ ਦ ਰ ਪ ਣ

ਕਹਾਣੀ

ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਇਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ

ਹਰੀਪਾਲ

“ਅੰਟੀ ਕਿਵੇਂ ਗਲਾਂ ਕਦੀ ਆਉਂਦੀਆਂ”, ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਜਦੋਂ ਅੰਟੀ ਕਾਰਡ ਪੰਚ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮੁੜੀ ਬੁੜ ਬੁੜ ਕਰਦੀ ਹੀ ਤੁਰੀ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। “ਢਹਿ ਜਾਣੇ ਸਰਬੇ ਨੇ ਅੱਧਾ ਪੰਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।” ਅੰਟੀ ਪਿਛਾਹ ਨੂੰ ਝਾਕਦੀ ਗਲਾਂ ਕਦੀ ਤੁਰੀ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਗਮ ਅੰਟੀ ਦੇ ਗੱਡਿਆਂ ਤਕ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। “ਅੰਟੀ ਬਾਲਟੀ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ” ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਬਾਲਟੀ ਵਿਚ ਚਾਰ ਦਾਣੇ ਸਪਰੇਟਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਸਨ ਘੱਟ ਨਹੀਂ।

“ਕਹਿੰਦਾ ਵਿਚ ਗਲੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸੀ, ਮਰ ਜਾਣਾ, ਢਹਿ ਜਾਣਾ” ਅੰਟੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੁਰਿਆ ਵੀ ਮਸਾਂ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਇਸ ਅਨਿਆਏ ‘ਤੇ ਲੁੱ ਲੁੱ ਜਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਵਿਚਾਰੀ ਇਹ ਕਹਿ ਫੇਰ ਸਪਰੇਟਾਂ ਦੇ ਡੰਡੇ ਵੱਢਣ ਜਾ ਲੱਗੀ। ਅੰਟੀ ਤੇ ਫੌਜੀ ਅੰਕਲ ਦੀ ਸਾਝ ਸੀ। ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਹੀ ਸੀ। ਅੰਟੀ ਸਪਰੇਟਾਂ ਦੇ ਡੰਡੇ ਵੱਢਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕਲ ਸਪਰੇਟ ਤੋੜ ਤੋੜ ਬਾਲਟੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਜਦ ਇਹ ਅੱਧੀ ਬਾਲਟੀ ਭਰ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਅੰਟੀ ਬਾਲਟੀ ਬਾਲਟੀ ਚੱਕ ਕੇ ਕਾਰਡ ਪੰਚ ਕਰਵਾਉਣ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ। ਅੰਕਲ ਨੂੰ ਬਾਲਟੀ ਚੱਕਣੀ ਆਖੀ ਸੀ। ਅੰਕਲ ਤੇ ਅੰਟੀ ਵਿਚਾਰੇ ਜਿੰਨੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਸਪਰੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਤੋੜਦੇ ਪੰਚ ਅੱਧੇ ਅੱਧੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਡਾਂ ਤੇ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੇ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮਰ ਖਪ ਕੇ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਛੇ ਛੇ ਪੰਚ ਹੀ ਮਸਾਂ ਹੀ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ। ਇਕ ਪੰਚ ਇਕ ਡਾਲੇ ਦਾ, ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਛੇ ਛੇ ਡਾਲੇ ਮਸਾਂ ਬਣਦੇ। ਉਪਰੋਂ ਜੁਲਮ ਸਾਈ ਦਾ ਜਦ ਸਰਬੇ ਵਰਗਾ ਭਰੀ ਹੋਈ ਬਾਲਟੀ ਦਾ ਅੱਧਾ ਪੰਚ ਕਰ ਦਿੰਦਾ।

ਅੰਟੀ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਰੋਮ ਵਿਚ ਮੈਂ ਗੁਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਪਿਆਰੇ ਅੰਕਲ ਨਾਲ ਸਪਰੇਟ ਤੋੜਦਾ ਸੀ। “ਅੰਕਲ ਇਹ ਤਾਂ ਸਰਾਸਰ ਧੱਕਾ ਹੈ ਸਰਬੇ ਦਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ”, ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। “ਤੂੰ ਮੱਲਾ ਕੀ ਲੈਣਾ, ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸਟੈਂਪਾਂ ਬਣਾ ਤੇ ਖਿਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਤੇ ਮਿਲ ਵਿਚ ਕੰਮ ਭਾਲ ਲਵੀ, ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ, ਇਥੇ ਤਾਂ ਬੁੜੇ ਠੇਰੇ ਕਰਦੇ ਨੇ ਕੰਮ ਇਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਏਵੇਂ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ” ਅੰਕਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਮੈਂ ਸਮਝ ਜਾਵਾਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਦਾਰੀ ਨੂੰ।

ਬੜੇ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਕਈਆਂ ਕੁਝ ਘਟ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸੈਨਤ ਰਲਾਈ ਬਈ ਚਾਹ ਪੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਚਾਹ ਪੀਣ ਦੇ ਟਾਇਮ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਹ ਪੀਣ ਦੇ ਟਾਇਮ ਹੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਬਿਜੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰੁਪਾਣੇ ਦਾ ਇਕ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਸਪਰੇਟ ਤੋੜਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਨਾਂ ਸੀ ਉਸਦਾ ਦੇਵ। ਉਸਦੀ ਇਕ ਅੱਖ ਕਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਨੀਲੀ। ਜੇ ਕਰ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਤੇਰੀ ਇਕ ਅੱਖ ਦਾ ਰੰਗ ਨੀਲਾ ਕਿਉਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ, “ਡਿੱਪਰ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਰੱਖੀ ਆ” —ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹਾਸਾ ਆਉਂਦਾ। ਅੰਟੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਸੀ। “ਦੇਵ ਯਾਰ ਆ ਅੰਟੀ ਤੇ ਅੰਕਲ ਵਿਚਾਰੇ ਦੋਵੇਂ ਰਲ ਕੇ ਅੱਠ ਦਸ ਬਾਲਟੀਆਂ ਮਸਾਂ ਹੀ ਤੋੜਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਸਰਬਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਬਾਲਟੀ ਦਾ ਕਈ ਵਾਰ ਅੱਧਾ ਪੰਚ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, “ਯਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ” ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਮੁਕਾ ਕੇ ਮੈਂ ਦੁਬਾਰਾ ਫੇਰ ਭਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਦੇਵ ਨੇ ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਸਿਗਰਟ ਸੁਲਗਾਈ ਅਤੇ ਕੱਸ ਖਿਚ ਕੇ ਬੜੀ ਡੂੰਘੀ ਜਹੀ ਤੱਕਣੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਸਿਟਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ, “ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਾਈ ਤੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈ, ਸਮਝਦਾਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਐਨਾ ਲੱਗਦਾ ਨਹੀਂ।”

ਮੈਂ ਸੁਣਪਣਾ ਗਿਆ — ਬਈ ਇਹ ਕਹੀ ਕੀ ਜਾਂਦਾ। “ਕਿਉਂ ਐਡੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।” ਇਕ ਸੁਣਾ ਮਾਰ ਕੇ ਦੇਵ ਨੇ ਸਿਗਰਟ ਮਸਲ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਵਲ ਝਾਕਿਆ, “ਤੇਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਆਪਣੇ ਸਰਬੇ, ਬਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲਾ ਜੇਕਰ ਬਾਈ ਅੰਟੀ ਦੀ ਉਮਰ ਹੁੰਦੀ ਵੀਹ ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਤੇ ਅੰਟੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਰੇਨ ਕੋਟ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਪਾਸੇ ਸੁਆਟਰ ਦੇ ਉਪਰ ਲਾਕੇ ਰੱਖਦੀ ਫੇਰ ਅੰਟੀ ਦੇ ਵੀ ਇਕ ਇਕ ਬਾਲਟੀ ਦੇ ਦੋ ਦੋ ਪੰਚ ਲੱਗਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮਝ ਗਿਆ।” ਤੇ ਦੇਵ ਏਨੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰੋਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਿਆ।

ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਸਾਰੇ ਫੇਰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਜਾ ਲੱਗੇ। ਗੋਰਾ ਮਾਲਕ ਇਕ ਗੋੜਾ ਜਿਹਾ ਮਾਰ ਕੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੋਰੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਦੇਸੀ ਫੋਰਮੈਨ ਰੋਮਾਂ ਵਿਚ ਗੋੜੇ ਕੱਢਦਾ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਪਰੇਟਾਂ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ ਕਦੇ ਕਦੇ ਐਵੇਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ‘ਚੋਂ ਪੰਜ ਸੱਤ ਦਾਣੇ ਸਪਰੇਟਾਂ ਦੇ ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ।

“ਕਿਵੇਂ ਜੰਕ(ਗੰਦ) ਕੱਠਾ ਕਰ ਕਰ ਬਾਲਟੀਆਂ ਭਰੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜੰਤਾ” ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਸਭ ਦੇ ਕੰਨ ਆਈ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਹਰ ਰੋਜ ਇਸ ਤਰਾਂ ਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਫਲਾਟੀ ਨੇ ਸੱਤਰ ਬਾਲਟੀਆਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਹੋਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਮੈਂ ਹੋਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਚਾਲੀ ਕੁ ਤਾਂ ਮੈਥੋਂ ਵੀ ਮਸਾਂ ਮਰਕੇ ਟੁਟਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਸੱਤਰ ਸੱਤਰ ਕਿਵੇਂ ਤੋੜ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਹੋਰਾਨੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ।

ਇਹ ਕੋਟ ਸਨ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ। ਜੇ ਇਕ ਦੇ ਸੱਤਰ ਪੰਚ ਹੁੰਦੇ ਦੂਜੀ ਦੇ ਬਹੁਤ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਸੋਚਦਾ ਬੁੜੀਆਂ ਦਾ ਕਪਾਹ ਵਰਗੀ ਚੁਗਣ ਲਈ ਹੱਥ ਬਹੁਤ ਤੇਜ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਸਪਰੇਟ ਵਰਗਾ ਤੇਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਤੇਜ ਚਲਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਯਕੀਨ ਜਿਹਾ ਕਰ ਲੈਣਾ।

ਪ੍ਰਿੰ. ਤਖਤ ਸਿੰਘ

ਅਸੀਂ ਮਿਲੇ ਵੀ ਤਾਂ ਕਿੱਦਾਂ ਦਾ ਹਾਦਿਸਾ ਹੋਇਆ, ਮੈਂ ਬਰਫ ਵਾਂਗ ਸਾਂ ਪਰ ਤੂੰ ਸੈਂ ਪੰਘਰਿਆ ਹੋਇਆ।

ਮੈਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਘਨੇੜੇ, ਉਹ ਰਾਤ ਦੀ ਕੁੱਛੜ, ਨ ਮੇਰਾ ਸਾਇਆ ਨ ਮੈਂ ਹੀ ਨਿਰਾਸਰਾ ਹੋਇਆ।

ਮੈਂ ਯਾਤਰੀ ਹਾਂ ਬਲਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਧੁੱਪੇ ਵੀ, ਮਿਲਾਂਗਾ ਬਿਰਫ ਦੀ ਫਾਂ ਵਾਂਗ ਸੋਚਦਾ ਹੋਇਆ।

ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੁੜੀ ਵਾਂਗ ਭਰੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤੇ ਕੁੜੀ ਵਾਂਗ ਭਰਕੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। “ਅੱਜ ਫਲਾਟੀ ਨੇ ਐਨੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਤੋੜੀਆਂ ਅੱਜ ਫਲਾਟੀ ਨੇ ਐਨੀਆਂ” ਇਹ ਗੱਲ ਸਭ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਚੱਕਰ ਕੱਢਦੀ ਰਹਿੰਦੀ।

ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਨਵੀਂ ਹੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ। ਕੈਲਗਰੀ ਤੋਂ ਇਕ ਕੁੜੀ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਫਾਰਮਰ ਦੀਆਂ ਕੈਬਨਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਹ ਬਾਲਟੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਦ ਉਹ ਦੋ ਬਾਲਟੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਚ ਕਰਵਾਉਣ ਆਈ ਤਾਂ ਸਰਬੇ ਨੇ ਦੇਸੀ ਫੋਰਮੈਨ ਨਾਲ ਅੱਖ ਰਲਾਉਂਦਿਆਂ ਦੋ ਦੀ ਜਗਾਹ ਤੇ ਚਾਰ ਪੰਚ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਬੜੀ ਹੋਰਾਨ ਹੋਈ। “ਅੰਕਲ ਦਿਨ ਤਾਂ ਬੋੜਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਚਾਰ ਪੰਚ ਕਾਸਤੋਂ ਕਰਤੇ” ਉਹ ਬੜੀ ਹੋਰਾਨ ਹੋਈ, ਫੇਰ ਡੰਡਲਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਕੋਲ ਪਈਆਂ ਖਾਲੀ ਬਾਲਟੀਆਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਬੋਲੀ, “ਉਹ ਤਾਂ ਅੰਕਲ ਦੋਵੇਂ ਖਾਲੀ ਹਨ।” ਸਰਬਾ ਆਪਣੇ ਨਿੱਕੇ ਮਾਲਕ ਵਲ ਝਾਕਿਆ। ਦੇਸੀ ਫੋਰਮੈਨ ਨੇ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਦੇਖਿਆ ਉਥੇ ਨੇੜੇ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, “ਬਾਲਟੀਆਂ ਕੋਟ ਪੁਛਦਾ — ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੈਬਨਾਂ ‘ਚ ਐਨਾ ਰਾਮ ਰੋਲਾ ਹੁੰਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ — ਕੈਬਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਟਰੇਲੇ ‘ਚ ਆ ਜਾਵੀਂ— ਪੰਚਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੈ ਜਿੰਨੇ ਕਹੋਂ ਕਰਾ ਦਿਆ ਕਰੂੰ।”

ਅਜੇ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ ਕਿ ਕੁੜੀ ਨੇ ਹੱਥ ਵਿਚਲੀ ਖਾਲੀ ਬਾਲਟੀ ਵਗਾਹ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਮਾਰੀ, “ਹਰਾਮਸ਼ਾਦੇ ਕੁੱਤੇ—ਤੂੰ ਸਮਝਦਾ ਕੀ ਆਂ —ਅਸੀਂ ਮਜਦੂਰੀ ਜਰੂਰ ਕਰਦੀਆਂ —ਕੰਜਰੀਆਂ ਨਹੀਂ—”

ਤੇ ਉਹ ਜਾਰੇ ਜਾਰ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਉਪਰ ਨੂੰ ਭੱਜ ਆਏ। ਕੁੜੀ ਦੇ ਅਥਰੂਆਂ ਤੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੁਛਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਭ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੰਗਿਆੜੇ ਛੱਡਣ ਲਗੀਆਂ। ਦੇਸੀ ਫੋਰਮੈਨ ਤੇ ਉਹਦਾ ਕਾਰਡ ਪੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਚਮਚਾ ਵੇਨ ‘ਚ ਵੜ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਪਰਾਂ ਤੋਂ ਬਰੇਕਲੀ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਰੋਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਇਧਰ ਨੂੰ ਭੱਜ ਤੁਰੇ। ਬਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਘਾਹ ਜਿਹੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਬੁੜੀਆਂ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। “ਉਸਦਾ ਐਨੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੋਸਲਾ ਕਿਵੇਂ ਪਿਆ” ਸਾਰੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਲ ਤਕ ਰਹੇ ਸਨ।

“ਜੇ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਪਤਾ—ਅੱਖਾਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਗਲੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੋਲਦੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੀ ਲੈਣਾ” ਦੇਵ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸਭ ਨੂੰ ਸੀ। ਫੇਰ ਦੇਵ ਮੇਰੇ ਵਲ ਝਾਕਿਆ “ਹੁਣ ਤੇਨੂੰ ਲਗਿਆ ਪਤਾ ਬਈ ਕਿਵੇਂ” ਅੱਸੀ ਅੱਸੀ ਬਾਲਟੀਆਂ ਟੁਟਦੀਆਂ।

“ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਮਜਾਲ,” ਸਭ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਖੂਨ ਉਤਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੜੇ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਇਕ ਖਾਲੀ ਬਕਸੇ ਨੂੰ ਮੁਆ ਕਰਕੇ ਉਚਾ ਚੜ੍ਹਕੇ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, “ਹੋਸਲਾ ਉਸਦਾ ਤਾ ਪਿਆ ਕਿ ਬੋੜਾ ਸੋਧਾ ਨਹੀਂ, ਜਿਦੋਂ ਬੋੜਾ ਸੋਧਾ ਹੋ ਗਿਆ ਉਦੋਂ ਹੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣ ਗਈ ਸਮਝ, ਤੇ ਜਿਦੋਂ ਬਣ ਗਈ ਯੂਨੀਅਨ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਚਲਣੀਆਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬੰਦ।”

“ਹਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਠੀਕ ਨੇ” ਸਾਰੇ ਉਸਦੀ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਤੇ ਦੇਵ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਕੇ ਸਿਗਰਟ ਦਾ ਪੈਕਟ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕੁੜੀ ਨੇ ਰੋਲਾ ਪਾਕੇ ਸੁਆਦ ਲਿਆਤਾ, ਕੁੜੀਆਂ ਤਾਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਸਾਝੀਆਂ ਨੇ, ਹੁਣ ਦੇਖੋ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਦੀ।”

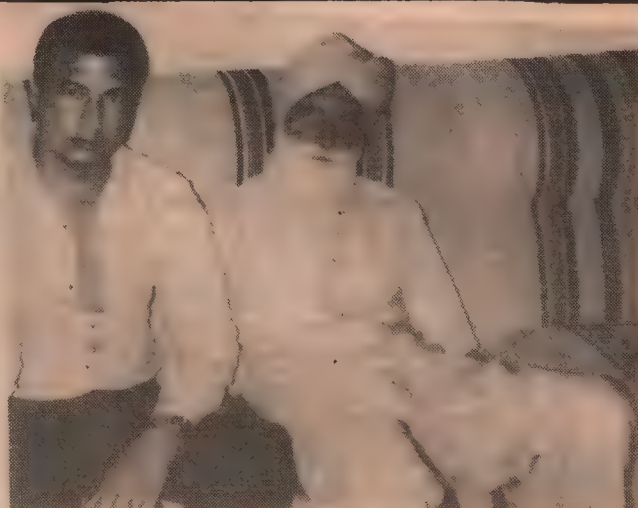
ਦੇਵ ਨੇ ਸਿਗਰਟ ਲਾ ਲਈ ਤੇ ਕਸ ਖਿਚਕੇ ਜਦ ਦੇਵ ਨੇ ਪੁੰਨਾਂ ਫਾਰਮ ਵਲ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਇੰਜ ਲਗਿਆ ਇਹ ਪੁੰਨਾਂ ਬਾਹੁਰ ਬਣਕੇ ਬੇ-ਇਨਸਾਫੀ ਨੂੰ ਮਚਾ ਦੇਵੇਗਾ।

“ਪਰ ਦੇਵ ਯੂਨੀਅਨ ਐਡੀ ਛੋਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਲੱਗੀ,” ਗੁਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਬਚਰਗ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਰਹੇ ਸਨ।

ਦੇਵ ਨੇ ਇਕ ਕਸ ਹੋਰ ਖਿਚ ਕੇ ਸਿਗਰਟ ਪੈਰ ਹੇਠ ਮਸਲ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਬੋਲਿਆ, “ਯੂਨੀਅਨ ਚਾਹੇ ਬਣਜੇ, ਅੱਜ—ਚਾਹੇ ਜਦੋਂ ਮਰਜੀ—ਪਰ ਗੱਲ ਤਾਂ ਚੱਲੀ ਆ—ਜੁਲਮ ਦੇ ਉਲਟ—ਤੇ ਜਦੋਂ ਜੁਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੱਲ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵੀ ਜਾਹੂਰ ਨਿਕਲਦਾ।”

ਫੇਰ ਦੇਵ ਨੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਆਰੇ ਅੰਕਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਲ ਦੇਖਿਆ, ਫਿਰ ਕੁਝ ਸੋਚ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, “ਅੰਕਲ ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਫਿਰ ਤਰਾਂ ਹੁੰਦੀ ਆਈ ਹੈ—ਇਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ—ਇਸ ਲਫਜ਼ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਹ”, ਤੇ ਪਿਆਰੇ ਅੰਕਲ ਦੇ ਮੋਢੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, “ਹੁਣ ਜਦ ਕਿ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦਾ ਸੋਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੂੰ ਇਹ ਲਫਜ਼ ਕਿਹਾ ਕਰ, ‘ਸਦਾ ਇਸ ਤਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।’”

ਪਿਆਰੇ ਅੰਕਲ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ “ਹਾਂ ਹਾਂ ਦੇਵ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਐਦਾਂ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿਣਾ।”

ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਹਰੀਪਾਲ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਨਾਲ।

ਕੁਝ ਉਂਜ ਵੀ ਰਾਹਾਂ ਅੱਧੀਆਂ ਸਨ

ਕੁਝ ਗਲ ਵਿੱਚ ਗਮ ਦਾ ਤੌਕ ਵੀ ਸੀ
ਕੁਝ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕੀ ਵੀ ਜਾਲਮ ਸਨ

ਕੁਝ ਮਰਨ ਦਾ ਮੇਨੂੰ ਸ਼ੌਕ ਵੀ ਸੀ

ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ

ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਦੇਖ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਈ ਹੋਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਰੂਹ ਘੁੰਮੇ ਇਥੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਦਵਾਰਾ, ਜਿੰਦਾ ਬਈ ਪੰਜਾਬ ਲੈ ਗਿਆ। ਕੀ ਕੀ ਇਥੇ ਫੈਸਨ ਚਲੇ, ਹੋਵੇ ਪਈ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਉਤੇ ਚੌੜੇ ਝੱਗੇ, ਨੀਲੇ ਪੀਲੇ ਕਾਲੇ ਬੱਗੇ। ਗਰਾਰੇ ਅਤੇ ਕੀ ਸ਼ਰਾਰੇ, ਰਾਹਵਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣ ਖਲਾਰੇ, ਉਚੀਆਂ ਅੱਡੀਆਂ ਦੇ ਸੈਂਡਲ, ਪੋਟਾਂ ਵਿਚ ਫਥਦੇ ਪੈਂਡਲ। ਸੋਹਣੀ ਕਿਸੇ ਬੋਧੀ ਸਾੜੀ, ਜੀਨ ਪਾਈ ਫਿਰਦੀ ਪਾੜੀ। ਬਲੈਤੀ ਸੂਟ ਜਾਪੇ ਮੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਅਧਾਰਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਈ ਹੋਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ।

ਰੂਹ ਘੁੰਮੇ ਉਥੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਦਵਾਰਾ, ਮਾਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲੈ ਗਿਆ।

ਮੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਭਰ ਜਾਵੇ ਮੇਲਾ, ਬਾਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਮੁੜ ਭੋਲਾ।

ਇਹ ਵੀ ਬੜੇ ਵੇਸ਼ਨ ਲਾਂਦੇ, ਹਾਕਾ ਨਹੀਂ ਦਸੇ ਜਾਂਦੇ। ਕਾਰਾਂ ਤਾਈਂ ਖੂਬ ਸ਼ੋਗਾਰਨ, ਮਜ਼ਨੂ ਬਣ ਝਖਾਂ ਮਾਰਨ। ਮੋੜਾਂ ਤੇ ਪੁਆ ਦੇਣਾ ਚੀਕਾਂ, ਫੇਰ ਵੀ ਵਾਹ ਜਾਣ ਲੀਕਾਂ। ਜਿਸਦੇ ਵਿਚ ਡੋਲੇ ਗੱਡਣ, ਸੈਂਡਲ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਇਹ ਕੱਢਣ। ਲਾ ਕੇ ਦਾਰੂ ਲੈਣ ਅਖਾਂ ਚੀਂ ਤਰਾਰਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਈ ਹੋਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਰੂਹ ਘੁੰਮੇ ਉਥੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਦਵਾਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਨਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਲੈ ਗਿਆ।

ਵਾਹਵਾ ਇਥੇ ਆਵਾਜਾਈ, ਟੂਰ ਨੀ ਟੂਰ ਕਹਿੰਦੀ ਮਾਈ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਫੜ ਕੇ ਉਂਗਲੀ, ਬੀਬੀ ਪੂਹਵੇ ਵਾਂਗੂੰ ਮੁੰਗਲੀ। ਗੁੱਡੀ ਆਖੇ ਮੰਮੀ ਫੋਰਨ, ਕਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਰਨ ਹੋਰਨ। ਸੜਕਾਂ ਜਦ ਕਰਨ ਕਰਾਸਾਂ, ਤਕਣ ਨਾ ਆਸਾ ਪਾਸਾ। ਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਤੁਰ ਪੈਣ ਝਲੀਆਂ, ਜਿੰਦਾ ਦੇਖਣ ਮਸਿਆ ਚੱਲੀਆਂ। ਆਣ ਮਾਰਕਿਟ ਤੇ ਲਾਣ ਨਾ ਕੋਈ ਲਾਰਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਈ ਹੋਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਰੂਹ ਘੁੰਮੇ ਉਥੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਦਵਾਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਲੈ ਗਿਆ।

ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਕੀ ਸਟੋਰ, ਚੋਰਾਂ ਉਤੇ ਪੈ ਜਾਣ ਮੋਰ। ਸੋਹਣੀਆਂ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਸ਼ਾਪਾਂ, ਕਰ ਦੇਣ ਜੋ ਪੂਰੀਆਂ ਘਾਪਾਂ। ਜੁਲਰ ਵਧੀਆ ਘੜਦੇ ਗਹਿਣੇ, ਲੰਬੇ ਵਾਅਦੇ ਪੈਂਦੇ ਸਹਿਣੇ। ਮਹਿਕਣ ਮਠਿਆਈ ਹੱਟਾਂ, ਪੰਨ ਨਾਲ ਜੋ ਭਰਦੀਆਂ ਮੱਟਾਂ। ਗਰੇਸਰੀ ਵੀ ਵਾਹਵਾ ਵਿਕੇ, ਕਰੇ ਨਾ ਪਰ ਕੱਠੇ ਸਿੱਕੇ। ਜੇਕਰ ਫੋਟੋ ਉਤਰਵਾਣਾ, ਸਟੂਡੀਓ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰਾਣਾ। ਉਥੇ ਈ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉ, ਐਸ. ਐੱਫ. ਐਸ. ਦੇ ਟੂਰ ਜਾਉ। ਜਿਸ ਦਾ ਪਰ ਨਿੱਤ ਦਾ ਗੋੜਾ, ਬੈਂਕਾਂ ਵਾਲਾ ਮੁਕ ਜਾਵੇ ਝੋੜਾ। ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਵੀ ਫੜਨਾ ਪਏ ਅਧਾਰਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਈ ਹੋਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਰੂਹ ਘੁੰਮੇ ਉਥੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਦਵਾਰਾ, ਯਾਦਾਂ ਨਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਲੈ ਗਿਆ।

ਮਾਲਕ ਇਸਦੇ ਵੱਡੇ ਦਾਨੀ, ਗੁਡੀ ਤਾਹੀਓਂ ਚੜ੍ਹੀ ਅਸਮਾਨੀ। ਸੁਘੜ ਇਹ ਧਰਮੀ ਬੰਦੇ, ਸੱਚ ਦੇ ਜੋ ਕਰਦੇ ਪੰਦੇ। ਮਿੱਠਾ ਹੱਸ ਬੋਲ ਦਿਖਾਵਣ, ਧੜੀਆਂ ਬੱਸ ਭਰਦੇ ਜਾਵਣ। ਜੇ ਵੀ ਵੀਡੀਓ ਸ਼ੋਪ ‘ਚ ਵੜਦਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਝੜਦਾ। ਮਾਰਕਿਟ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਆਵੇ, ਸਦਾ ਲਈ ਉਹ ਨਵਾ ਕਮਾਵੇ। ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਸੇਲਾਂ ਮੁਕਣ ਸੁਆਦ ਪਏ ਵਾਲੇ ਢੁਕਣ। ਜਿਧਰ ਇਹ ਖੜੇ ਵਿਚਪਾਰੀ, ਹੋ ਜਾਵੇ ਉਹ ਪਲੜਾ ਭਾਰੀ। ਇਡੀਆ ਦਾ ਨਾਂ ਕੱਢ ਛੱਡਿਆ, ਵਪਾਰ ਦਾ ਝੰਡਾ ਗੱਡਿਆ। ਧਮਾਈ ਵਾਲਾ ਭੂਠ ਬੋਲੇ ਨਾ ਵਿਚਾਰਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਈ ਹੋਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਰੂਹ ਘੁੰਮੇ ਉਥੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਦਵਾਰਾ, ਸੁਚੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲੈ ਗਿਆ।

Goyal Travels Inc.

4152 Fraser Street, Vancouver, B.C., Canada V5V 4E8

PH: (604) 872-7658 CABLE: GOYALTRAVE

B.C. Toll Free Number 112-800-663-9079

Alberta 1-800-663-9079

Cheapest Fares to India & Pakistan

THINKING OF TRAVEL?

WE CAN SAVE YOU

TIME—TROUBLE—MONEY

ASSOCIATED OFFICES IN INDIA:

- Opposite Nehru Gardens, G.T. Road, Jullundur City Phone 77526
- Court Road, Moga, Distt. Faridkot Phone 2798
- Court Road, Jagraon, Distt. Ludhiana Phone 252

ਸਾ ਹਿ ਤ ਦ ਰ ਪ ਣ

“ਸਹੁ”

ਮੱਖਣ ‘ਟੁੱਟ’

ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਕਬੀਲੇ 'ਚ ਪੈਰ ਧਰੇ
ਉਹਨੂੰ ਟਪਰੀਵਾਸ ਕਹਿ ਲੈ,
ਜਾਂ ਕਮੀਆਂ ਸੂਦਰਾਂ ਦਾ ਕਾਰਵਾਂ
ਪੀੜਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕੀ
ਹਾਸਿਆਂ ਦੀ ਮੁੱਠ ਲਭਦੇ
ਦੇਸਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸਾਂ 'ਚ ਵਸਦੇ ਉਜੜਦੇ
ਅਸੀਂ ਦੋਨਾਂ ਦੇ ਮੁਥਾਜ ਹਾਂ।

ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਸੁਰਤ ਸੰਭਲ
ਜਦ ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ
ਕਿ ਮਾਂ ਦੀ ਦਿਤੀ ਬਚਪਨੀ ਲੋਰੀ
ਫਿਕੀਆਂ ਮੁਸਕਰਾਹਟਾਂ 'ਚੋਂ ਜੰਮੀ
ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੌਂ ਖਾਧੀ
ਪਤਝੜ ਜਿਹੇ ਉਦਾਸ ਚਿਹਰੇ ਤੇ
ਗੁਲਜ਼ਾਰਾਂ ਜਿਹੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਭਰਨ ਦੀ
ਵਿਦਿਆ ਤੀਜਾ ਨੇਤਰ ਲੱਭ
ਸਾਡੇ ਦੋ ਨੇਤਰਾਂ 'ਚ
ਸੁਨਹਿਰੇ ਸੁਪਨੇ ਟਹਿਕੇ
ਆਸ ਦੇ ਫੁੱਲ ਮਹਿਕੇ
ਪਰ ਵਿਚਾਰਾ ਤੀਸਰਾ ਨੇਤਰ
ਖੁਲ੍ਹਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਥਰ ਹੋਇਆ
ਤਿੜਕੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਾਂਗ ਰੋਇਆ
ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਬਣ ਮੋਇਆ
ਦਵਤਰਾਂ ਦੀ ਅਸਾਂ ਖਾਕ ਛਾਣੀ
ਕਿਸੇ ਇਹਦੀ ਕਦਰ ਨਾਂ ਜਾਣੀ

ਮਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਹੌਂਸਲਾ ਰੱਖਣ ਲਈ
ਹਿੰਮਤ ਨੂੰ ਮੋਢੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ
ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਨਾਲ ਦੁਆ ਕੀਤੀ
ਸਾਨੂੰ ਫਿਰ ਯਾਦ ਆਈ
ਬਚਪਨੀ ਲੋਰੀ ਦੀ ਫਿਕੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ
ਅਸਾਂ ਸਹੁ ਖਾਧੀ
ਪਤਝੜ ਜਿਹੇ ਉਦਾਸ ਚਿਹਰੇ ਤੇ
ਗੁਲਜ਼ਾਰਾਂ ਜਿਹੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਭਰਨ ਦੀ।

ਅਸਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਚੀਰੇ
ਅਸਾਂ ਅਸਮਾਨ ਲੀਰੇ
ਜਲਾਵਤਨੀ ਦਾ ਮੱਥਾ ਚੁੰਮਿਆਂ
ਅਸਾਂ ਕੋਸ ਕਟਵਾਏ
ਅਸਾਂ ਭੇਸ ਵਟਾਏ
ਅਸਾਂ ਕੰਨ ਪੜਵਾਏ
ਚਾਕਰੀ ਲਈ ਫੇਰੀ ਪਾਈ
ਦਰ ਦਰ ਅਲਖ ਜਗਾਈ
ਬਲੈਕ ਬਾਸਟਰਡ ਅਖਵਾਏ
ਛਿਕਰਿਆਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ 'ਚੋਂ
ਲਲਚਾਈਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤਾੜਿਆ
ਕਸਾਈ ਮਨ ਨੇ ਸਾਨੂੰ
ਉਪਰੋਂ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਹਾੜਿਆ
ਸਾਡਾ ਗੋਸ਼ਤ ਕੱਢ ਲੀਤਾ
ਧੋਣ ਤੇ ਨਿੱਤ ਚਲਦੀ ਫੂਰੀ
ਨਿੱਤ ਸਾਡਾ ਖੂਨ ਪੀਤਾ
ਸਾਡੀ ਹੀ ਹੱਡੀ ਸਾਨੂੰ ਪਾਈ
ਅਸੀਂ ਨਿੱਤ
ਇਹ ਹੱਡੀ ਚੱਬਦੇ ਹਾਂ
ਨਾਂ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ ਨਾਂ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ
ਅੱਧ ਮੁਰਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਘੜੀਸ
ਰਾਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਪਰਤਦੇ ਹਾਂ
ਬੰਦ ਘਰ ਦੇ ਬੰਦ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ 'ਚ
ਦਿਨ ਰਾਤ ਕੈਦ
ਮਾਂ ਵਲ ਜਦ ਤਕਦੇ ਹਾਂ
ਪਤਝੜ ਜਿਹੇ ਉਦਾਸ ਚਿਹਰੇ ਤੇ
ਗੁਲਜ਼ਾਰਾਂ ਜਿਹੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ
ਭਰਨ ਦੀ ਸਹੁ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਮਾਂ
ਹਿੰਮਤ ਨੂੰ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ
ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ :

ਈਸਾ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਆਗਮਨ

ਦੋਸਤੋ ਇਵਸਕੀ

ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ 1800 ਸਾਲਾਂ ਪਿਛੋਂ, ਇਕ ਦਿਨ ਅਚਾਨਕ ਜੀਸਸ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਕਿ ਚਲਕੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਹਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਅਤੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕਿਹੜੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜੀਸਸ ਆਪਣੀ ਮਾਤਭੂਮੀ ਯੇਰੂਸ਼ਲਾਮ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ।

ਸਵੇਰ ਦੇ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਗਤ ਲੋਕ ਚਰਚ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਦਰਖਤ ਦੇ ਥੱਲੇ ਖੜੇ ਜੀਸਸ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਉਹ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜੀਸਸ ਕੋਲ ਪੁੱਜੇ “ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ? ਜੀਸਸ ਬਣਕੇ ਇਥੇ ਕਿਉਂ ਖੜੇ ਹੋ?”

ਜੀਸਸ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿਤਾ, “ਮੈਂ ਜੀਸਸ ਹੀ ਹਾਂ।” ਭਗਤ ਸੁਣਕੇ ਹਸਣ ਲੱਗ ਪਏ। “ਦੋੜ ਜਾ ਇਥੋਂ ਮਸਖਰੇ। ਹੁਣੇ ਸਾਡਾ ਪਾਦਰੀ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਤੇਰੀ ਸ਼ਾਮਤ ਆ ਜਾਵੇਗੀ।”

“ਪਾਦਰੀ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੇਰਾ? ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣੋ, ਮੈਂ ਓਹੀ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਜਿਹਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਕੇ ਚਰਚ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹੋ।”

“ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਦੇਖ ਸਾਡਾ ਪਾਦਰੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਾਦਰੀ ਨੇ ਆ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਕੌਣ ਚਾਲਬਾਜ਼ ਹੈ?”

ਪਾਦਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਜੀਸਸ ਨੂੰ ਹਨੇਰ ਕੋਠੜੀ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਾਦਰੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਜੀਸਸ ਦੇ ਪੈਰ ਫੂਹ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਲਿਆ ਹੋ ਪ੍ਰਭੂ! ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਉਂਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਗੜਬੜ ਕਰੋਗੇ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਓਹੀ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ 1800 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।”

ਅਨੁਵਾਦ : ਗੁਰਬਖਸ਼ ਜੱਸ

ਪਹਿਲੀ ਪੌੜੀ ਚੜ੍ਹਨ ਤੇ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਇਹ ਚਾਅ, ਕੀ ਜਾਣੇ ਇਹ ਬਾਲੜੀ ਅਜੇ ਸੁਫ਼ਰ ਦੀ ਥਾਹ।

ਮੁਹੱਬਤ ਜਿਸ ਕੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਖੁਦ ਅਪਣਾ ਇਕ ਆਲਮ ਹੈ
ਜੋ ਖੁਦ ਆਲਮ ਹੋ ਉਸਕਾ ਫਿਰ ਕੋਈ ਆਲਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ

ਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਜਾਂਗਲੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਹਾਸਰਸ ਲਿਖਾਰੀ ਵੇਨਕੂਵਰ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਸਗੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫੇਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੇਰੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸ਼ੇਰ ਸਪਾਟਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਰੇ ਵਾਕਫੀਅਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਸ਼ੇਰ ਸਮੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਚਰ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਰਾਮਪੁਰੀ ਤੇ ਜਾਂਗਲੀ

ਜਾਂਗਲੀ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਗਜ਼ਲ

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ‘ਕੰਵਲ’ (ਰਾਮਪੁਰੀ)

ਕੁਰਾਹੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਤੋਂ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।
ਕਦੇ ਮੇਲੇ ਤੋਂ ਮੇਲੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।
ਕੀ ਰਖਣੀ ਆਸ ਮੰਜ਼ਲ ਦੀ ਜੇ ਤੁਰਨਾ ਅਨਿਆਂ ਪਿਛੇ।
ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਹੀ ਫਸਣਾ ਏ, ਦਾਨਾਈ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।
ਸਦਾ ਹੈ ਕਮ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਭਲੇ ਦਾ ਵੀ ਬੁਰਾ ਕਰਨਾ।
ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੰਦਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਭਲਾਈ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।
ਜੇ ਲਗੀ ਮਰਜ਼ ਹਉਮੈ ਦੀ ਸਿਆਣਾ ਵੈਦ ਕੋਈ ਢੂੰਡੇ।
ਉਹ ਕੋਹੜੀ ਮਰਜ਼ ਹੈ? ਜਿਸਦੀ ਦਵਾਈ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।
ਜਦੋਂ ਤਕ ਨਾਵ ਦਾ ਸਾਬਣ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮਨ ਨਹੀਂ ਧੁਲਦਾ।
ਕਦੇ ਪੂਜਾ ਤੇ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ, ਸਵਾਈ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।
ਕਹਾਉਣਾ ਸ਼ੰਤ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਤੇ ਕਰਨੇ ਐਬ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ।
ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵਧਕੇ ਬੇ-ਹਯਾਈ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।
ਜੇਹੜਾ ਪਰਜਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਦੀ ਕਦੇ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ।
‘ਕੰਵਲ’ ਉਸ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ, ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਲਿਬਨਾਨ ਉਤੇ ਸਿਧੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਤਾਸ

ਮਾਸਕੋ—ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ, ਅਮਰੀਕੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੈਨਿਕ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਬਨਾਨ ਵਿਚ ਬੁਕੁਰੀ ਦਸਤਿਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰਕੇ ਲਿਬਨਾਨ ਉਤੇ 'ਸਿਧੇ ਕਬਜ਼ੇ' ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸੋਵੀਅਤ ਖਬਰ ਏਜੰਸੀ ਤਾਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਕਸਦ ਬੇਰੂਤ ਵਿਚ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਵਾਲੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਮਰੀਕੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਿਬਨਾਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜੰਗੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਿਆਪਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਚਾਰ ਹੋਰ ਮਰੇ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ—ਕੱਲ੍ਹ ਸ਼ਿਪ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਲੋਕਲ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਆਦਮੀ ਹਲਾਕ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਪੰਦਰਾਂ ਜ਼ਖਮੀ। ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਪੁਲਸ ਦਾ ਆਦਮੀ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਗੁਰਿਲਿਆਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਜੀਪ ਰੋਕ ਕੇ ਦੋ ਸਿਪਾਹੀ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤੇ।

ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ : ਕਾਲੇ ਧਨ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਸਿੱਕੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਵਾਰਤਾ)—ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਲੱਖਪਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰੋ-ਪਤੀ ਬਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲਾਟਰੀਆਂ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਰਕਮ ਵਧਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਧੰਦੇ ਵਿਚ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਥੇ ਤੁਰਤ ਲੱਖਪਤੀ ਬਣਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਿਯਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਕਲੀ ਟਿਕਟਾਂ ਛਪਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਨਿਜੀ ਲਾਟਰੀਆਂ ਦੇ ਟਿਕਟ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਟਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਵੇਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਡੀ. ਡੀ. ਏ. ਵਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕੱਢੀ ਗਈ ਲਾਟਰੀ ਦੇ 20,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਨਾਮ ਲਈ ਇਕ ਨੰਬਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਟਿਕਟ ਦਿੱਲੀ, ਪਟਨਾ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਪਾਸ ਪੱਜੇ। ਜਾਂਚ ਪਿਛੋਂ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲਾ ਟਿਕਟ ਅਸਲੀ ਸੀ।

ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਮਲੇ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨੰਬਰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਫੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ

ਨੌਕੀਲੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਨੰਬਰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾਅਲੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਦਾ ਧੰਦਾ ਵੀ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਇਕ ਥੱਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਤਾਂ ਜਾਅਲੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਕਰਮਾਰ ਹੈ।

ਨਿਜੀ ਲਾਟਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਲੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਿਕਟ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਿਥੀ ਤਰੀਖ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ। ਲਾਟਰੀ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਇਥੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਟਿਕਟ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਥਕੰਡੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿਉਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਲਾਟਰੀ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਪਰਚੂਨ ਤੇ ਥੱਕ ਟਿਕਟ ਵਿਕਰੇਤਾ ਆਪ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦੰਡ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਹਨ ਤੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਿਕਟ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਿਕਟ ਦੇ ਪੈਸੇ ਪੂਰੇ ਲੈਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਕਟ-ਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਾਮ

ਜੇਤੂ ਟਿਕਟ ਕਿਸੇ ਕਾਲਾ ਧਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੀ ਗ਼ਾਜ਼ੀ ਦੇ ਮੱਲ 'ਤੇ ਵੇਚ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਟਰੀ ਦੀ ਅਸਲੀ ਟਿਕਟ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਲਾ ਧਨ ਵਾਲੇਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਟੈਕਸ ਕਟਵਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰਕਮ ਸਫੇਦ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਾਟਰੀ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕੁਝ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕਾਲੇ ਧਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੇ ਉਹ ਵੀ ਪੈਸਾ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਮੂਲ ਲਾਟਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰ ਬਚਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨਗਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਾ ਆਵੇ
ਨਗਰੀ ਰੋਵੇ—ਨਗਰੀ ਗਾਵੇ।

ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਅਤੇ ਸਕੈਂਡਲ ਭਰਪੂਰ ਅਲਟ-ਮੈਂਟ ਦੀ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਤੋਂ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਅੰਬਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਦਰਜਨ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ 75 ਫੀਸਦੀ 'ਬੂਠੇ' ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਕਾਨ ਹਨ।

ਇੱਕ ਨਾ ਆਵੇ

● ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ

ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਨ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਕਾਲਖ ਨੱਚੇ
ਬੂਝਾ ਉੱਠੇ ਬੰਦਲ ਗਰਜਣ
ਬਿਜਲੀ ਚਮਕੇ ਮੀਂਹ ਵਰਸੇ

ਪੜ—
ਮਨ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਆਸਾਂ ਦੇ ਬੂਟੇ
ਨਾ ਮੁਰਬਾਵਣ ਫੁੱਲ ਦੇ ਗੁੱਛੇ
ਮੇਰੇ ਵਿਹੜੇ ਮਹਿਕ ਖਿੰਡਾਵਣ

ਬੇ-ਸ਼ੱਕ—
ਬੂਚਾਲ ਵੀ ਆਵੇ ਪਰ ਮੇਰਾ ਘਰ
ਰਹੇ ਖਲੋਤਾ ਦਹਿ ਨਾ ਜਾਵੇ

ਇਹ—
ਮੇਰੀ ਹੈ ਇੱਕੋ ਇੱਛਾ ਮਨ ਮੇਰੇ
ਖੜੋਤ ਨਾ ਆਵੇ, ਕਦੇ ਰੋਸਨੀ
ਕਦੇ ਹਨੇਰਾ ਫੇਰੀ ਪਾਵੇ
ਮੈਂ ਲਹਿਰਾਂ ਸੰਗ ਤੁਰਦੀ ਜਾਵਾਂ।

CLASSIFIED & MATROMONIALS

ਕੰਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਦੋ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਿਆਂ ਲਈ ਕੰਨਿਆਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੋਵੇਂ ਕੋਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਹਨ ਤੇ ਸਭ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕੋਨੇਡਾ ਦੇ ਇਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹਨ। ਲੋੜਵੰਦ ਸੱਜਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਖਤ ਲਿਖਣ।

B.S.D.

C/o The Canada Darpan
P.O. BOX 67344 STN. 'O'
Vancouver, B.C. V5W 3T1

ਕੰਨਿਆ ਦੀ ਲੋੜ

ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੂਬ ਸੁਰਤ ਸੁੰਦਰ ਨੌਜਵਾਨ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ, ਕੱਦ ਛੇ ਫੁੱਟ, ਐਮ. ਏ. ਪਾਸ ਉਮਰ 23 ਸਾਲ ਲਈ ਕੋਨੇਡਾ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਸਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਲੜਕੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਲੋੜਵੰਦ ਸੱਜਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਖਤ ਪੱਤਰ ਕਰਨ।

J.S.G.

Box 1643 STN 'A'
Prince George, B.C. V2L 4V6

ਕੰਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਇਕ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕੇ ਲਈ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੰਨਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਲੜਕੀ ਲਈ ਵਰ ਦੀ। ਚਾਹਵਾਨ ਸੱਜਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

K.S.G.

C/o The Canada Darpan
P.O. BOX 67344 STN. 'O'
Vancouver, B.C. V5W 3T1

Business For Sale

Direct mail advertising business for sale including :

- * Computers
 - * Disk (duel) Drive
 - * Printer
 - * Mailing Machine
 - * Mail inserting machine
- and inventory of 9000 household address.
\$7500 or best offer

Call : 325-0002

Ganesh Jewellers Ltd.
Specialists In East Indian
Ornaments & Repairs

JITENDRA Ph.: 321-1315

5081 Victoria Dr. Vancouver, B.C. V5P 3T9

Ph.: 321-1994

6570 Main St. Vancouver, B.C. V5X 3G9

ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ

2 ਬੈਡਰੂਮ ਸਵੀਟ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੁਢਲੀ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਬੇਸਮੈਂਟ ਸਵੀਟ ਸ਼ਾਇਰੀ ਤੇ 45 ਐਵੇਨਿਊ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਸੈਂਟਰ, ਬੱਸ ਸਟਾਪ, ਤੇ ਸਕੂਲ ਬਿਲਕੁਲ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹਨ—ਹੁਣੇ ਫੋਨ ਕਰੋ :— 435-9141

ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਕਲੀਅਰ ਬਰੁੱਕ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

3183 ਸਾਊਥ ਫਰੇਜ਼ਰਵੇਅ ਕਲੀਅਰ ਬਰੁੱਕ ਫੋਨ :—853-6458

ਏਸ਼ੀਆ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ (ਪਾਬਲਾ ਕਲਾਥ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿੱਚ)

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾਰੇ ਕੋਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਏਸ਼ੀਆ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀਆਂ, ਕਵਿਤਾ, ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਲ ਆਰਡਰ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਲਾਇਬਰੇਰੀਆਂ ਲਈ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਏਸ਼ੀਆ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ।

ਏਸ਼ੀਆ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ 6496 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ ਵੈਨਕੂਵਰ ਮੇਲ ਆਰਡਰ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਲਿਖੋ :—

ASIA BOOK CO.

BOX 67344, STN 'O'

Vancouver, B.C. V5W 3T1 ਜਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੋਨਾਂ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ :—

324-6111 ਜਾਂ 321-6360

ਪਲਾਟ ਵੰਡ 'ਚ ਘਪਲਾ

ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਾਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਅਕਾਲੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਬਾਦ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਤਾ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਕੈਸਿਲ ਕਰ ਦਿਤੀ ਸੀ। ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਭਰਪੂਰ

ਸਕੈਂਡਲ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਵਿਚ ਇਹ ਬੋਗਸ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੈਸਿਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦੋੜ ਭਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

an Advance DRIVING SCHOOL

4677 Main Street & 30th, Vancouver V5V 3R6

YOU MAY FIND US BEST!

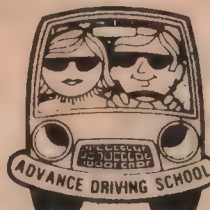
"BUT LOW LOW RATES"

- LEARNER LICENSE COURSES
- DAY OR EVENING COURSES
- FREE PICK-UP IN VANCOUVER

BABU BANSAL

• CARS AVAILABLE FOR ROAD TEST

GOVT. APPROVED & BONDED

872-7375

ਹਾਸ ਵਿਅੰਗ

ਗਜ਼ਲ ਦਰਬਾਰ (ਨੰ: ੩)

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ 'ਮਾਨ'

ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਸਾਂ, ਕਿ ਸ੍ਰ. ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕੋਮਲ, ਹੁੱਸੇ ਵਿਚ ਭਰੇ ਪੀਤੇ ਮੇਰੇ ਅਗਿਉਂ ਮਾਈਕ ਫੜ ਕੇ ਬੋਲੇ, "ਮੈਂ ਸੈਕਟਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਬਾਅਦ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਇਰ ਦੇ ਆਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ।" ਮੈਂ ਕਿਹਾ, "ਹਫ਼ਾ ਹਜ਼ੂਰ ਬੋਲ ਲਵੋ।"

ਕੋਮਲ, "ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਗਜ਼ਲਦੂਆਂ ਵਿਚ ਆਖਰਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬਾਜ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਐਬ ਢੱਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਔਗੁਣ ਕਰ ਕੇ ਦਰਸਾਂਦੇ ਹਨ।"

ਹਸਰਤ, "ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ।"

ਕੋਮਲ, "ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ 'ਦੀਪਕ' ਜਿਹੜਾ ਹਮਦਰਦ ਦੀ ਗਜ਼ਲ ਬਾਬਤ ਇਹ ਲਿਖਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਹਨੂੰ ਤਾਂ ਗਜ਼ਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਸਬਕ, "ਯਾਇ ਮਜ਼ਹੂਲ" ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਤੇ ਹਮਦਰਦ, ਇਸੇ ਦੀਪਕ ਨੂੰ ਜਾਹਿਲ ਮੁਤਲਿਕ ਤੱਕ ਕਹਿਣ ਲਈ, "ਨਿਰ-ਅਖਸੂਰ-ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ" ਕਹਿਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਗੁੜ ਭੰਨ ਲਿਆ ਨੇ—ਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਫੋਟਾ ਰੱਬ ਸਮਝਦੇ ਨੇ। ਅੱਜ ਹਮਦਰਦ ਜੀ ਦੀ ਸਰੀਹਨ, ਬਲੰਡਰ ਗਲਤੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਚੁੱਪ ਹਨ। "ਸ਼ਰਾਬ" ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬਜਾਏ "ਸ਼ਰਾਬ" ਬੰਨ੍ਹਣ ਤੇ ਚੁੱਪ ਹਨ।

ਦੀਪਕ "ਜਨਾਬ! ਇਨਸਾਨ ਕਿਸੀ ਆਦਮੀ ਕੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਕੇ ਆਗੇ ਸ਼ਰ ਝੁਕਾਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਮਜ਼ਬੂਰ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ।" ਮੈਂ ਬੀਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਮਰਨਾਉਂਦਾ ਪਿਆ ਸਾਂ। ਨਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨਾ ਸਰਕਾਰ ਔਰ ਨਾ ਹੀ ਆਪ ਜੋਸੇ ਹਮਦਰਦ ਮਿੱਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਦੇ ਮਰਨ ਜਿੰਨੀ ਫਿਕਰ ਹੋਈ। ਇਹ ਜਨਾਬ ਹਮਦਰਦ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹਿ ਗਜ਼ਲ ਔਰ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹਿ ਸਖਾਵਤ ਹੀ ਬੇ ਕਿ ਮੁਝੇ ਪੂਰਾ ਡੇਢ ਸੌ ਰੁਪਿਆ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਖਾਲਿਫਤ ਕੇ ਇਲਾਜ ਕੇ ਲੀਏ ਹਰ ਮਹੀਨਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਗਾ ਦੀਆ ਆਗੇ ਕੇ ਲੀਏ।

ਕੋਮਲ, "ਬਸ ਤੇਰਾ ਮੁੱਲ ਡੇਢ ਸੌ ਹੀ ਹੈ?"

ਦੀਪਕ—"ਹੋਰ ਮੇਰਾ ਲੱਖ ਵੱਟਿਆ ਜਾਉ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ 50 ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਮੁਲ ਲੈ ਕੇ ਨਾਲ ਲੈ ਚੱਲ—ਭਾਵੇਂ ਹੁਣੇ ਲੈ ਚਲ।"

ਕੋਮਲ, "ਕਿਉਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਾਉ ਬਨਾਉਣੇ ਨੇ?"

ਦੀਪਕ, "ਕਿਉਂ? ਹੁਣ ਇਹ ਲਿਖਾਰੀ ਪੁਣਾ ਫੇਰ ਡੱਡਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕਰ ਲਈ ਸਗੋਂ?" ਮੈਂ ਦੋਹਾਂ ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਅਜੇ ਮੈਂ ਨਵੇਂ ਗਜ਼ਲਗੋ ਨੂੰ ਸਟੇਜ ਤੇ ਆਉਣ ਦਾ ਨਿਮੰਤ੍ਰਣ ਦੇਣ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸਾਂ ਕਿ ਜਨਾਬ 'ਹਮਦਰਦ' ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਮਾਈਕ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਬੋਲੇ, "ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ, ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ! ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਅਰ ਬਾਰੇ ਉਜ਼ਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।" ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ ਉਡੀਕੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਆਪ ਫਰਮਾਣ ਲੱਗੇ, "ਜਨਾਬ ਕੋਮਲ

ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ" ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਰ-ਆਬ ਕਿਉਂ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਸ਼ਰਾਬ, ਸ਼ਰ-ਆਬ ਹੀ ਹੈ। 'ਸ਼ਰ' ਮਾਅਨੇ ਸ਼ਰਾਰਤ ਔਰ ਆਬ ਮਾਅਨੇ ਪਾਨੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕਾ ਪਾਣੀ। ਬਿਲਕੁਲ ਪੰਜਾਬ ਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਪੰਜ-ਆਬ "ਜੇ ਕੋਮਲ ਸਾਹਿਬ ਫਾਰਸੀ ਵਲੋਂ ਬੇਬਹਿਰਾ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਇਹਨੂੰ ਦਾਰੂ ਕਹਿ ਲਿਆ ਕਰਨ।"

ਨਿਰਛਲ ਵਿਚੋਂ ਬੋਲ ਪਿਆ, "ਪਰ ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਦਾਰੂ ਕਿਉਂ ਕਵਾਂਗੇ? ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰ ਹਾਂ। ਦਾਰੂ ਕਹਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਜ਼ਲ ਰੋਗ ਲੱਗਾ ਹੋਇਓ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਅਰੋਗ ਹਾਂ ਟੱਲੀ ਵਾਂਗੂੰ ਟਣਕਦੇ ਹਾਂ।" ਮੈਂ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, "ਦੋਸਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖਚ ਖਚ ਬਹੁਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਹੁਣ ਇਹ ਚੁੰਝਾਂ ਲੜਾਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰੋ ਤੇ ਅਗਲਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਚੱਲਣ ਦਿਓ। ਲਵੋ ਜੀ ਹੁਣ ਜਨਾਬ 'ਕੋਮਲ' ਸਾਹਿਬ, ਐਡੀਟਰ 'ਪੂਜਾ' ਮਾਸਕ ਫਰੀਦਾਬਾਦ "ਮਹਾਰਾ ਜਾਇ" ਗਜ਼ਲ ਤਸ਼ਰੀਫ਼ ਲਿਆਣਗੇ। ਹਮਦਰਦ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਚੁੱਕੀ ਦੈਨਿਕ ਪੱਤਰ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹਿ ਗਜ਼ਲ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਵਾਲੇ ਅਜੇ ਮਹਾਰਾਜਾਇ ਗਜ਼ਲ ਹੀ ਹਨ। ਆਓ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ।" ਕੋਮਲ ਸਾਹਿਬ ਮਧਰੇ ਕੱਦ ਦੇ ਪਰ ਭਰਵੇਂ ਜਿਸਮ ਦੇ ਹਸਮੁਖ ਬਜ਼ੁਰਗ ਗੱਭਰੂ ਸਟੇਜ ਤੇ ਖੁਬ ਪਰੋਸ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਾਲੀ ਦਾਹੜੀ ਨਾਲ ਤਸ਼ਰੀਫ਼ ਲਿਆਏ ਆਪ ਬੋਲੇ, "ਮੈਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ। ਅਮੂਮਨ ਨਜ਼ਮਾਂ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਅੱਜ ਮੈਂ ਵੀ ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗਜ਼ਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ। ਮਤਲਾ ਹੈ ਜੀ, "ਆਈ ਯਾਰੋ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ ਕਾਹਦੀ ਬਹਾਰ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਕਾਲਜੇ ਹੋਏ ਲੰਗਾਰ"

ਸਾਰੇ ਕਵੀ ਵਾਹ ਵਾਹ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦੇਣ ਲੱਗੇ।

ਕੋਮਲ ਜੀ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਬੋਲੇ,

ਮੁਸਕਰਾਂਦੇ ਫੁੱਲ ਰੋਂਦੇ ਵੇਖ ਕੇ—ਤਰੇਲ ਰੋਈ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ ਜ਼ਾਰੇ ਕਤਾਰ।

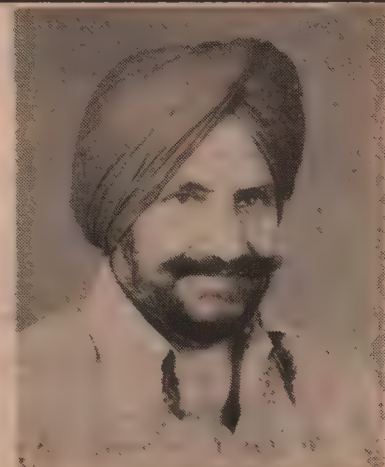
ਬੁਲਬੁਲਾਂ ਨੂੰ ਖੌਫ਼ ਕਿਸ ਦਾ ਖਾ ਗਿਆ, ਉਲੂਆਂ ਗਾਏ ਤਰਾਨੇ ਆਬ ਦਾਰ।

ਮਰ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਡਰ ਗਏ, ਜੀਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ ਭਵਜਲ ਤੋਂ ਪਾਰ।

ਫੁੱਲ ਦਾ ਰੁਖਸਾਰ ਨਾ ਫੌਹ ਕੋਮਲਾ, ਅਜ ਕਲ ਰੁਖਸਾਰ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਅੰਗਾਰ।

ਵਾਹ ਵਾਹ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਬੁਲੰਦ ਹੋਇਆ। ਕੋਮਲ ਦੇ ਬੈਠਣ ਤਕ ਤਾੜੀਆਂ ਹੀ ਵਜਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੁੰਡਾ ਸੋਹਣਾ ਲਿਖਦੇ ਬਈ।" ਤੇ ਨਿਰਛਲ ਬੋਲਿਆ, ਉਮਰੋਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ "ਖੀਰ" ਹੀ ਹੈ। ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਰਪੰਚ ਉਠ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, "ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ! ਕੋਈ ਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵੀ ਲਾਓ। ਤੇਨੂੰ ਤੇ ਮੁਹਰੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਬਈ ਰੋਣਕਾਂ ਲਾਏਗਾ, ਪਰ ਤੂੰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਬਣਾਈ ਨਹੀਂ ਅਜੇ।

"ਸਰਪੰਚ ਸਾਹਿਬ! ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਮੰਡੀ ਦਾ ਮਾਲ ਸਾਂਭਣ ਨੂੰ ਹੀ ਤੁਸਾਂ ਸੱਦ ਘੱਲਿਆ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਬੰਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਦਿਆ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਫਿਕਰ ਨ ਕਰੋ ਏਥੇ ਗਾ ਕੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਪਾਤਰ ਆਦਿ..." (ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ)

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਤੁਮ ਨੇ ਕਿਤਨੇ ਦੁਖ ਭੋਲੇ ਹੋ, ਹਮ ਨੇ ਕਿਤਨੇ ਦੁਖ ਪਾਏ
ਦੁਖ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ, ਕੌਣ ਯਹਾਂ ਸੁਖ ਵਾਲਾ ਹੈ

ਉਸ ਮੇਂ ਦੁਨੀਆਂਦਾਰ ਕਹਾਂ, ਔਰ ਇਸ਼ਕੇ ਸਾਦਾ ਲੂਹ ਕਹਾਂ
ਹਮ ਨੇ ਰਫਤਾਰ ਰਫਤਾਰ ਉਸ ਕੋ, ਅਪਣੇ ਰੋਗ ਮੇਂ ਢਾਲਾ ਹੈ

ਆਦਮੀਉਂ ਕੇ ਇਸ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ, ਆਦਮੀਅਤ ਕੀ ਲਹਿਰ ਨਹੀਂ।

ਰੋਡੀਓ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਮਨਜੀਤ ਵਿਰਦੀ, ਕਰਤਾ 'ਸਵਰ ਸਾਗਰ ਰੋਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ' ਸੂਚਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਜਾਂਗਲੀ ਜੀ ਦੇ ਮਾਣ ਵਿਚ ਇਕ ਰੋਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਵੀ ਸ: ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਇਸ ਰੋਡੀਓ ਕਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਜਾਂਗਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਉਘੇ ਕਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ:—

ਐਤਵਾਰ - 2 ਅਕਤੂਬਰ, ਸ਼ਾਮ 7:05 ਤੋਂ 8:00

ਤਕ ਰੋਡੀਓ 800 AM CJJC

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ:

(604)299-6767

ASIA BOOK COMPANY Ltd.

6496 Main St., Vancouver, B.C. (In The Pabla Cloth House)

Ph.: (604)324-6111 or 321-6360

The Only Shop Where You Can Get

All Kinds of Punjabi Books.

Mail Orders Accepted. Write to :-

Asia Book Company

Box 67344, Stn. 'O'

Vancouver, B.C. V5W 3T1

Juhu Da Moti—Jaswant S. Kanwal

Jangal De Sher — " "

Manukhta — " "

Gora Mukh Sajna Da — " "

Baraf Di Agg — " "

Civil Lines — " "

Surme — " "

Haani — " "

Roop Dhara

Sukhavi Sudhri Zindgi — Gurbax Singh

Manohar Sakhshiyat

Nawan Shiwala-

Parsan Lammi Ummer —

Chitthiaan Jitan De Na

Naviya Takdira Di Phul K. -

Preet Kahanian —

Jindgi Di Daat —

Taaj Te Saru —

Isheq Jina Di Haddi Rachia

Sade Waris

Meriya Abhul Yadan

Zindgi Di Raas

Ek Duniya De Tera Supne

Meri Jiwan Kahani Pt.-3

Manjal Dis Payi Pt.-2

Sarab Pakhi Nayik

Preetan Di Pahired

Savi Padhri Zindgi

Rukhan Di Jirand

Zindgi Di Kavita

Anokhe Te Ekkalle

Danger—Kartar Singh Duggal

Pare Maire —

Karamaat —

Pipal Pattian —

Ek Dil Vikayu Hai —

Mera Dil Mod De—

Dil Dariya—

Haal Murida Da—

Meriya Sharesht Kahanian—

Sharad Punia Di Raat—

Ekkara Wali Raat—

Man Pardesi

Gair Jajbati Diary—Balraj Sahni

Mera Rusi Safarnama

Pinjar — Amrita Pritam

Sunehere —

Chhe Ruttan —

Mohali Te Mahandi —

Vadda Vela — Mohan Singh

Awazan —

Jaimeer —

Kasubhra —

Meri Chonvi Kavita —

Raja Adipas —

Gagan Gagan — Narinderpal Singh

Anne Ghore Da Daan — Gurdial Singh

Adh Channi Ratt —

Madi Da Diwa —

Aanhoye —

Rattan Kalia — Boota Singh

Supniya Di Sham —

Jiyunde Aadmi —

Sharesht Kahanian —

Sunder Ghati Di Sauh — M.S. Sarna

Pida Malle Raah —

Kalinga —

Eh Hamara Jiwan — Tiwana

Peele Pattian Dastan —

Tilli Da Nishan —

Vaat Hamari —

Agni Prikhia —

Suraj Te Smunder —

Nave Lok — K.S. Virk

Meriya Sharesht Kahanian —

Chha Wela —

Duadashi —

Khana Badosh — Ajit Kaur

Gulbano —

Pavitter Papi — Nanak Singh

Ek Mian Do Talwaran —

Garib Di Duniya —

Mai Te Mai — Shiv Kumar

Panj Paani — Mohan Singh

Adhe Paune — Sukhbir

Ek Tota Aurat — Rupana

Apni Ankh Da Jadu — Harbhajan Singh

Mai Jo Beet Gia —

Alaph Dupahar

ਖੇਡ ਦਰਪਣ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਟਕੀ ਵਿਜੈ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ 75000 ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਜੇਤਾ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਨੂੰ ਨਾਟਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡਿੱਠਾ। ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਨਿਸਚਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਚ ਵਿਚ ਖੇਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਮੈਚ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਮੈਚ ਜਿਤ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।

ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਚ ਜਿੱਤਣ ਸਮੇਂ ਕੇਵਲ ਇਕ ਵਿਕਟ ਬਾਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਗੇਂਦਾਂ ਸਿਟੀਆਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਸਨ।

ਉਲੰਪਿਕ ਸਿੱਕੇ

ਕੱਲ੍ਹ ਟਰਾਂਟੋ ਅਤੇ ਮੈਂਟਰੀਅਲ ਵਿਚ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਡਾਲਰ ਵਾਲੇ ਸਿੱਕੇ 40 ਡਾਲਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਵਿਕਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਸਿੱਕੇ 1984 ਵਿਚ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਜੋ ਲੋਸਏਂਜਲਸ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਦੀ ਮਾਲੀ ਇਮਦਾਦ ਲਈ ਹਨ।

ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਹਿਣ ਤੇ 500 ਪੈਂਡ ਜੁਰਮਾਨਾ

ਲੰਡਨ (ਯੂ.ਐਨ.ਆਈ. ਡੀ.ਪੀ.ਏ.) ਇਕ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ 500 ਪੈਂਡ ਭਾਵ ਲਗਪਗ 7500 ਰੁਪਏ ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਗੋਰੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੱਸ ਪੁਚਾਈ ਸੀ।

ਇਹ ਆਪਣੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਦਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਕਤ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਨੇ 'ਬਦੇਸ਼ੀ' ਕਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਉਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਪਾਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਕਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅਗਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਵੀ ਉਨਟੋਰੀਓ ਵਿਚ ਉਜਰਤਾਂ ਤੇ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਫੀ ਸਦੀ ਵਾਧੇ ਦੀ ਹੱਦ ਹੋਵੇਗੀ

ਟਰਾਂਟੋ—ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਜਦ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਟਰੂਡੋ ਉਨਟੋਰੀਓ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿ ਬੈਠੇ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਜਰਤਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੇਵਲ 5.6 ਫੀ ਸਦੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੀਨੀਆਂ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ — ਕਈ ਮੰਤਰੀ ਹਾਰ ਗਏ

ਨੈਰੋਬੀ—ਕੱਲ੍ਹ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਅਤੇ ਨੌਂ ਛੋਟੇ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਗੁਵਾ ਬੈਠੇ ਹਨ। 153 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ 39 ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖੁਸ਼ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਬੰਦੀ ਵਾਲੇ ਤਾਰੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸਘਰ

ਇਕ ਪੁਰਾਣੇ ਐਥਲੀਟ, ਜਿਹੜਾ ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਰਗੇ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਗਰਮ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਤੇ ਸਿਲ੍ਹ ਵਾਲੇ ਮੌਸਮ ਦੀ ਭਵਿੱਖ-ਉਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਰ ਬਾਣੀ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਕਿਆ, ਨੇ ਦਰਦੀਲ ਅੰਦਾਜ਼ ਮੌਸਮ ਅਨੁਕੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚ ਕਿਹਾ "ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸਿਤਾਰੇ ਪਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕੇਵਲ ਬੰਦੀ ਵਾਲੇ ਕਾਰਲਹੀਨਜ਼ ਸਮੀਸਜ਼ੇਕ ਨੇ ਇਕ ਤਾਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ—ਲੰਮੀ ਤੇ ਥੋੜੀ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ 32 ਡਿਗਰੀ ਸੈਂਟੀਗਰੇਡ ਤਾਪਮਾਨ ਤੇ 75 ਫੀ ਸਦੀ ਸਿਲ੍ਹ ਸੀ।

ਕੁਝ ਨਗਰਾਂ ਕੁਝ ਨਾਲਾ ਕੁਝ ਖਾਸੀ ਕੁਝ ਪੈਰਾਮ ਤੇਰੀ ਯਾਦੋਂ ਕੇ ਸਦਕੇ ਦਿਲ ਕਾ ਇਕ ਆਲਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ

ਕੁਸ਼ਤੀ ਦੇ ਕੌਮੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ

ਕੁਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਤਾਂਬੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਖੇਡ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ 10 ਤੋਂ 11 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣੀਆਂ ਸੀਮੀਨਾਰ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ, ਸਾਬਕਾ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਤੇ ਉਘੇ ਖਲੀਫਿਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਵਾਪਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਸੁਝਾਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਸਿਦਕ-ਦਿਲਾਨਾ ਅਮਲ ਨਾਲ ਤਮਰੇ ਜਿਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਇਕ ਸੁਝਾਅ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਆਏ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਚਿੱਤ' ਵੀ ਕਰਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਕੌਮੀ ਖਬਰ ਏਜੰਸੀ (ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.) ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸੀਮੀਨਾਰ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦ ਕੀਵ (ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ) ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਾਰ ਕੁਸ਼ਤੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਟੀਮ ਨਾ ਭੇਜੇ। ਤੇ ਚਲੇਤ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਏਸ਼ੀਆਈ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਖਿਆ ਜਾਏ।

ਏਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਖੇਡ, ਜਿਹੜੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲਾਜ਼ ਰਖਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਟੀਮ ਕੀਵ ਨਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵਾਕਿਆ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਣਾ : ਇਕ ਜੋੜਾ ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਮੰਜ਼ਲੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਤਲੀ ਮੰਜ਼ਲੀ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਹ ਝੁਲੇ ਵਿਚ ਪਾਕੇ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਸਾਲ ਤਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਬਣਤਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ—ਬਚੇਰਾ ਦਵਾ-ਦਾਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ। ਆਖਰ ਇਕ ਸਿਆਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਕੋਲ ਛੱਡ ਜਾਇਆ ਕਰੋ। ਕੁਝ ਹੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਬਣਤਰ ਔਸਤਨ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਵਰਤੀਲਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰਖਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਰਾਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਹਿਲਵਾਨ ਵਰਤੀਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

ਸੀਮੀਨਾਰ ਨੇ 1984 ਦੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਲਈ 'ਵਿਆਪਕ ਕੋਚਿੰਗ ਯੋਜਨਾ' ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿਤੀ। ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸੰਬਰ-ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ 35 ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਦਾ 6 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਪ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਗਲਾ ਕੈਂਪ ਮਾਰਚ ਦੇ ਅੰਤ ਜਾਂ ਮਧ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਚ ਲਗੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਾਂ

ਅਪ੍ਰੈਲ ਯੁਗ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਪਹਿਲਵਾਨ ਮਿਟੀ ਦੇ ਅਖਾੜਿਆਂ ਵਿਚ ਕਦੇ ਤਕ ਘੁਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ?

ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਟੀਮ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਦੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਖਰੀ ਕੈਂਪ ਉਲੰਪਿਕ

“ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਕੌਮੀਕਰਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਏ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਕਰਨ,” ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਹਟੇ ਡੀ. ਡੀ. ਕਸ਼ਯਪ ਨੇ ਕੁਸ਼ਤੀ ਬਾਰੇ ਕੌਮੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਤਕ ਚਲੇਗਾ। ਇਲਜ਼ਮ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਯੋਗ ਪਰੀਖਾਵਾਂ ਦਾ ਮਿਕਾ ਸਿਲ੍ਹੇ ਗਲ

ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਲਈ ਟੀਮ ਨਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਸ਼ਤੀ-ਪ੍ਰਭੂਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਕੇ ਦੇਖਣ ਦਾ ਫੰਬੀਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੀ ਜਿਤ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ...ਹੁਣ ਮਹਾਂਬੀਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀ ਸੋਚਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ 52 ਕਿਲੋ ਭਾਰ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਤਕੜੇ ਸੋਵੀਅਤ ਪਹਿਲਵਾਨ ਨਾਲ ਫਾਈਨਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਲਈ ਏਨਾ ਅਭਿਆਸ ਵੀ ਕੀਤਾ ਪਰ...

ਮਹਾਂਬੀਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਗਮਿੰਦਰ, ਸਰਵਣ, ਕਰਤਾਰ ਵਰਗੇ ਕਈ ਪਹਿਲਵਾਨ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਹਿੰਦ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਪਧਰ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਨਾਮਣਾ ਕਮਾਕੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਯੋਗ

ਪੰਜਵਾਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਸ਼ਤਰੰਜ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦਿਲੀ 'ਚ ਹੋਵੇਗਾ

ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ (ਨ. ਜ. ਸ.) ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 5ਵੀਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਸ਼ਤਰੰਜ ਟੀਮ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਇਸ ਸਾਲ 18 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 28 ਨਵੰਬਰ ਤਕ ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਤਰੰਜ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਫਿਲਪਾਈਨਜ਼, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ, ਚੀਨ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਥਾਈਲੈਂਡ, ਜਾਪਾਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ, ਕੂਵੈਤ, ਲੰਕਾ, ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਪਕਿਸਤਾਨ, ਮਾਲਦੀਵ, ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ, ਦਖਣੀ ਕੋਰੀਆ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਤਾਇਵਾਨ ਤੋਂ 6-6 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਾਇਵਾਨ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਤਰੰਜ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਚੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜੋਂ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ ਬਲਕਿ ਉਹ ਨਿਜੀ ਹੋਸ਼ੀਅਤ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 1 ਲੱਖ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਕੌਮੀ ਕੁਸ਼ਤੀ (ਭਾਵੇਂ ਦੇਸ਼ੀ ਹੀ ਸੀ) ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਦੁਆਪੇਚਾਂ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਮੁੜੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਉਤੇ ਅਮਲ ਹੋਇਆ। ਜਿਤ-ਹਾਰ ਤਾਂ ਇਕ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦੋ ਪਾਸੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ—ਤਜਰਬਾ, ਜਿਹੜਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕੌਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣੇਗਾ ਤੇ ਦੋਹਿਤਾ ਉਤੇ ਲਖਾਂ ਗੁਆ - ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਨੌਕ ਕੌਮ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ

SUBSCRIPTION FORM

To
The Canada Darpan
P.O.Box. 67344, STN. 'O'
VANCOUVER, B.C.
CANADA V5W 3T1
Phone. (604) 324-6111 Or 321-6360
I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as my
Subscription for the year(s).....I may be sent the
newspaper at the following address :
Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year20 dollars
Two Year35 dollars
Three year50 dollars
Life membership.....200 dollars
ASIA.....80 dollars(a year)
U.S.A.25 dollars(a year)
Europe80 dollars(a year)
Africa80 dollars(a year)

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਮੂਵ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ?
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਜਰੂਰ ਦੱਸੋ।

ਚਿੱਟ ਨੰਬਰ.....
ਪੁਰਾਣਾ ਪਤਾ.....

ਨਵਾਂ ਪਤਾ ਸਟਰੀਟ/ਐਵੇਨਿਊ.....
ਟਾਊਨ.....
ਸਟੇਟ.....
ਪੋਸਟਲ ਕੋਡ.....
ਫੋਨ ਨੰਬਰ.....

ਅਰਧ ਗਿਆਨ

ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ(ਮੈਨੀਟੋਬਾ)

ਇਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ (ਅਗਸਤ 19/83) ਵਿਚ ਛਪਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਲੇਖ ਬੱਲੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਲੇਖ ਦੇ ਅਸਲ ਲੇਖਕ ਇਕ ਗੁਪਤ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਹਨ। ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ, ਗੁਪਤ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਏਥੇ ਕਹਾਂਗਾ।

(1) ਗਿਆਨੀ ਜੀਓ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ: “ਪਾਠਕ ਜੀਓ, ਇਹ ਹੈ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੇਖਕ-ਬੁੱਧੀ” ਲੇਖ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ‘ਲੇਖਕ-ਬੁੱਧੀ’ ਇਕ ਅਯੋਗ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਵਲ ਇਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ ਮਹਾਂ ਗਿਆਨੀ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਵ ਮੇਰੀ ਲਿਖਣ-ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਘਬਰਾਹਟ ਦਾ ਦਰਜਾ ਬੜੀ ਉੱਚੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੁਜ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਣ ਵਿਚ ਕਠਨਾਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਤਾ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਲਿਖਣ-ਯੋਗਤਾ ਬੜੀ ਹੀ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਨੀਵੀਂ ਪੱਧਰ ਦੀ ਹੈ।

(2) ‘ਪ੍ਰਸਤਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਧਾਂਤ’ ਮੇਰੇ ਮੋਟੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮੁੜਵੇਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕੀ ਮੈਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਡ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ, ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਵਾਰ ਵੇਰ ਆਪਣੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਟੱਪਲਾ ਖਾ ਗਏ ਹੋ। ਮੁੜਵੇਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇੰਟਰ-ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ। ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੜਵੇਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਅਜ ਤਾਈਂ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ। ਜੇ ਬਣਾਏ ਹਨ ਤਾਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਦੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਸੰਸਥਾ ਨੇ? ਗਿਆਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀਓ, ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਅਸਲ ਮਤਲਬ, ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ, ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ‘ਸਿਧਾਂਤ’ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਉਹ ਕੇਵਲ ਇਕ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗਤੀ (practice) ਹੈ। ‘ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਧਾਂਤ’ ਦੀ ਥਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ‘ਆਮ ਪ੍ਰਚਲਤ ਗਤੀ’ ਦੇ ਅੱਖਰ ਵਰਤ ਲੈਂਦੇ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠੀਕ ਸੀ।

ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ, ਪ੍ਰਸਤਕਾਰੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਗਤੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉਹਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਸੰਖੇਪਤਾ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਦੂਸਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਖਿਆਲ ਇਹ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜਵੇਂ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾ ਆਵੇ।

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਅਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਮਿਤਰ ਪਿਆਰੇ ਜੀਓ, ਤੁਹਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ “ਕੁਝ ਨਿਖੁੱਟੇ ਨਾਨਕਾ ਓੜਕ ਸੱਚ ਰਹੀ” ਦੇ ਪੂਰੇ ਅੱਖਰ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਵੇਖੋ, ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਤਾ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਚਰਚਾ

(3) ਗਿਆਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ‘ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਸੱਜਰੇ ਘੜੇ ਭਾਂਡੇ ਵਾਂਗ ਕੋਰੇ’, ‘ਜਿਵੇਂ ਜਮਰੋਦ ਦਾ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੋਵੇ’, ‘ਤੁਹਾਡੇ ਲੱਤਾਂ ਘੁੱਟ ਚੋਲੇ’, ‘ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰੰਘੜਊ’, ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਖੁਲੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪੱਧਰ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਸੰਕੇਤ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਉਤਰ ਆਏ ਹੋ। ਗਿਆਨੀ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰ ਉਖੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਠਕ ਵੇਖਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕਲਮੀ ਯੁੱਧ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕੋਗੇ।

ਗਿਆਨੀ ਜੀਓ, ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਨਿਵਾਸੀ ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮਕਥਾ ਤੋਂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੂ ਹਨ। ਅਜ ਤਾਈਂ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਮਹਿਮ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਹੀ ਵੇਖਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਫਟਕਾਰਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਪੈਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਸੂਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਗਿਣਦਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਜਨਮ ਹੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘੜੀ ਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਓ, ਹਰ ਥਾਂ, ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਹੀ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(4) ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਗਿਆਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀਓ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੁਕਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਮੈਂ ਗਲਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਤੁਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਠੀਕ ਅਰਥ ਦੇ ਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਤੁਕਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਗਿਆਨੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੋ, ਬਾਣੀ ਅਰਥ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਠਕਾਂ ਤੇ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਜੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨੀਮ ਹਕੀਮ ਅਤੇ ਅਰਧ ਗਿਆਨੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਥਾਂ ਦੀ ਬੁਝ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕੱਚੀ ਬਾਣੀ ਦੇ 1800-2000 ਵਿਅਰਥ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਥਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਤੁਕਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ।

(5) ਮੇਰੇ ‘ਲੱਤਾਂ ਘੁੱਟ ਚੋਲਿਆਂ’ ਦੀ ਗਲ ਕਰਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕੁਫਰ ਤੋਲਿਆ ਹੈ। ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਨਿਵਾਸੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾ ਕੋਈ ਚੋਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਿਸ਼। ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਨਿਵਾਸੀ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚੋਲੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ 1982 ਤੋਂ ਲੈ ਜਨਵਰੀ 1983 ਤਾਈਂ, ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਿਆ ਕੇ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਘੇਰ ਅਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋ।

(6) ਤੁਸੀਂ Society ਦੀ ਥਾਂ History ਦਾ ਅੱਖਰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੰਮਪਾਜ਼ੀਟਰ ਤੇ ਪਾ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਭੁੱਲ ਅਸਲ ਵਿਚ ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੀ ਮੈਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਛਾਪਾ ਖਾਨਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਐਕਸ. ਯੂਤ ਦੀ ਥਾਂ ਐਕਸ ਧਾਲੀਵਾਲ ਜਾਂ ਐਕਸ ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਅੱਖਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲਿਖ ਦਿਤੇ?

ਇਕ ਕੰਮਪਾਜ਼ੀਟਰ “ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ” ਦੀ ਥਾਂ ‘ਇਤਿਹਾਸਕ’ ਤਾਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ‘ਸੁਸਾਇਟੀ’ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਹਿਸਟਰੀ’ ਲਿਖਣ ਦੀ ਬੇਜ਼ਰ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਗਿਆਨੀ ਜੀਓ, ਆਪਣੀ ਕਹਿਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਤਾਈਂ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖੋ। ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਨਾ ਲਿਆਓ।

(7) ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਿਖਤ-ਚੋਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ‘ਸੇਦ ਖਾਂ

ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ’ ਦਾ ਲੇਖ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤ-ਚੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਹੂਬਹੂ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਬੋਝਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੀਵਰਤਨ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਬੱਲੇ ਛਪਵਾਏ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਟੇਜ ਤੇ ਅਸਲ ਲੇਖਕ ਦਾ ਨਾਮ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸੇ। ਕਿਸੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਦੀ ਸਾਮਗਰੀ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ, ਲੇਖ ਲਿਖਣਾ, ਚੋਰੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਲੇਖ ਸਦਾ ਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੋਣੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡਾ ‘ਨੀਮ ਹਕੀਮ ਖਤਰਾ ਜਾਨ’ ਦਾ ਲੇਖ 19 ਅਗਸਤ ਦੇ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਛਪਿਆ ਹੈ। ਏਸੇ ਪਰਚੇ ਦੇ ਪੰਨਾ 28 ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਦੋ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ‘ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ’ ਨਾਮ ਦਾ ਲੇਖ ਛਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅੰਦਰ 18-ਵੀਂ ਅਤੇ 19-ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਗਿੱਲ ਦਾ ਲੇਖ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਦੀ ਸਾਮਗਰੀ ਤੇ ਹੀ ਆਧਾਰਤ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾ ਕੋਈ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। (ਹਾਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਵਿਚ ਇਕ ਅਲੋਚਕ ਗਿਆਨੀ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਐਸਾ ਕਰ ਹੀ ਦੇਂਦੇ) ਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਉਤਮ ਬੁੱਧੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਦਾਰ ਗਿੱਲ ਤੇ ਓਹੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਲਾਇਆ ਹੈ?

‘ਕੁੱਤਾ ਰਾਜ ਬਹਾਲੀਏ ਮੁੜ ਚੌਕੀ ਚੱਟੇ’ (ਇਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼, ਮਈ 27/83) ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਦੀ ਕਿਰਤ ਹੈ। ਉਪਰਲਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਸਲ ਵਿਚ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਮੂਲ ਸੋਮੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਵੀ ਲਿਖਤ-ਚੋਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਨਿਵਾਸੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਸਿਰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਤਰ ਖੁਲੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਕਿ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੋਮੇ ਦੱਸਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਆਮ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਕੇਵਲ ਖੋਜ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਵੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(8) ਗਿਆਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀਓ, ਤੁਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਇਕ ਹੱਤਕ-ਇਜ਼ਤ ਦਾ ਕੇਸ ਬਣ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਬੀ. ਸੀ. ਅਤੇ ਅਲਬਰਟਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਾਲ ਇਹ ਦੱਸ ਦੇਂਦੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕੇਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜ ਤਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਕੇਸ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ।

1982 ਵਿਚ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਫੁਲਵਾੜੀ ਵਿਚ ਆ ਘੁੱਸੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸਾਂ, ਫੇਰ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਮੈਨੂੰ ਟੀ. ਵੀ. ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਬੋਲਣਾ ਪਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕੇਸ ਬਣ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਏਹੋ ਜੇਹੇ ਦਸ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਬਣ ਜਾਣ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੁਝ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਐਸਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਭ ਲੋਕ ਚੁੱਪ ਧਾਰ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਤਾਂ ਸੋਚ ਕੀ ਹੁੰਦਾ? ਅਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਉਪਰ ਉਹ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਜੁਲਾਈ 1982 ਤੋਂ ਲੈ ਜਨਵਰੀ 1983 ਤਾਈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ (ਪੁਲਸ ਦਾ ਰੈਕਰਡ ਰਖਣ ਵਾਲੇ) ਸ਼ਰਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਪਤਾਹਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਹੋਰ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਦੇ ਇਕ ਮਿਤਰ-ਪਿਆਰੇ ਨੇ EATONS ਸਟੋਰ ਤੇ ਕੇਸ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਉਹ

ਬਾਕੀ ਸਫਾ 7 ਤੇ

ਇੰਡੀਆ ਕਲਾਥ ਹਾਊਸ

ਕੱਪੜੇ ਦੀ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ
ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਓ

ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਪਮੈਂਟ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਤੇ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੀਜ਼ਾਇਨਾਂ ਵਿੱਚ

ਅੱਜ ਹੀ ਆਓ

ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਪਈ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ

321-7866

INDIA CLOTH HOUSE

6565 Main Street Vancouver, B.C.

ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਰਪਣ

ਸਭਿਆਚਾਰ : ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਨਕਲੀ

ਅਪੁਰਵਾ ਨੰਦ

ਆਦਮੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਵਾਸ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੇ ਉਹਦਾ ਸਮਾਜ ਜਿਸ ਰਾਹ ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਉਸ ਰਾਹ

ਉਤੇ ਚਲ ਕੇ ਉਹਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸ਼ੱਥੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਜਾ ਰਾਹ ਭਾਲਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਲ, ਇਹ ਰਾਹ ਦੀ ਖੋਜ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਚਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ

ਤਕ ਚਲਦੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਿ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਸੋਚਣਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦੇਂਦਾ, ਜੋਕਿ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। “ਮਨੁਖ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ”—ਇਹੋ ਹੈ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਪਰ ਇਹ ਇਹ ਸੁਆਲ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੋਰ ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਮਾਜਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੂਹ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਮਾਜਕ ਕਦਰਾਂ, ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਿਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਰਸੰਸਾ ਆਦਿ ਵਿਚ ਮੂਰਤੀ-ਮਾਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ-ਕਰਮ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਤੇ ਦੀਕਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੌਤਿਕ ਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਕਦਰਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਣ ਕਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸੰਦ ਤੇ ਸਾਧਨ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਰਾ ਗਿਆਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਚੰਨ, ਮਗਲ, ਸੂਰਜ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਉਸਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਲਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰੂਪ ਹੋਵੇ—ਸਭ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਨਿਵਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨੁਖ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚੋਂ ਉਹਦਾ ਭੌਤਿਕ ਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਿਕਾਸ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਅਵੇਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਪ੍ਰੀਤਭਾਸ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਿਸ਼ਰਤ ਰੂਪ ਉਤਰਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭੌਤਿਕ ਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਖ ਵਖ ਕਰਕੇ ਵੇਖਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਵਖ ਵਖ ਕਰਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਅਨਿਵਾਰਤ ਤੌਰ ਤੇ ਉਚ ਵਰਗ ਦੀ ਆਤਮਕ ਉਪਜ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੀਤਭਾਸ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ

ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਇਕ ਪਾਸ ਤੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਮਨੁਖੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਚਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ

ਅੰਗਤਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਦਿਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼

ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਸਰੂਪ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼-ਸਮਾਜਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਹੀ ਆਦਮੀ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਢੰਗ, ਉਹਦੇ ਸੋਚਣ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ “ਸਫਲਤਾ” ਇਕ ਖਾਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪੱਖੋਂ ਦੁਹਰਾ ਵਧੀਆ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਮਨੁਖ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਇਕਦਮ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਦੋ ਵਖ-ਵਖ ਮੁਦਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਹਿਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭੌਤਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਮਨੁਖ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਨਿਵਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਲੰਧਰ, (ਨ. ਸ.)—ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਹੋਲਡ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੜ੍ਹੀਆਂ-ਲਿਖੀਆਂ ਅੰਗਤਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, “ਜਦ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਣਤੀ ਉਹਨਾਂ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਤੇ ਪਈਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਕਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਭੈਣ ਜੀ ਕਹਿ ਕੇ ਜਾਨ ਛੁਡਾਈ

ਖੰਨਾ, —ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਇਥੇ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਸਮਰਾਲਾ ਰੋਡ ਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਵੀ ਨਾਮੀ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵਲੋਂ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਇਕ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਛੇੜਖਾਨੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਦਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹਿ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਜਦੋਂ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਮੁਹੱਲੇ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਭੈਣ ਕਹਿ ਕੇ ਜਾਨ ਛੁਡਾਈ। ਇਥੇ ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ

ਭਜਨ ਲਾਲ ਤੇ “ਬਾਬੇ ਦੀ ਫੁਲ ਕਿਰਪਾ”

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.)—ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਸ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਜੀਸਨ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਤਮਨਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਜੀਸਨ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਉਤੇ ਰਬ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਸੁਆਲ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ “ਮੈਂਦੇਨਾ ਛੋਟਾ ਤੇ ਨਿਮਾਣਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨੀ ਲਿਖਣ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸ ਤੋਂ ਲਿਖਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ”।

ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ

ਏਸ਼ੀਆਈ ਗਣਰਾਜ, ਕੁਵਾਇਤ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਕਾਦਮੀ ਵਲੋਂ 10,000 ਤੋਂ ਵਧ ਲੋੜ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਧੁਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ 40 ਜਿਲਦਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੇਰਾ ਆਸੂ ਹੈ ਯਿਹ, ਦਾਮਨ ਕਹੀਂ ਤੇਰਾ ਨ ਜਲ ਜਾਏ ਕਿ ਹਰ ਆਸੂ ਹਮੇਸ਼ਾ, ਕਤਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ

ਲੋਕ ਨਾਚ ਜਿਸ ਤੇ ਪੇਸ਼-ਧਰਧਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਪਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਿਆ

ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਗਾਗਰਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਸਪਟੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮੋਲ੍ਹਦੀਆਂ ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਮੁਟਿਆਰਾਂ।

ਸਰੂਤੀ ਮੰਡਲ ਜੋਪੜ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦਰਸਾ ਕੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪੜ੍ਹ-ਗਾਇਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਛੱਡੇ ਚਿੱਤਰਾਂ, ਸੰਗੀਤ, ਨਰਿਤ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨੀ ਸੁਵਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਾਟ-ਮਾਧਿਅਮ ਸਿਰਜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ ਨਾਲ ਸਕਰੀਨ ਉੱਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਾ ਚਲਦੀਆਂ-ਫਿਰਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਬੋਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਸਵੀਰ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚੋਂ ਕਥਾਕਾਰ ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਯੁਗ ਬਾਰੇ ਗਾਥਾ ਸੁਣਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਾਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਚ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਕੋਰਸ ਗਾਇਨ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਅਲਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਚ ਉੱਪਰ ਲੋਕਨਰਿਤ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ

ਪਾਤਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਲੋਕ ਨਰਿਤ ਦੇ ਬਾਦ ਦੁਬਾਰਾ ਕਥਾਕਾਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ 'ਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਗੋਰਵ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੀਰਾ ਬਾਈ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਈਡ ਵਿਖਾ ਕੇ ਮੀਰਾ ਦਾ ਭਜਨ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੀਰਾ ਦੇ ਵੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਰਤਕੀ ਭਜਨ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਭਜਨ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲ ਹੱਠ ਵੀ ਹਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਭਜਨ ਮਰਦਾਵੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਦਣ ਵਿੱਚ ਯਥਾਰਥ ਦਾ ਟਪਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ। ਸਲਾਈਡ ਅਤੇ ਕਥਾ ਦਾ ਅਕੇਵਾਂ ਰੋਜ਼ਨ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਪਾਤਰ ਘੜੀ-ਮੁੜੀ ਕਥਾ ਰੋਕ ਕੇ ਨਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਸੱਤ ਮਟਰੇ ਟਿਕਾਈ ਨੌਚੀਆਂ ਅਤੇ ਨੰਗੀਆਂ 'ਤਲਵਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੀ ਮੁਟਿਆਰ।

ਫਿਲਮ

ਦਰਪਣ

ਅਮੀਤਾਭ ਬਚਨ—ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾ ਕਲਾਕਾਰ

ਅਮੀਤਾਭ

ਬੰਬਈ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ

ਪ੍ਰਵੀਨ ਬਾਬੀ ਨੂੰ ਨਰਵਸ ਬਰੇਕ ਡਾਊਨ

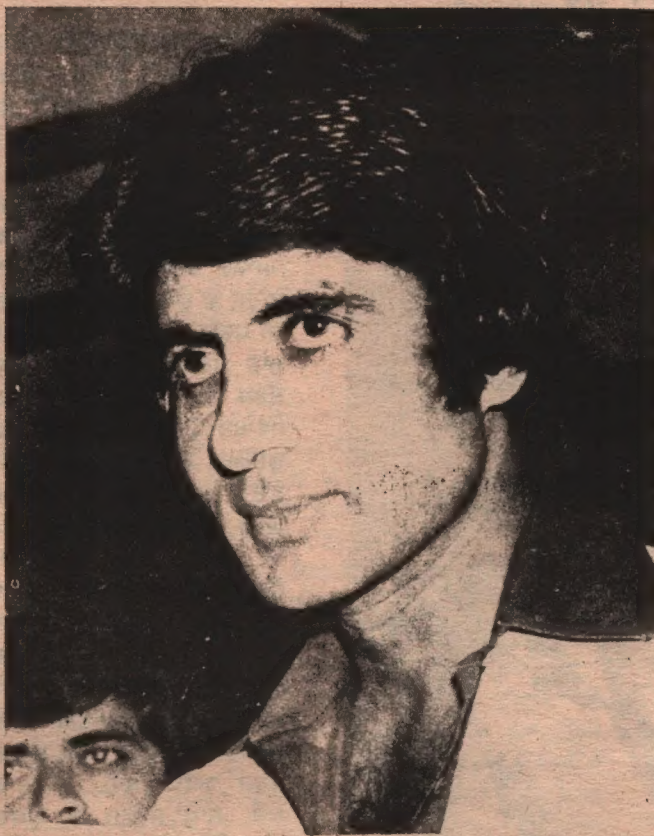
ਅਮੀਤਾਭ ਬਚਨ ਜੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ 2 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸ਼ੋਅ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਨਮੋਹਣ ਡਿਸਾਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਫਿਲਮ 'ਮਰਦ' ਲਈ ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ 70 ਲੱਖ ਫੀ ਟੈਰੀਟਰੀ ਵਿਕ ਚੁਕੀ ਹੈ - ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਹ ਅਮੀਤਾਭ ਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੀ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ ਹੈ।

ਅਮੀਤਾਭ ਦੇ ਸ਼ੋਅ ਵਿਚ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਿਤਾਰੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਲਿਆਣ ਜੀ ਆਨੰਦ ਜੀ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 'ਬਿਨਾਕਾ' ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਵਾਲੇ ਅਮੀਨ ਸਿਆਨੀ ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਨੂੰ ਕੰਪੀਅਰ ਕਰਨਗੇ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਾਇਕ ਮਨਹਰ, ਅਨਵਰ, ਅਲਕਾ ਯਾਗਨਿਕ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾ ਸਰਗਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਜ਼ੀਆ ਹਸਨ ਅਤੇ ਯੋਹੇਬ ਹਸਨ ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਨ ਲਾਉਣਗੇ। ਖੁਬਸੂਰਤ ਰੱਤੀ ਅਗਨੀ ਹੋਤਰੀ ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਅਭਨੇਤਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਲਮਾ ਆਗਾ

ਬੰਬਈ ਦੀ ਫਿਲਮੀ ਸਨਅਤ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਹੀ ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਅਦਾਕਾਰਾ ਅਤੇ ਗਲੂਕਾਰਾ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਲਮਾ ਆਗਾ ਹੁਣ ਵਾਪਸ ਬੰਬਈ ਆ ਕੇ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਪਰ ਵੇਰ ਖਬਰ ਆਈ ਕਿ ਸ਼ੋਮੇਨ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਨੇ ਸਲਮਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ 'ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਗੰਗਾ ਮੈਲੀ' ਲਈ ਹੀਰੋਇਨ ਸਾਈਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸਲਮਾ ਵਾਪਸ ਬੰਬਈ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ, ਉਹ ਬਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਪਰ ਬੀਤੇ ਹਫਤੇ ਇਹ ਕਾਫੀ ਵੱਡੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਹੀਰੋਇਨ ਸਲਮਾ ਆਗਾ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਉਸਦਾ ਮੰਗੇਤਰ ਮਹਿਮੂਦ ਸਿਪਰਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਰ ਜਾਂ ਸਵੇਰ ਸਲਮਾ ਚੌਥਾ 'ਨਿਕਾਹ' ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਐਸ. ਐਸ. ਪਰੋਡਕਸ਼ਨ ਦੇ ਬੇਨਰ ਹੇਠ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ—ਬੇਗਮ ਸਾਹਿਬਾ। ਸਲਮਾ ਨੇ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਹੀ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਬੰਬਈ ਆ ਕੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਪਾਲੀ' ਲਈ ਇਕ ਗੀਤ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ।

ਮਸ਼ਹੂਰ ਪ੍ਰੀਡੀਊਸਰ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ

ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਐਕਟਰਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਚੋਣਾ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ 'ਆਸਰਾ ਪਿਆਰ ਦਾ' ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮਾਨੰਦ ਸਾਗਰ, ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਮੰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਹਿਰਾ ਵਰਗੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸੁਪਰਸਿਧ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਪੁਤ ਸੋਨੀ ਦੀ 'ਹੀਰ' ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਵੀ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵੀ। ਹੁਣ ਵਿਨੋਦ ਮਹਿਰਾ ਵੀ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਚ ਹੀਰੋ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਫਿਲਮ ਹੈ, ਕਮਲਰਾਜ ਦੀਆਂ 'ਮੈਂਜਾਂ ਡੁਬਈ ਦੀਆਂ' ਫਿਲਮ 'ਚ ਵਿਨੋਦ ਮਹਿਰਾ ਦੀ ਹੀਰੋਇਨ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵਨਾ ਭੱਟ। ਇਸਦੇ ਹਦਾਇਤਕਾਰ ਸੁਭਾਸ਼ ਸੀ। ਭਾਖੜੀ, ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਕਮਲ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕਮਲ ਰਾਜ ਭਸੀਨ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਮਲਹੋਤਰਾ ਹਨ। ਮਧੂ ਮਾਲਿਨੀ ਕੋਕਾ ਕੋਲਾ, ਜੈ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ ਹੋਰ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਆਤਮਾ ਹੈ ਮੁਸੀਬਤ ਮੇਂ ਖੁਦਾ ਯਾਦ
ਹਮ ਪੈ ਵੂਹ ਗੁਜਰੀ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਭੀ ਨ ਰਹਾ ਯਾਦ

ਪ੍ਰਵੀਨ ਬਾਬੀ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਵੇਰ ਨਰਵਸ ਬਰੇਕ ਡਾਊਨ ਹੋ ਗਈ। ਪ੍ਰਵੀਨ ਦੇ ਇਸ ਨੀਮ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ 'ਇਸ਼ਕ' ਹੈ। ਪ੍ਰਵੀਨ ਬਾਬੀ ਦੇ ਇਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਰੋਮੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮਹੇਸ਼ ਭੱਟ ਦੀ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਰਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਹੈ 'ਅਰਬ'। ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਵੀਨ ਨੇ ਇਹ ਫਿਲਮ ਦੇਖ ਲਈ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਿਲਮ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਰਵਸ ਬਰੇਕ ਡਾਊਨ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰੇ ਨਾਲ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨੀਮ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਜਿਹੀ ਤਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ—ਉਹ ਹੱਥ ਪੈਰ ਹਲਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਵੀਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹੇਸ਼ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਅਰਬ' ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰਵੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਰਮਿਆਨ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਜਦੋਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ 'ਦੋਸਤੀ' ਸਿਖਰਾਂ ਤੇ ਸੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਬੇਹੋਦ ਜਾਤੀ ਭੇਦ ਬੇਪਰਦਾ ਹੁੰਦੇ ਸਹਾਰੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੌਰਾ ਪੈ ਗਿਆ.....

★ ਸ਼ਤਰੂ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਟੱਕਰੂ

ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਐਕਟਰਨੇਵੀ ਸਰ-ਗਰਮ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਕੁੱਦਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ—ਉਹ ਐਕਟਰ ਹੈ ਸ਼ਤਰੂਘਨ ਸਿਨਹਾ ਜਿਸਨੇ ਇਸੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ 'ਕਾਲਕਾ' ਦੇ ਮਹੂਰਤ ਸਮੇਂ ਪਟਨੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਪਰ ਜੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ 'ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ' ਦਾ ਆਖਾ ਨਹੀਂ ਮੋੜੇਗਾ।

ਸ਼ਤਰੂ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਮੈਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਹਾਂ !

—ਖਵਾਜਾ ਅਹਿਮਦ ਅਬਾਸ—

ਜਦ ਸਟੀਮ ਇੰਜਨ ਦੀ ਇਜਾਦ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਲੋਹੇ ਦੇ ਦੇਵ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਊਆਂ ਦੁੱਧ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ।

ਜਦ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਇਜਾਦ ਹੋਈ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਲਗਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਦ ਸਿਨੇਮਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜੂਬਾ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ। ਕਈ ਇਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਨੇਮੇ ਨਾਲ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਸੈਕਸਪੀਅਰ, ਇਬਸਨ ਤੇ ਬਰਨਰਡ ਸ਼ਾਹ ਜਿਹੇ ਡਰਾਮਾ ਨਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦੇਣਗੇ।

ਪਰ ਜਦ ਬਲੈਕ ਵਾਈਟ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸੁਮੇਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਚਾਰਲੀ ਚਪਲਨ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਿਧ ਫਿਲਮੀ ਕਲਾਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਮੱਤ ਸੀ ਕਿ ਬੋਲਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਸਿਨੇਮੇ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਦ ਕਾਲੀਆਂ ਤੇ

ਸਵੇਦ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਰੰਗੀਨ ਫਿਲਮਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲਗੀਆਂ ਤਾਂ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਰੰਗੀਨ ਫਿਲਮਾਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ।

ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ੇਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਿਨੇਮਾ ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਮੁਖ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਗਊਆਂ ਸਟੀਮ ਇੰਜਨਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਡੀਜਲ ਇੰਜਨਾਂ ਦੇ ਚਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੁੱਧ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ

ਜਦ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਦ ਹੋਈ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੰਕਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਕੇਂਦਰ ਹਾਲੀਵੁਡ ਉਜੜ-ਪੁਜੜ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰੋੜਾਂ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਇਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਹਾਲੀਵੁਡ ਦੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਨੇ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਫਿਲਮਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਸੀ ਆਰ ਤੇ ਵੀ ਸੀ ਪੀ

ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦਾ ਚਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਹਰ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵੀਡੀਓ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਤਾ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਖ ਜਥੇਬੰਦੀ ਇਮਪਾ ਤੇ ਫਿਲਮੀ ਸਨਅਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ੇਰ ਮਚਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਲਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੈਤਾਨ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਲਈ ਮੌਤ ਦਾ ਪੈਗਾਮ ਸਿਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਕਾਰਨ ਫਿਲਮੀ ਸਨਅਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੇਗਾ ਬਲਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਲਈ ਸਹਾਈ ਸਿਧ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਤੇ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਸਕਰੀਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸਿਨੇਮੇ ਦੀ 70mm ਦੀ ਸਕਰੀਨ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਦੂਜਾ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਮੇਲੋ-ਮਕੋਲਿਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਥੇ ਲੋਕ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਕੋਈ ਸਰਦ ਮੁਲਕ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਜਿਥੇ ਬਰਫਬਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਸਿਨੇਮਾ

ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਫਿਲਮ ਵੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਿਨੇਮੇ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋਣ ਪਰ ਇਹ ਸਿਲਸਲਾ ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਦਾ।

ਦੂਜੇ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਗਰਮ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਫਿਲਮ ਦੇਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵੀ ਸਿਨੇਮੇ ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਵੀ ਸੋਚਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਸਿਨੇਮਾ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਵਸੋਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਤੇ ਰੰਗੀਨ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦੀ ਕੀਮਤ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਤਕ ਹੈ ਤੇ ਰੰਗੀਨ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 7 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿਨੇਮਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜਾ ਸਕਦੇ, ਹਾਂ, ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦੇ ਚਲਣ ਨਾਲ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵੀ ਚੋਰੀ

ਇਹ ਗੱਲ ਆਖ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਗਰਮ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਤਰੂ ਨੇ 1977 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਡਟ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸ਼ਤਰੂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਆਂਧਰਾ ਦੇ ਐਨ.ਟੀ.ਆਰ. ਵਾਂਗ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਵੱਖਰੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ—

ਅਵੱਸ਼ ਵਧ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਲਈ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਫਿਲਮ ਰੀਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਫਿਲਮ ਲਈ ਆਪਣੇ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਆਮ ਕੀਮਤ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸਟਾਂ ਦੇ ਸਕਣ ਤੇ ਚੋਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੀ ਕਰ ਸਕਣ। ਚੋਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਲਗੂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਹਿਰ

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ

ਚੌਥੀ ਕਿਸ਼ਤ

ਹੁਣ ਫਿਰ ਨੌਜਵਾਨ (ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ) ਹੀ ਲਹਿਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਲਈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਰੋਂ ਕਈ ਪੱਕੇ ਹੋ ਕੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨਿਕਲੇ।

1935 ਦਾ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਕੌਮੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ ਅਸੰਬਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ (ਜਿਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਫਿਰਕੂ communal ਸੀ) 12 ਫੀ ਸਦੀ ਵਸੋਂ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਤੇ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ। ਇਸ ਵਿਰੁਧ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਲਈ ਹੰਝਲਾ ਹੋਇਆ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 1936 ਵਿਚ ਹੋਈ ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਨਹੀਂ; ਉਨੀ ਦੇਰ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। 1936 ਵਿਚ ਹੀ 'ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ' 'ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰੋਗਰੇਸਿਵ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਬਣੀਆਂ।

ਗਾਂਧੀ ਜੀ 1934 ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੈਂਬਰੀ ਭੀ ਛੱਡ ਗਏ, ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ 1939-40 ਅਤੇ 1942 ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈ ਲਈ।

1937 ਦੀਆਂ ਅਸੰਬਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 1935 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅੱਗੇ ਆਈ। ਮੁਸਲਮ ਲੀਗ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਈ। ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਤਰਾਂ ਹਾਰ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਸੰਬਲੀਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਆਸਾਂ ਰਖਦੇ ਸਨ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਰੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਸੰ 1937 ਵਿਚ ਛੇ ਲੱਖ ਅਠਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ (ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਸਮੇਂ) ਹੜਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿਰੁਧ 'ਦਸਤਕਾਰੀ ਝਗੜੇ ਦਾ ਬਿਲ' ਲੈ ਆਂਦਾ। ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ 1938 ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਉਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਟਕਰਾਏ ਅਤੇ 1937 ਵਿਚ ਇਕ ਲੱਖ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਰੁਧ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰੋ ਅਤੇ ਲੋਕ ਹਿੰਦੂ ਕੌਮ ਕਰੋ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਕੱਢ ਮਾਰੋ।

1939 ਵਿਚ ਜਾਗੀਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਭਾ ਬਣਾਈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਸਲਮ ਲੀਗ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਫਿਰਕਾ ਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲੱਗੇ।

1938 ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲੈਣ ਲਈ "ਐਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪਲੈਨ" ਰੱਖੀ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 1939 ਦੇ ਤਰੀਖ਼ਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਰੋਟਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਤੇ ਹੋਰ ਡਾਕਟਰ ਪਤਾਥੀ ਸੀਤਾ ਰਮਈਆ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਪਰ ਖੱਬੇ ਧੜੇ ਨੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਬੋਸ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਜਿਤ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਗਾਂਧੀ ਔਖਾ ਤੇ ਲਾਲ ਪੀਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਚੁਣਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਉਂਤ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਬੋਸ ਨੂੰ ਅਪਰੈਲ 1939 ਵਿਚ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੇ ਫਾਰਵਰਡ ਬਲਾਕ ਬਣਾ ਲਿਆ। 1939 ਵਿਚ ਖੱਬੇ ਗਰੁਪਾਂ ਨੇ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਲਈ।

ਦੂਜੀ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਫਾਸ਼ੀ ਜਰਮਨੀ ਤੇ ਨਾਜ਼ੀ ਇਟਲੀ ਤੇ ਜਾਪਾਨ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ 1939 ਵਿਚ ਫਿਰ ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਹੁਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੋ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਿੰਸਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਾ-ਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੰਗ ਪਿਛੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨਾ ਮੰਨੇ। ਸੋ ਕਾਂਗਰਸ ਸੁਭਾਈ ਵਜ਼ਾਰਤਾਂ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਫਿਰ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਦਿਤੇ। ਪਰ ਮੁਸਲਮ ਲੀਗ ਨੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਏ ਤੇ ਉਸ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿਨ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ 'ਨਿਜ਼ਾਤ ਦਾ ਦਨ' ਦਸਿਆ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 1940 ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਤਿਆ ਗ੍ਰਹਿ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇਣਗੇ। ਮਹਿਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਭੀ ਜੰਗ ਵਿਰੁਧ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਤੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿਤਾ। ਰੂਸ ਭੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 1941 ਵਿਚ ਆਖਿਆ, "ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਤਾਕਤਾਂ ਉਸ ਗਰੁਪ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਰੂਸ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।"

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਦਸੰਬਰ 1941 ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਆਏ ਅਤੇ ਬਰਦੌਲੀ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਫਾਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਜੋ ਲੋਕ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੌਮੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦਤ ਹੋਵੇ। ਜਾਪਾਨ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲੱਗਾ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ "ਕਰਿਪਸ ਮਿਸ਼ਨ" ਦੇ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ "ਭਿਗ ਰਹੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਚੈਕ" ਦਸਿਆ।

ਦੂਜੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਝੋਕੇ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਜ਼ੋਲਾਂ ਵਿਚ ਗਏ। ਆਮ ਲੋਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜੁਝਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਤਾਰਾਂ ਆਦਿ ਪਟੀਆਂ। ਰੋਲ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੁਹ ਦਿਤੇ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਅਗਸਤ ਲਹਿਰ' ਆਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਨਿੰਦਦੇ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਬਾਹਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਮੁਝ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ "ਅਗਸਤ ਲਹਿਰ" ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੀ।

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਸ: ਉਪਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨੇਤਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਉਪਮ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁਧ ਤਾਰ ਦਿਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਾਤਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਂ ਯਰਕਾਉ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਸਤੀਆਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਆਸਰੇ ਹੋਰ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲਣ। ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ "ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਬਣੀ" ਸੁਭਾਸ਼ ਬੋਸ ਤੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਉਚ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੈ ਗਏ।

ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਫਾਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕੱਢਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 21 ਅਕਤੂਬਰ 1943 ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਆਰਜੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਨ ਅਤੇ ਹਰ ਹੀਲੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਾਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲਣ ਵਾਲਾ ਰਾਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

1945 ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਸੰਸਾਰ ਯੁੱਧ ਪਿਛੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਬਦਲੀ ਆਈ ਅਤੇ ਕਈ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਵਲ ਤੁਰੇ ਤੇ ਹੋ ਗਏ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਈ ਹੜਤਾਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਵਾਰਾਨਸੀ ਵਿਚ 1946 ਵਿਚ ਸਤਾਰਾਂ ਕਾਮੇ ਸ਼ਹੀਦ ਅਤੇ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਗਰਿਫਤਾਰ ਹੋਏ। ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਦੇ ਕਰਨੈਲਾਂ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਉਪਰ ਮੁਕਦਮਿਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਭਾਰਤ ਰੋਹ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਤੇ ਕਲਕੱਤੇ ਵਿਚ 40 ਸ਼ਹੀਦ; ਬੰਬਈ ਵਿਚ 23 ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਈ ਸੈਂਕੜੇ ਜ਼ਖਮੀ ਬਹੁਤ ਬੜੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਹੋਏ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁਧ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਰੋਹ ਭਰੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਥਾਂ ਥਾਂ ਹੜਤਾਲਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮ ਲੀਗ ਇਸ ਗਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ। 1946 ਵਿਚ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜ ਦੀਆਂ ਬੈਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਉਪਰ "ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ" ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਸਨ। ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਨੇ ਭੀ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਝੰਡਾ ਲਾਹ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ 'ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ' "ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਰੋ" ਆਦਿ ਨਾਅਰੇ ਸਨ। ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਹੜਤਾਲ ਹੋ ਗਈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਈ ਘੰਟੇ ਲੜਾਈ ਹੋਈ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਮੁਸਲਮ ਲੀਗ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕੀ। ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ 250 ਸਮੁੰਦਰੀ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਿਆ।

ਪੀ. ਜੇ. ਗਰਿਫਥ ਨੇ ਲਿਖਿਆ "ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਬਨਿਟ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉਤੇ ਸੀ। ਕੋਬਨਿਟ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਜੇ ਕਰ ਇਹ ਖਤਰਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਘਟੇ ਘਟ ਇਹ ਪਿਛੇ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾ ਦਿਤਾ ਹੈ" (ਲੰਡਨ 24 ਜੂਨ 1946) ਕੋਬਨਿਟ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਲੀਗ ਅੱਗੇ ਵਿਧਾਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ। ਆਖਰ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤੋੜ ਫੋੜ ਕਰਕੇ ਮਨ ਲਈਆਂ।

ਅੰਤਰਮ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਮੁਸਲਮ ਲੀਗ ਭੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਇਹ ਆਪਸ ਵਿਚ ਭੀ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ ਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਭੀ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਸਮਝ ਲਏ। ਹੁਣ ਵੇਖ ਲਿਆ ਹੁਣ ਹੋਰ ਦੇਰ ਹਕੂਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਸਰੋਂ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਇਹ ਹੀ ਪਾਲਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਾਗ ਡੋਰ ਗੈਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਪਾਸ ਨਾ ਚਲੀ ਜਾਵੇ।

1947 ਵਿਚ ਭੀ ਲੋਕ ਉਭਾਰ ਰਿਹਾ। ਸਰੋਂ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨਿਜ਼ਾਮ ਹੋਦਰਾਬਾਦ ਦੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਤਾ। ਇਹ ਸਭ ਵੇਖ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਨੇ ਜਲਦੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਨਾ ਜਾਂਦਾ ਲੱਗੇ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਚੀਫ ਆਫ ਸਟਾਫ ਲਾਡਰ ਇਜ਼ਮੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ "ਮਾਰਚ 1947 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਸੋ ਉਸ ਅੱਗ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਝਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ। ਜੇ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਉਸ ਦਾ ਬਦਲ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

ਕੀ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਬਿਆਨ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾ ਨਚੜ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਹਾਲਤ, ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰੋਲ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਉਪਰਲੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਜੋੜ, ਜਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਗਲ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ। ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਖਾਸਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ। ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਤ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ। ਪਰ ਸਾਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜਾਈ ਦਾ ਸਾਗ ਸਿਹਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਗਰੁਪ ਨਾਲ ਬੰਨਣਾ ਸੈਂਕੜੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਉਮਰ ਕੋਦੀਆਂ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਧਰੋਹ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਕੂੜਾ ਮਿਸਰੀ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਅਸੂਲ ਛੱਡ ਕੇ ਝੋਲੀ ਨਹੀਂ

ਅੱਡੀ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਹੁੰਦੀ, ਸੋ ਦੂਜੀਆਂ ਅਧੀਨ ਜਮਾਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਭੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਮਾਰਕਸ ਤੇ ਐਂਗਲਜ਼ ਨੇ ਲਿਖਿਆ "ਉਹ ਜਮਾਤ ਜਿਸ ਪਾਸ ਮਾਦਾ (ਪਦਾਰਥੀ) ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹਨ ਉਸ ਦਾ ਉਸ ਹੀ ਸਮੇਂ ਦਿਮਾਗੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨਾ ਉਪਰ ਭੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ" ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਿਆ।

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕ ਤੇ ਹਾਲਾਤ ਲੀਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸਾਡੇ ਲੀਡਰ ਦਾ ਰੋਲ ਹੈ। ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਘੜਨ ਵਾਲੇ ਲੱਖ ਕਰੋੜਾਂ ਆਮ ਲੋਕ ਹਨ। "ਜਿਤਲੁਟ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਉਚੇ ਅਸੂਲ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਬੇ ਗਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਮੁਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ - ਜਿੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਹੈ" (ਲੈਨਿਨ)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਭੀ ਸੰਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ "ਇਨ ਹੀ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੋ ਸਜੇ ਹਮ ਹੈ" ਸੋ ਇਸ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਦੌਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਜਮਾਤੀ ਕਿਰਦਾਰ ਬਾਰੇ ਭੀ ਗੱਲ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਆਖਰ ਵਿਚ ਜਮਾਤੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਤੇ ਸਟੇਟ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਲੋਕ ਨਾਲ ਅੰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ "ਕੋਊ ਕਿਸੇ ਕੋ ਰਾਜ ਨ ਦਏ ਹੈ। ਜੇ ਲੋਇ ਹੈ ਨਿਜਬਲ ਸੇ ਲੇ ਹੈ।"

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸੰਸਾਰ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਿਆ ਥਾ, ਮਾਇਆ ਤਿਆਗੀ ਥੀ"।

NATIONAL LIFE OF CANADA EST. 1899

SATNAM SINGH JOHAL

- Group Insurance
- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- R R S P
- Family indexed inflation Plans

ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ, ਮਾਰਗੇਜ਼ ਬੀਮਾ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਕੀਮ ਬੀਮਾ, ਰਜਿਸਟਰਡ ਰੀਟਾਇਰਡ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਪਲੈਨ....ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਲਾਹ

Bus. 685-1041
Res. 435-9141

JOHAL'S

Collision Repairs Ltd.

12051 - 86th Avenue Surrey, B.C.
V3W 3H7

COMPLETE AUTO BODY & CUSTOM PAINTING

Specializing in ICBC claims.

OPENING HOURS: 8.30 to 6.00 p.m.
Monday to Saturday

Free estimate Home or Shop

ਮੁਫਤ ਇਸਟੀਮੇਟ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗਰਾਜ਼ ਤੇ ਲਿਆਓ

Reasonable Rates,

Windshield Replacement

Courtesy Car Available,

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਪਿੱਕਅੱਪ ਜਾਂ ਟਰੱਕ ਦੀ ਪੇਂਟ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਫੂਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਿਲੋ

Phone 591-8151

ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ ਸੁਰ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਇਕ ਅਦੁਤੀ ਕਲਾਤਮਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਦੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤ
ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਗਜੀਤ ਜ਼ੀਰਵੀ, ਡੌਲੀ ਦੀਆਂ
ਮਧੁਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ

ਟੇਪ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪਤਾ :—

- * ਪਾਬਲਾ ਕਲਾਬ ਹਾਊਸ 6496 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ ਵੈਨਕੂਵਰ
- * ਮਾਨ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਸੈਂਟਰ 6512 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ ਵੈਨਕੂਵਰ
- * ਪਾਇਲ ਸਾਫ਼ਟੀ 9379 ਸਕਾਟ ਰੋਡ ਭੇਲਟਾ

'ਇਸ਼ਕ ਨੌਕਰ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ'

GURCHARN RAMPURI

SURINDER KAUR

JAGJIT ZIRVI

DOLLY GOLARIA

- * ਪੋਰਾਮਾਉਟ ਵੀਡੀਓ ਸ਼ਾਪ 9538-120 ਸਟਰੀਟ ਸਰੀ
- * ਪਟੇਲ ਸੁਪਰਮਾਰਕਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟੋਰ

FOR YOUR 649 LOTTO CENTRE**649**

Play your lotto Number

You might be the next millionair - meanwhile **SAVE - SAVE**
shopping at

AMBIKA FOODS
5125 Victoria Drive
Vancouver, B.C. Canada
PHONE: 327—0295

ਤੇਲ \$2.99 Vegitable Oil 3 lit.	ਬਾਸਮਤੀ ਚੌਲ .69¢ lb. Basmati Rice	ਕਾਲੇ ਛੋਲੇ .59¢ lb. Black Chana
ਮਾਂਹ .49¢ lb. Manh	ਛੋਲੀਆਂ .59¢ lb. tin Sholia	ਹਰ ਹਰ Har Har .79¢ lb.
ਲੱਡੂ, ਜਲੇਬੀਆਂ Laddu, Jalebian \$1.99 lb.	ਸ਼ੋਨਾ ਸਾਗ Shona Sag .99¢ 2 tin.	ਐਲ. ਪੀ. ਰਿਕਾਰਡ L.P.Record \$5.⁹⁹ each
ਆਟਾ ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ 10kg. Golden Temple Atta \$4.89	ਅੰਬੀਕਾ ਫੂਡਜ਼ ਤੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਖਾਣ ਪਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਅਸੀਂ ਵਾਜਬ ਭਾਅ ਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਾਂ	

ਹੋਰ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ
ਗਰੋਸਰੀ ਲਈ ਚਲੇ ਆਵੋ ।

ਇਹ ਖਾਸ ਸੇਲ ਅਜੇ ਤੱਕ ਚਲ ਰਹੀ
ਹੈ